

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 03.07.1996
COM(96) 314 def.

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE

AAN DE RAAD, HET EUROPEES PARLEMENT
EN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE

**EEN NIEUWE DYNAMIEK
IN DE BETREKKINGEN
TUSSEN
DE EUROPESE UNIE
EN DE ASEAN**

INHOUD

INLEIDING	1
DEEL I - De noodzaak van een nieuwe dynamiek in de betrekkingen EU-ASEAN ...	3
1. De nieuwe context van ASEAN.....	3
1.1. Een omvangrijke markt met goede toekomstperspectieven.....	3
1.2. De bijdrage aan de internationale structuren	5
1.3. Nieuwe regionale uitdagingen	5
2. De tenuitvoerlegging van het Azië-beleid van Europa.....	6
3. Aanpassing van het kader van ons partnerschap.....	7
DEEL II - Doelstellingen van een nieuwe dynamiek EU-ASEAN	9
1. Stimulering van de politieke dialoog.....	9
2. Een interregio beleid.....	12
3. Bloei van de handel en investeringen	13
3.1. Vergemakkelijking en liberalisatie van de handel.....	14
3.2. Vergemakkelijking van investeringen.....	15
4. Aangepaste samenwerking.....	17
4.1. Economische samenwerking	17
4.2. Ontwikkelingssamenwerking.....	20
4.2.1. Algemeen beleid	20
4.2.2. Samenwerking op het gebied van de sociale ontwikkeling	20

4.3. Samenwerking op andere gebieden	21
4.3.1. Milieu	21
4.3.2. Het nader tot elkaar brengen van de samenlevingen van beide partijen	21
4.3.3. Misdaadbestrijding.....	22
4.3.4. Wetenschap en technologie.....	22
 DEEL III - Operationele structuren.....	24
 DEEL IV - De verschillende opties voor de realisering van een nieuwe dynamiek ..	26
Optie 1. Een formele overeenkomst	28
Optie 2. Een actief partnerschap.....	30
 CONCLUSIES	32

INLEIDING

De Unie is de oudste gesprekspartner van de ASEAN¹. De bijzondere verstandhouding die tussen onze beide regio's is gegroeid, zal het gemakkelijker maken de Europese aanwezigheid in de Aziatisch-Pacifische regio te verhogen. Na de ministeriële bijeenkomst van Karlsruhe², waarin werd opgeroepen tot versterking van onze betrekkingen in een geest van grotere gelijkheid en partnerschap, is met name de ASEAN serieus gaan nadenken over de "richting die in de toekomst aan de betrekkingen tussen de EU en de ASEAN moet worden gegeven"³. Deze mededeling sluit aan bij deze gezamenlijke inspanning, waaraan de informele groep van eminente persoonlijkheden EU-ASEAN⁴ eveneens een bijdrage levert. In de in deze mededeling voorgestelde richtsnoeren wordt rekening gehouden met het in juni 1996 door de groep ingediende rapport.

De ASEAN neemt een sleutelpositie in op een tijdstip waarop de Aziatisch-Pacifische regio zich in een overgangperiode bevindt die wordt gekenmerkt door het zoeken naar een nieuw evenwicht tussen de verschillende regionale mogelijkheden. Het Regionale ASEAN-Forum, waaraan verscheidene andere Aziatische landen⁵, Rusland, de EU, de Verenigde Staten, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland deelnemen, heeft als belangrijke taak de vrede en stabiliteit in de regio te bewaren, taak die de associatie vanaf haar oprichting heeft gepoogd te vervullen en draagt met name bij aan vergemakkelijking van de integratie van China in de internationale en regionale structuren.

Ook werd het economisch aspect van de ASEAN ontwikkeld en geconcretiseerd met het in 1992 genomen besluit de AFTA in het leven te roepen, de vrijhandelszone van de associatie, die in het jaar 2003 een feit moet zijn. Op 15 december jongstleden werden er eveneens kaderovereenkomsten ondertekend voor de liberalisatie van het dienstenverkeer en samenwerking op het gebied van de intellectuele eigendom alsmede voor de totstandbrenging van een zone van vrije investeringen.

De ASEAN is doende een aan de verscheidenheid van haar leden aangepaste politieke en economische gemeenschap tot stand brengen waarbij de eigenheid van de landen wordt geëerbiedigd. Deze tendentie zal niet op losse schroeven worden gesteld door de toetreding van Vietnam; op de Topconferentie van de staatshoofden van de ASEAN, die op 14 en 15 december jongstleden in Bangkok werd gehouden over het onderwerp "op weg naar één Zuid-Oost-Azië", werd immers duidelijk uiting gegeven aan de wil de economische banden krachtig te consolideren en ten aanzien van de gehele regio hetzelfde politieke beleid te voeren. Cambodja, Laos en Myanmar zullen vóór het jaar

-
- 1 Associatie van Zuidoostaziatische Staten, waarbij Brunei, Indonesië, Maleisië, de Filippijnen, Singapore, Thailand en Vietnam zijn aangesloten.
 - 2 Ministeriële bijeenkomst EU-ASEAN in Karlsruhe (september 1994) tijdens welke met name tot de vorming van een informele groep van eminente persoonlijkheden werd besloten die zal worden belast met het doen van voorstellen voor stimulering van de betrekkingen tussen de EU en ASEAN.
 - 3 Door de ASEAN ingediende tekst in de Gemengde Commissie van oktober 1995.
 - 4 Zie bijlage O.
 - 5 China, Japan, Zuid-Korea, Laos, Cambodja, Papoea-Nieuw-Guinea, India, Myanmar.

2000 tot de associatie kunnen toetreden (met het onderzoek van de kandidatuur van Cambodja en Laos werd reeds een begin gemaakt), waarmee een gemeenschap zou ontstaan van 10 naties met een bevolking van bijna 450 miljoen inwoners.

Op grond van de sleutelrol van ASEAN meent de Commissie dat het op gang brengen van een nieuwe dynamiek in onze betrekkingen sterk kan bijdragen tot versterking van de Europese aanwezigheid in Azië. In de huidige context, waarin er sprake is van optimale economische groei en ontwikkeling van de regio, en na rijp gemeenschappelijk beraad kunnen wij een proces op gang brengen dat in overeenstemming is met het politieke, strategische, economische en culturele belang van onze beide regio's.

**DEEL I - DE NOODZAAK VAN EEN NIEUWE DYNAMIEK IN DE BETREKKINGEN
EU-ASEAN**

De ASEAN, sinds jaar en dag onze partner en bevoorrechte politieke gesprekspartner, is voor Europa een belangrijke economische troefkaart. Door beide partijen werd ook op het hoogste niveau de wil te kennen gegeven ons partnerschap op een hoger plan te brengen en te versterken. Hoewel hiermee lang werd gewacht, lijkt dit nu urgenter dan ooit tevoren.

1. DE NIEUWE CONTEXT VAN ASEAN

1.1. Eén omvangrijke markt met goede toekomstperspectieven

De opmerkelijke economische opkomst van Zuid-Oost-Azië lijkt over de nodige troeven te beschikken om te kunnen gedijen : instandhouding van een zeker klimaat voor de economische subjecten, het ASEAN-project voor liberalisatie van het interne handelsverkeer, de openstelling voor internationale concurrentie van traditioneel afgeschermden markten. Alle indicatoren geven thans aanleiding tot de meest optimistische verwachtingen⁶. Ter onderstreping van het groei- en verdere potentieel van deze markt diene het volgende :

- Het vermogen van ASEAN tot het creëren van rijkdom nu en in de toekomst is indrukwekkend. Tussen 1989 en 1994 bedroeg de gemiddelde groei 7 % per jaar; enkele landen, zoals Singapore, Thailand en Maleisië vertonen groeipercentages van bijna 9 %. Deze groei gaat in het algemeen gepaard met een hoge spaarquote en een betrekkelijk geringe inflatie.
- Deze ontwikkeling leidt tot verhoging van de koopkracht. Ook wat de infrastructuur (vervoer, gebouwen, telecommunicatie, enz.) en de diensten betreft (in 1995 steeg de invoer van diensten van Thailand met 40 %), zijn de vooruitzichten rooskleurig.
- De totale omvang van het handelsverkeer van de ASEAN-landen met het buitenland is in een tiental jaren met het drievoudige toegenomen. Na een relatieve stagnatie kwam de handel tussen de ASEAN-landen weer op gang en steeg in 1994 met 40 %, tot 111 miljard USD, 20 % van de totale buitenlandse handel van de ASEAN-landen. In 1995 nam deze handel nog met 16 % toe; hij vertegenwoordigt thans een waarde van 130 miljard USD.

⁶ Zie bijlage I.

- In 1994 was de Gemeenschap de op één na grootste exportmarkt en de op twee na belangrijkste handelspartner van de ASEAN na Japan en de Verenigde Staten. In 1995 steeg de uitvoer van de Gemeenschap naar de ASEAN plotseling (+19,6%), waardoor de handelsbalans in de plaats van het tekort van 2,5 miljard ecu in 1994 een overschot van 0,85 miljard ecu ging vertonen. Voor het eerst sinds 1984 had de Gemeenschap een overschot met de ASEAN⁷. Niettemin verloor de EU marktaandeelen, met name aan Japan (het tekort van ASEAN met Japan bedraagt in 1995 meer dan 23 % van hun bilaterale handel). De toegang die de verschillende landen tot de markt van de ASEAN-landen hebben, blijft ongelijk als gevolg van administratieve en wettelijke regelingen. Dergelijke belemmeringen inzake toegang tot genoemde markten dienen middels bilaterale gesprekken of via acties op multilateraal niveau (WHO) aangepakt te worden.
- De uitvoer van de ASEAN omvat thans voornamelijk industrieproducten (in 1975 66 % grondstoffen, in 1993 75 % industrieproducten), het aandeel van ASEAN in de Europese invoer van deze producten uit ontwikkelingslanden steeg van 9 % in 1975 tot 22 % in 1993. De uitvoer naar de Gemeenschap steeg tussen 1980 en 1995 met 386 %.
- De ASEAN trekt massaal buitenlandse investeringen⁸ aan die gezamenlijk wel bijna 200 miljard USD vertegenwoordigen, driemaal zoveel als die in China, waarheen thans van alle ontwikkelingslanden de meeste investeringen gaan. In 1994 stegen de investeringsstromen naar de ASEAN met 131 %. Desondanks zijn er discriminerende praktijken en grote belemmeringen met betrekking tot investeringen waardoor met name Europese investeerders getroffen worden.
- Europa is de op één na belangrijkste investeerder in de ASEAN vóór de Verenigde Staten, maar na Japan⁹, dat zijn investeringen in de afgelopen tien jaar sterk heeft verhoogd. De gemiddelde Europese investeringen in ASEAN bedroegen tussen 1990 en 1993 2.666 miljoen USD per jaar, terwijl het Japanse gemiddelde 3.723 miljoen USD¹⁰ bedroeg. Europa neemt 14,1 % van de totale investeringen in de ASEAN voor zijn rekening. Nu is het volgens de OESO zo dat Oost-Azië in de periode 1982-1992 slechts 1 % van de directe investeringen van de Europese landen heeft ontvangen. Ter vergelijking diene dat 18 % van de Europese investeringen richting de Verenigde Staten ging.

7 Zie bijlage 2.

8 Zie bijlage 3.

9 Op basis van het gemiddelde van de investeringen 1990-1993.

10 Investerings in vijf ASEAN-landen met uitsluiting van Brunei en Vietnam.. De cijfers voor Singapore hebben slechts betrekking op investeringen in de sector industrieproducten.

1.2. De bijdrage aan de internationale structuren

De ASEAN-landen namen deel aan de Verklaring van Wenen (1993) inzake de mensenrechten, aan de Conferentie van Kaïro (1994) over bevolking en ontwikkeling, aan de Verklaring van Kopenhagen (1995) over sociale ontwikkeling en aan de Verklaring van Beijing (1995) over de vrouw. Zij zijn eveneens partij bij de voornaamste ILO-conventies. Hun deelneming aan deze verschillende fora is bemoedigend, maar moet nog duidelijker worden geconcretiseerd in hun respectieve sociale omgevingen.

Wat de internationale handel betreft, toonden de ASEAN-leden hun belangstelling voor versterking van het WTO-systeem door hun actieve deelneming tijdens en na de Uruguay-Ronde. Nog onlangs gaven zij hun wil te kennen bij te dragen aan het welslagen van de Ministeriële Conferentie van de WTO in Singapore.

1.3. Nieuwe regionale uitdagingen

Zuid-Oost-Azië heeft zich twee doelen gesteld : de totstandbrenging van een gemeenschap van tien naties, inclusief Cambodja, Laos en Myanmar, en deelneming aan het belangrijke Pacifische project van de APEC.

Na vergeefse pogingen om in het kader van de associatie een systeem van preferentiële handelsovereenkomsten tot stand te brengen, besloot de ASEAN in januari 1992 een **werkelijke vrijhandelszone, de AFTA**, te creëren, met als voornaamste doel de afschaffing voor het jaar 2003 van de douanetarieven voor al het handelsverkeer binnen de ASEAN, met uitzondering van een beperkte lijst van gevoelige produkten¹¹. Voor Vietnam werd een overgangperiode van drie jaar vastgesteld. Er werden nog andere liberalisatiemaatregelen vastgesteld, met name voor non-tarifaire maatregelen, de handel in diensten en voor investeringen. Voor de totstandbrenging van een open markt tussen de ASEAN-landen zullen evenwel grote inspanningen nodig zijn om de nationale weerstanden en met name de concurrentieproblemen tussen de economieën te overwinnen.

Het is de bedoeling dat Laos en Cambodja zich in 1997 en Myanmar vóór het jaar 2000 bij Vietnam voegen als nieuwe kandidaten voor toetreding tot de ASEAN. De opneming van deze zwakke economieën door de associatie kan vanuit economisch oogpunt problematisch zijn, maar vanuit politiek oogpunt kan de integratie van deze landen niet anders dan een positieve uitwerking hebben.

De ASEAN-landen¹² zijn medeoprichters van de **APEC**¹³ en nemen actief deel aan het in dit kader op gang gebrachte proces van liberalisatie en

¹¹ Met name ongeveer 20 % van de niet-verwerkte landbouwprodukten.

¹² Vietnam uitgezonderd, dat onlangs zijn kandidatuur om tot de APEC toe te treden, indiende.

vergemakkelijking van de handel. De APEC voerde in de afgelopen tien jaar een zeer actief beleid dat enerzijds is gebaseerd op vrijwillige toezeggingen tot liberalisatie en anderzijds op intensieve versoepelings- en coördinatieactiviteiten op alle terreinen van de economische betrekkingen. Er werden doelen voor volledige liberalisatie van de handel en de investeringen¹⁴ vastgesteld zonder dat in dit stadium een definitief akkoord kon worden bereikt.

2. DE TENUITVOERLEGGING VAN HET AZIË-BELEID VAN EUROPA

Aan het aanhalen van de banden tussen Azië en Europa, waarmee in juli 1994 een begin werd gemaakt met de goedkeuring van een nieuwe Azië-strategie, werd met de Ontmoeting Azië/Europa (OAZE) van Bangkok en het aangaan van een dialoog op topniveau tussen de beide continenten verdere uitbreiding gegeven. Voorts werd in de afgelopen twee jaar veel werk verzet : er werden en worden overeenkomsten ondertekend met Vietnam, India, Sri Lanka en Korea, terwijl aan nieuwe overeenkomsten wordt gewerkt en er op het gebied van economische samenwerking ongekende inspanningen worden verricht. Het up-to-date maken van onze betrekkingen met ASEAN blijft een sleutelement in deze nieuwe Azië-strategie.

Sinds de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst EG-ASEAN¹⁵ in 1980 is de ontwikkeling van onze betrekkingen in de richting van een verantwoordelijk en constructief partnerschap het beste voorbeeld van samenwerking tussen twee gelijkgestemde regionale blokken. De ASEAN heeft het initiatief tot de Ontmoeting Azië-Europa (OAZE) genomen en het succes van deze top was een bevestiging van de enorme verwachtingen die over en weer van het aanknopen van een dergelijke relatie werden gekoesterd. De OAZE kan nu aan de twee partners die Europa en de ASEAN zijn de impuls geven tot een grotere dynamiek. De ASEAN kan in de regio als tegenwicht dienen en Europa kan haar in deze rol bevestigen. Voorts moet, zoals de Europese Raad van Essen verklaarde, bij het op alle niveaus aanhalen van onze banden met de landen van de Aziatisch-Pacifische regio op de ASEAN kunnen worden gerekend. In dit verband moet er met alle bestaande en tot stand te brengen samenwerkingskaders tussen de EU en ASEAN rekening worden gehouden om dubbele structuren en onnodig dubbel werk te voorkomen waardoor de samenwerking ingewikkelder zou kunnen worden gemaakt in de plaats van te worden vergemakkelijkt en de rol van elke structuur

13 Zie bijlage 4.2.

14 Het jaar 2010 voor de industrielanden en 2020 voor de ontwikkelingslanden.

15 Samenwerkingsovereenkomst tussen de EEG en Indonesië, Maleisië, de Filippijnen, Singapore en Thailand - Lid-Statens van ASEAN, ondertekend in Kuala Lumpur op 7 maart 1980. Verordening nr. 1440/80 van de Raad van 30 mei 1980, PBEG L 144/80 van 10.6.1980, gewijzigd bij Verordening nr. 743/85 van de Raad van 21 maart 1985 om rekening te houden met de toetreding tot de ASEAN van Brunei.

zou kunnen worden verzwakt. De bestaande structuren zijn het huidige kader EU-ASEAN, de OAZE en de samenwerking in Genève.

3. AANPASSING VAN HET KADER VAN ONS PARTNERSCHAP

De betrekkingen tussen de ASEAN en de Gemeenschap zijn sedert de ondertekening van de overeenkomst¹⁶ ingrijpend gewijzigd. In 1980 waren onze betrekkingen gebaseerd op een relatie donor-begunstigde. Vandaag kenmerkt onze relatie zich door een evenwichtig handelsverkeer, ontwikkeling van de investeringen en het voordeel van economische samenwerking.

Het toepassingsgebied en de doelstellingen van onze overeenkomst van 1980 zijn beperkt. Weliswaar hebben Europa en de ASEAN in de loop van de tijd¹⁷ een belangrijk "acquis" opgebouwd, maar zonder toekomstvisie en een krachtige politieke impuls zullen wij geleidelijk vastlopen in routineuze discussies. Het ontbreken van een gemeenschappelijk project van enige betekenis en een nieuw instrument om dit ten uitvoer te leggen, maakt dat onze betrekkingen niet de vereiste dimensie en samenhang hebben. Weliswaar legt de OAZE de grondslagen voor een moderne conceptie van de betrekkingen Europa-Azië, maar deze conceptie moet nog in een specifiek kader worden geconcretiseerd en verder uitgewerkt.

De betrekkingen met de ASEAN zijn minimaal vergeleken bij de soorten overeenkomsten die recentelijk door de Gemeenschap met vele derde landen werden gesloten. Sinds juli 1992 stuiten richtsnoeren voor onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst van de Gemeenschap met de ASEAN in de Raad op bedenkingen op mensenrechtengebied in verband met de kwestie Oost-Timor. Voorts bestaat er, behalve voor wat Vietnam betreft, geen bilaterale overeenkomst met de ledenlanden van de associatie.

¹⁶ Zie bijlage 5.1.

¹⁷ Zie bijlage 5.2. Hierop wordt eveneens gewezen in het in januari 1996 verschenen verslag van het Economisch en Sociaal Comité "Betrekkingen tussen de Europese Unie en de ASEAN" (CES 852/95 def.).

Deze mededeling heeft ten doel in de Unie en met onze ASEAN-partners een discussie op gang te brengen over het model van onze toekomstige betrekkingen. Bij deze discussie kan een beroep worden gedaan op de door de groep van eminente persoonlijkheden naar voren gebrachte ideeën. Voor vele onderwerpen geldt dat de door de Commissie ingediende actievoorstellen volledig aansluiten bij de door de groep uitgestippelde koers waaraan de Commissie een operationeel karakter heeft gegeven.

In deel II komen de doelstellingen aan de orde, in deel III de structuren en in deel IV worden opties gegeven.

DEEL II - DOELSTELLINGEN VAN EEN NIEUWE DYNAMIEK EU-ASEAN

Van beide zijden zijn wij fervente voorstanders van een nieuw partnerschap. Voor de ASEAN is de Europese markt de op één na grootste exportmarkt; Europa biedt tegenwicht tegen de aanwezigheid van Japan en de Verenigde Staten in de regio; er bestaat een risico dat Europa het af laat weten omdat het nauwere banden met andere regio's aanknoopt. Van Europese zijde is de belangstelling groot wegens het economisch potentieel van ASEAN; de Europese aanwezigheid in de regio moet worden uitgebreid omdat de andere grote economische mogelijkheden zich zeer dynamisch betonen.

Aan onze toekomstige acties moeten twee hoofdpunten ten grondslag liggen :

- weliswaar hebben wij onderling soliede banden gesmeed en strekt onze samenwerking zich tot de meest uiteenlopende terreinen uit, maar ons partnerschap geeft niet de nodige impuls aan de ontwikkeling van de banden op alle niveaus tussen onze beide regio's. Ondanks velerlei contacten en belangrijke programma's zit er niet veel schot in de uitvoering van onze overeenkomst. Dit is een ongelukkige situatie die kan maken dat wij de soms snelle ontwikkelingen in de Aziatisch-Pacifische regio niet bij kunnen houden; wij dienen aan onze betrekkingen een dynamische wending te geven;
- het kader van de OAZE biedt belangrijke perspectieven voor ontwikkeling van onze dialoog op het hoogste niveau en het op gang brengen van belangrijke projecten. Onze samenwerking met de ASEAN moet ter aanvulling op de OAZE en ter beantwoording aan de bijzondere verwachtingen die in onze beide specifieke regio's worden gekoesterd, gericht zijn op een hogere graad van realiseringen dan tot dusver werd bereikt.

1. STIMULERING VAN DE POLITIEKE DIALOOG

De geschiedenis en geografie van Zuid-Oost-Azië waarin er traditionele banden tussen de Lid-Statens van Europa en de huidige en toekomstige leden van ASEAN tot stand kwamen, vormen de hoeksteen van onze betrekkingen met de gehele regio.

De twee blokken hebben vele kenmerken gemeen. Zij streven beide naar regionale integratie, zij spelen beide een belangrijke rol bij de veiligheid en stabiliteit in hun respectieve regio's en het is de bedoeling dat zij beide buurlanden, die zich in de overgangsperiode naar een markteconomie en een pluralistische democratie bevinden, als nieuwe leden aanvaarden.

Beide regionale blokken kunnen dus de ervaringen opgedaan in hun betrekkingen met hun meest directe burens vergelijken en uitwisselen. De Gemeenschap kan de

Asean helpen bij haar inspanningen om nieuwe leden die zich in een overgangperiode naar een markteconomie en een pluralistische democratie bevinden, op te nemen.

De strategische positie van de Lid-Staten van ASEAN die liggen tussen Zuid- en Oost-Azië en de zeeverbindingen tussen het Midden-Oosten en Noord-Oost-Azië beheersen, maakt Zuid-Oost-Azië tot een verplichte schakel in alle mogelijke handel in Azië en tussen Azië en Europa.

Na het einde van de koude oorlog ziet de Aziatisch-Pacifische regio zich evenals Europa gesteld voor de noodzaak een nieuw plan voor de veiligheid van de regio uit te werken.

Dit is een moeilijke taak, aangezien de regio juist een herschikking doormaakt, met name als gevolg van de economische en politieke opkomst van China, de wil van Japan een belangrijker rol te gaan spelen bij de veiligheid van de regio, de ontwikkeling van de defensiebetrekkingen tussen de Verenigde Staten en bepaalde Aziatische landen en tenslotte de inspanningen met het oog op een regionale hergroepering die zal uitmonden in een ASEAN met tien leden.

Tijdens deze overgangperiode speelde de ASEAN een belangrijke rol bij de handhaving van de veiligheid en stabiliteit van de regio; zij zal deze blijven spelen totdat er een nieuw evenwicht tussen de verschillende spelers is ontstaan. Om redenen van zowel historische als geografische aard ziet het ernaar uit dat geen regionale grote mogendheid erin zal slagen een overheersende rol in de regio te gaan spelen.

Hierdoor krijgt de ASEAN een sleutelrol toebedeeld bij het plannen van de veiligheid die in de Aziatisch-Pacifische regio moet worden opgebouwd. Het feit dat de ASEAN na de regelmatige bijeenkomsten met haar gesprekspartners (de Postministeriële Conferentie van de ASEAN¹⁸) het Regionale ASEAN-Forum oprichtte als forum waarin regionale en niet-regionale mogendheden bijeenkomen om alle veiligheidskwesties in de Aziatisch-Pacifische regio te bespreken, bevestigt alleen maar de centrale rol die deze associatie in geheel Azië moet gaan spelen. In verband met deze bijzondere rol van de ASEAN zou de Europese Unie haar tot ankerpunt van haar politieke aanwezigheid in Azië moeten maken. Tegelijkertijd zou zij de dialoog en het overleg met de andere spelers in dit deel van de wereld moeten voortzetten.

Het bestaande mechanisme van politieke dialoog tussen de EU en de ASEAN is vatbaar voor verbetering. Zowel op ministerieel niveau als op het niveau van de politieke directeurs nemen de vertegenwoordigers van alle Lid-Staten van de Unie en de ASEAN en van de Commissie aan de bijeenkomsten deel. Het grote aantal deelnemers maakt het niet altijd mogelijk diepgaand van gedachten te wisselen, dit

18 De Postministeriële Conferentie van de ASEAN - zie bijlage 5.2.

is te meer niet mogelijk omdat de bijeenkomsten een agenda hebben die zowel politiek als economisch is.

Ter uitbreiding en verdieping van de politieke dialoog tussen de EU en ASEAN stelt de Commissie voor om aan de bestaande kanalen een jaarlijkse bijeenkomst tussen de geografische directeurs van de Commissie en van de Lid-Staten en van de ASEAN-landen toe te voegen waarin onderwerpen aan de orde kunnen komen die in het bijzonder van belang zijn voor de ASEAN en de wederzijdse betrekkingen, zoals de veiligheid op zee (vrije scheepvaart, bestrijding van zeeroverij, ongevallen op zee), het van kernwapens vrijmaken van Zuid-Oost-Azië (SEANWFZ), de drugsbestrijding, preventieve diplomatie en beslechting van geschillen, enz.

De politieke dialoog tussen de EU en de ASEAN zou zich niet alleen met deze specifieke onderwerpen moeten bezighouden, maar zou daarnaast kunnen bezien in hoeverre de standpunten van de beide regio's nader tot elkaar kunnen worden gebracht en er sprake kan zijn van samenwerking op het gebied van internationale onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals de hervorming van de Verenigde Naties, ontwapening en non-proliferatie, vredeshandhavingsoperaties, enz.

Ontwikkeling en consolidatie van de democratie en eerbiediging van de mensenrechten, zaken die in het Verdrag betreffende de Europese Unie worden genoemd, moeten belangrijke elementen van de politieke dialoog tussen de Unie en de ASEAN vormen. Deze dienen in aanmerking genomen te worden wanneer nieuwe initiatieven ontwikkeld worden om de onderlinge relaties tussen beide groepen van landen te versterken. In haar mededeling van november 1995¹⁹ dringt de Commissie op de noodzaak van optimale benutting van de beschikbare instrumenten aan om in onze conventionele betrekkingen met derde landen rekening te houden met de mensenrechten. Aldus zou het mogelijk zijn gezamenlijk de prioriteiten vast te stellen van een partnerschapsprogramma en/of specifieke acties ten behoeve van de mensenrechten en de democratie. In onze betrekkingen met deze landen dient eveneens rekening te worden gehouden met de hoge prioriteit die de Unie aan een positieve aanpak toekent. Zoals in de resolutie van de Raad en de Lid-Staten in het kader van de Raad bijeen, van 28 november 1991, over de mensenrechten, democratie en ontwikkeling wordt onderstreept, kan een open en constructieve dialoog met regeringen een zeer belangrijke bijdrage leveren aan bevordering van de mensenrechten en de democratie.

De Gemeenschap en haar Lid-Staten zouden het accent moeten leggen op programma's die beogen eerbiediging van de mensenrechten te bevorderen.

19 COM(95)567 def. "De Europese Unie en de externe aspecten van het mensenrechtenbeleid : van Rome tot Maastricht en daarna".

Versterking van de parlementaire banden kan een belangrijke rol spelen bij de totstandbrenging van gemeenschappelijke standpunten over de belangrijke politieke onderwerpen in de EU en de ASEAN. Er worden reeds regelmatige bijeenkomsten gehouden tussen de verantwoordelijke delegatie van het Europees Parlement en de Interparlementaire Organisatie van ASEAN (AIPO). Deze zouden moeten worden uitgebreid. Als vertegenwoordigers van hun respectieve burgermaatschappijen verkeren de beide organisaties in de beste situatie om een interregionale politieke dialoog te ontwikkelen die tot een partnerschap van gelijken kan leiden. Willen de toekomstige betrekkingen tussen de EU en ASEAN dynamisch zijn, dan moeten de gedachtenwisselingen tussen de samenlevingen en volkeren worden geïntensiveerd; dit kan door interparlementaire contacten worden vergemakkelijkt.

Ook moet worden gewezen op het belang dat de leiders van de ASEAN-landen hechten aan informele en persoonlijke contacten tijdens bijeenkomsten, zoals in de bijeenkomst van Bangkok bleek.

2. EEN INTERREGIO BELEID

De AFTA, de vrijhandelszone²⁰ aan de verwezenlijking waarvan met een zekere vertraging wordt gewerkt, heeft beperkte doelstellingen in vergelijking met nieuwe groeperingen, zoals de MERCOSUR en de NAFTA. Niettemin biedt zij het vooruitzicht op een potentiële markt van 400 miljoen consumenten, die gemiddeld jaarlijks met 7,5 % groeit²¹. De liberalisatie- en integratie-inspanningen van de ASEAN hebben betrekking op alle aspecten van de economische bedrijvigheid (het goederen- en dienstenverkeer, investeringen, intellectuele eigendom, ...) en omvatten programma's op het gebied van industriële samenwerking, wetenschappen en technologie, menselijk potentieel ... De handel tussen de ASEAN-landen nam in 1994 met bijna 40 % en in 1995 met 16% toe. Hoewel hun integratieaanpak uiteenloopt, kunnen de ASEAN en de Gemeenschap een partnerschap van gelijken tot stand brengen ter stimulering van hun respectieve regionale markten en het aanknopen van solidariteitsbanden.

De erkenning door de Gemeenschap en de ASEAN van hun wederzijds belang bij het optimaliseren van de voordelen voortvloeiende uit hun respectieve interne liberalisatie zou de basis kunnen vormen van een **interregionale dynamiek** die met name is gebaseerd op :

- in het geval er sprake is van gelijksoortige programma's die zorgen voor een betere benutting van het economisch potentieel van elke zone - een onderzoek op basis van wederkerigheid naar de deelneming aan deze programma's door de

²⁰ Zie bijlage 4.

²¹ Het door ASEAN in de bijeenkomst van de Gemengde Commissie van oktober 1995 voor 1994 opgegeven gemiddelde.

economische subjecten van de andere regio (met name voor wat betreft industriële, technologische en wetenschappelijke samenwerking);

- het aanknopen van banden tussen de respectieve programma's, die beogen de ontwikkeling van universitaire, wetenschappelijke en culturele uitwisselingen mogelijk te maken;
- informatie over en doorzichtigheid van alle aspecten van de tenuitvoerlegging van geïntegreerd beleid dat van invloed is op de activiteiten van de economische subjecten in de andere regio;
- een systeem van overleg over de voor het interne handelsverkeer van de groeperingen geldende mechanismen (doorvoer en andere aspecten van de douaneregeling, regels van oorsprong, heffingen, personen- en kapitaalverkeer) ter voorkoming van het opwerpen van belemmeringen voor de invoer.

3. BLOEI VAN DE HANDEL EN INVESTERINGEN

De ASEAN-landen spanden zich in de afgelopen jaren als nooit tevoren in om hun economieën te liberaliseren, waarbij zij afstand leken te nemen van een ingewortelde traditie van protectionisme. Zij leverden na de Uruguay-Ronde hun bijdragen op het gebied van de tarieven (Indonesië trok zijn tariefconsolidatiepercentage bij voorbeeld op van 10 tot 95 %), zij verbeterden de bescherming van de intellectuele eigendom ten einde zich vóór het einde van de overgangperiode te conformeren aan de TRIPs-overeenkomst (Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom). Ook gingen zij over tot een zekere liberalisering van de handel in diensten. Als APEC-leden nemen zij deel aan een project ter liberalisatie en vergemakkelijking van de handel dat verder gaat. In 1995 zetten Thailand, Indonesië en de Filipijnen unilaterale programma's inzake tariefverlaging op. Met de totstandbrenging van de AFTA verplichten zij zich tenslotte tot de instelling in het jaar 2003 van een vrijhandelszone tussen de ASEAN-landen voor industrieproducten en een groot deel van het handelsverkeer in landbouwproducten, tot opheffing van handelsbelemmeringen, vereenvoudiging van de douaneprocedures en samenwerking voor de liberalisatie van diensten en investeringen.

De Aziatische exporteurs en investeerders hebben van de totstandbrenging van de interne markt geprofiteerd. De Gemeenschap heeft de bescherming van haar markt na de Uruguay-Ronde nog verder verminderd en blijft werken aan versterking en uitbreiding van de disciplines van de WTO. Voorts hebben partners, zoals de ASEAN, sterk geprofiteerd van de autonome concessies in het kader van ons SAP toegekend.

Omgekeerd werd het nieuwe door de ASEAN gecreëerde potentieel door de Gemeenschap niet voldoende uitgebuit. Er zijn vele redenen voor de betrekkelijk geringe Europese resultaten en het is duidelijk dat het in de eerste plaats de

ondernemingen zelf zijn die verandering in deze situatie moeten brengen. Wel is het zo dat een nieuwe dynamiek EU-ASEAN bij zou kunnen dragen aan de schepping van het stabiele klimaat dat gunstig is voor de ontwikkeling van de handelsstromen en groei van de investeringen. Er zou aandacht moeten besteed aan de volgende twee punten :

3.1. Vergemakkelijking en liberalisatie van de handel

De voortgang die beide regio's hebben geboekt met liberalisatie van de handel is het resultaat van in het multilaterale kader verkregen concessies en unilaterale concessies. Hoewel in de overeenkomst van 1980 is bepaald dat de wijze moet worden bestudeerd waarop handelsbelemmeringen op meestbegunstigingsbasis kunnen worden opgeheven, werd er in het kader van onze betrekkingen niets concreets ondernomen. Wij moeten ijveren voor een positievere relatie door ervoor te zorgen dat er in de in de ASEAN en in Europa plaatsvindende acties ter liberalisatie van de handel ten volle rekening wordt gehouden met de specifieke belangen van de beide partners.

- 3.1.1. Dat betekent voor alles dat de vankrachtwording en daadwerkelijke toepassing van de in het kader van de Uruguay-Ronde gedane concessies voortdurend in het oog moeten worden gehouden. Dat zal zeker zijn vruchten afwerpen, maar daarnaast moeten, zoals de Commissie in haar mededeling over markttoegang duidelijk verklaarde, de belemmeringen die nog in de bilaterale handel bestaan worden geïdentificeerd en geleidelijk opgeheven. De Commissie werkt thans aan de daartoe noodzakelijke databank : onze evaluatie van de voornaamste belemmeringen waarop communautaire exporteurs op de ASEAN-markten stuiten, wordt in bijlage 6 gegeven, maar de Commissie rekent ermee dat de Europese ondernemers met commentaar op deze evaluatie zullen komen en haar zullen aanvullen.
- 3.1.2. Vergemakkelijking van het handelsverkeer vraagt om de totstandbrenging van instrumenten die de belemmeringen helpen verminderen : verhoogde doorzichtigheid, bij voorbeeld door uitwisselingen van tarifaire en non-tarifaire gegevens, vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten, een toezegging zich te zullen houden aan gelijke certificerings- en normalisatie-instrumenten, waardoor de tenuitvoerlegging en de daadwerkelijke toepassing van de regels en beginselen van de WTO, inclusief de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, worden verzekerd. Aangezien het te verzetten werk in vele gevallen ingewikkeld is, zou een sectoriële aanpak in samenwerking met het bedrijfsleven van zin voor realiteit getuigen.
- 3.1.3. Europa en de ASEAN dienen eveneens zeer nauw samen te werken aan de uitwerking van een ambitieuzer werkprogramma voor de

WTO dat voor na de Ministeriële Conferentie van de WTO van december is bestemd om de nieuwe onderhandelingen voor te bereiden die vóór het einde van de eeuw zullen moeten worden gehouden. Daarvoor zou voor wat betreft de specifieke handelsbelemmeringen een ad hoc-samenwerking nodig kunnen zijn hetzij in het kader van het Comité Brussel van de ASEAN (ABC), zoals nu het geval is, hetzij per land. De samenwerking in het huidige kader EU-ASEAN zou moeten worden geïntensiveerd en vaker moeten plaatsvinden dan om de 18 maanden, het tempo van de bijeenkomsten van het subcomité voor de handel dat in het kader van de Gemengde Commissie van de overeenkomst werd opgericht. De werkzaamheden zouden in de toekomst betrekking moeten hebben op de vaststelling van prioritaire terreinen waarop de bilaterale handel moet worden vergemakkelijkt en geliberaliseerd. Ook zou voor wat handel en investeringen betreft het kader geboden door de bijeenkomsten van hoge ambtenaren van de OAZE ten volle moeten worden benut. Aan de ASEAN zou een dergelijke dialoog de gelegenheid bieden haar handelsbelangen in Europa, die talrijk zijn, meer in het bijzonder te behartigen en op voet van gelijkheid te discussiëren over de vooruitzichten van de internationale handel.

3.2. Vergemakkelijking van investeringen

Wil men toegang verkrijgen tot de dynamische markt van Zuid-Oost-Azië dan moeten er omvangrijke fondsen naar deze landen worden gedirigeerd. Nu is het zo dat de Europese ondernemingen niet voldoende bijdragen aan de grote groei van buitenlandse investeringen in de regio. Ook stimulering van de investeringen van bedrijven uit de ASEAN-landen in Europa kan nieuwe perspectieven voor groei en schepping van arbeidsplaatsen²² openen. Investerings dienen dus een van de voornaamste streefpunten in deze nieuwe dynamiek te zijn.

Wij moeten ons ten doel stellen te onderzoeken welke procedures, regelingen, garanties en andere soorten belemmeringen de grootste moeilijkheden veroorzaken bij de stimulering van investeringen over en weer. Bij dit onderzoek, waarvan het uiteindelijke doel is opheffing van dergelijke belemmeringen in het kader van de op multilateraal niveau verrichte inspanningen, met name in het kader van de WTO, zou kunnen worden uitgegaan van de werkzaamheden die zijn opgedragen aan een werkgroep inzake investeringen in het kader van de OAZE, die zich moet buigen over de specifieke aspecten in het kader EU-ASEAN. Ook zou een onderzoek moeten worden ingesteld naar het meer algemene vraagstuk van het kapitaalverkeer met inachtneming van de ontwikkeling in Zuid-Oost-Azië van portefeuille-investeringen.

22 Zie bijlage 3.

De bedrijven uit de ASEAN-landen hebben belangstelling getoond voor het hoge technologische niveau van Europese ondernemingen en hun vermogen hun onderzoeksresultaten en hun technologie over te dragen, dat met name gunstig afsteekt bij de Japanse concurrent. Een essentiële, maar onvoldoende, voorwaarde om technologie-overdracht te stimuleren is ontegenzeggelijk een passende en doelmatige bescherming van de intellectuele eigendomsrechten²³. Deze onder het privaatrecht vallende rechten behoren in het algemeen toe aan particuliere organisaties die daarover beschikken op basis van autonome besluiten. Overheidsinstanties kunnen de overdracht van technologie via passende maatregelen stimuleren, zonder evenwel de plaats van de particuliere organisaties zelf te kunnen innemen.

De belemmeringen kunnen zich eveneens op andere gebieden dan het regelgevings- en administratief gebied voordoen en kunnen ook van economische of commerciële aard zijn en voornamelijk de KMO's treffen. Bij voorrang dienen er inspanningen te worden verricht op de volgende drie terreinen:

- Belemmeringen voor investeringen

De openstelling en vrijheid van investeringen houden liberalisatie van de investeringsregelingen, volledige markttoegang, toepassing van nationale behandeling en de meestbegunstigingsclausule wat betreft investeringen in.

- Doelstellingen en beschermende maatregelen

Om meer rekening te houden met de comparatieve voordelen van de partnerlanden zullen onze inspanningen zich moeten concentreren op industriële, wetenschappelijke en technologische samenwerking, een betere gebruikmaking van de informatietechnologie en bewustwording van het potentieel van de wereldwijde informatiemaatschappij.

- Inschakeling van de particuliere sector

Aan het bedrijfsleven moet de mogelijkheid worden geboden een zeer belangrijke rol in de dynamiek te spelen, zowel bij het identificeren van de mogelijkheden en de strategieën om deze te benutten, als bij het creëren van ondersteunende structuren en initiatieven ter vergemakkelijking van

23 De daadwerkelijke toepassing van de TRIPs-overeenkomst moet instaan voor een bescherming van de intellectuele eigendom die ondernemingen stimuleert tot de overdracht van technologie. Er werd reeds samenwerking met de ASEAN tot stand gebracht via het programma voor technische bijstand ECAP, EC-ASEAN Patent en Trademarks Programme. Deze technische bijstand zal worden aangevuld door discussies in de ad hoc werkgroep die zich bezighoudt met de intellectuele eigendom.

technologie-overdracht en overdracht van know-how via het houden van industriële rondetafelconferenties en andere door de industrie georganiseerde samenwerkingsbijeenkomsten. Op het gebied van privatisering en infrastructuur moet aan bedrijven uit de Gemeenschap grotere deelneming en, in samenwerking met onze ASEAN-partners, een betere toegang tot openbare aanbestedingen worden gegarandeerd, waardoor risico's worden teruggedrongen en het financieel beheer wordt vergemakkelijkt.

4. AANGEPASTE SAMENWERKING²⁴

Om rekening te houden met de zeer dynamische ontwikkeling van de ASEAN-landen werd aan onze samenwerkingsprogramma's een meer economische inhoud gegeven en werden de ontwikkelingsactiviteiten sterker gericht op de achtergestelde gebieden en bevolkingsgroepen. Dit nieuwe beleid werd reeds gericht toegepast en maakte het mogelijk efficiënte instrumenten te ontwerpen ter ondersteuning van het handelsverkeer, zoals bij voorbeeld de EBIC's²⁵ of de Technology Windows, en ter ondersteuning van investeringen, zoals bij voorbeeld het AsiaInvest-Programma zou zijn, wanneer dit wordt uitgevoerd. Ook werd onze samenwerking op ontwikkelingsgebied aangepast om bij voorrang te worden bestemd voor de armste landen en betrekking te hebben op acties ter verbetering van de levensvoorwaarden van de meest achtergestelde bevolkingsgroepen via duurzame middelen die met name rekening houden met milieuproblemen en het duurzaam beheer van de middelen.

Dit nieuwe samenwerkingsbeleid kan slechts welvaren bij de totstandbrenging van een algemeen kader waarin de inspanningen en middelen die de Gemeenschap voor de ASEAN-landen inzet op coherenter en doeltreffender wijze worden gebruikt. Voorts zou het gezien het reeds geavanceerde economisch niveau van bepaalde ASEAN-landen wenselijk zijn dat er een intensievere samenwerking tot stand komt tussen deze landen en de Gemeenschap wat betreft logistieke steun en steun op het gebied van het menselijk potentieel en de financiering van programma's.

4.1. Economische samenwerking

De doelstellingen van economische samenwerking in ruimere zin zouden moeten beantwoorden aan de in de punten 2 en 3 vermelde partnerschapseisen met het uiteindelijke doel de economische subjecten van beide zones de mogelijkheid te bieden optimaal te profiteren van de verwezenlijking van de Economische en Monetaire Unie en het integratieproces tussen de ASEAN-landen alsmede van de vermindering van de handelsbelemmeringen tussen de beide partners. Deze samenwerking

²⁴ Zie bijlage 7.

²⁵ European Business Information Centres

moet worden gebaseerd op regelmatige informatie-uitwisseling over de integratieprocessen, inclusief de macro-economische aspecten daarvan. Voorts zal de samenwerking :

(1) het accent moeten leggen op activiteiten ter verbreiding en gelijktrekking van de inspanningen die over en weer op het gebied van regionale integratie worden verricht, hetgeen neerkomt :

- **op douanegebied** op activiteiten op het gebied van douanesamenwerking, uitwisseling van ambtenaren, samenwerking op het gebied van de uitwisseling van gegevens met het oog op de vereenvoudiging en harmonisatie van de douaneprocedures;
- **op statistisch gebied** op studies en activiteiten die beogen de methoden onderling aan te passen en een uitwisseling van statistieken over de handel in goederen en diensten en op elk ander terrein waar zulks nuttig is mogelijk te maken;
- **op het gebied van normen en andere technische belemmeringen** op stimulering van samenwerking tussen de bevoegde organen.

(2) terreinen die in aanmerking komen voor prioritaire activiteiten moeten vaststellen :

- door te zorgen voor bevordering van de industriële samenwerking in sleutelsectoren van de economische ontwikkeling van beide partners :
 - * industriële samenwerking op het gebied van informatie- en communicatietechnologieën, energie en vervoer, voor welke sectoren er activiteiten kunnen worden ontwikkeld ter vergemakkelijking van de samenwerking tussen bedrijven, investeringen, de overdracht van technologieën en opleiding;
 - * samenwerking op het gebied van de informatiemaatschappij : activiteiten die zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de verschillende ASEAN-partners, zoals een dialoog over de verschillende aspecten van de informatiemaatschappij, inclusief het gevolgde beleid op het gebied van telecommunicatie, informatie-uitwisselingen (en eventuele technische bijstand aan de ASEAN) over regelgeving en normalisatie, conformiteitsproeven en certificering op het gebied van informatie- en telecommunicatietechnologieën, de verspreiding van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën alsmede vernieuwende

toepassingen, versterking van de onderlinge aansluiting en interoperabiliteit van netwerken en diensten, de ontwikkeling van geavanceerde communicatienetwerken op de grond en via satellieten, de deelneming over en weer aan projecten verband houdende met de invoering van de informatiemaatschappij overeenkomstig de specifieke modaliteiten op de betrokken terreinen;

- * gezien de belangrijke rol die het vervoer bij de ontwikkeling van de handel speelt, dient hieraan bijzondere aandacht te worden besteed. De samenwerking met de ASEAN moet niet alleen op de door de Ministers van Vervoer van de ASEAN in hun in maart 1996 op Bali gehouden bijeenkomst genoemde terreinen worden gestimuleerd, maar ook en vooral in sectoren, zoals de overdracht van technologie aan de Lid-Staten van de ASEAN, zodat het vervoer ertoe wordt aangezet energie op de meest doeltreffende en minst belastende wijze voor het milieu te gebruiken, en multimodaal vervoer, onderzoek en ontwikkeling op vervoergebied, verkeersgeleiding via wereldwijde satellietnavigatiesystemen en verbetering van de vervoersverbindingen tussen Zuid-Oost-Azië en Europa in de hand te werken;
- **door het midden- en kleinbedrijf** nog intensiever te **ondersteunen** via activiteiten ter vergemakkelijking van de totstandbrenging van samenwerkingsverbanden en netwerken, voorlichtings- en ondersteunende diensten, bijstand en garanties op het gebied van investeringen en technologieoverdracht; de totstandbrenging van bij voorbeeld samenwerking tussen de Euro-loketten en hun equivalent in de ASEAN-landen (bij voorbeeld de Kamers van koophandel, de enige particuliere organisaties die de ASEAN kent) om over en weer verspreiding van informatie aan de KMO's te verzekeren, zal door het AsiaInvest-programma en de contacten die dit programma via de Europese voorlichtingscentra voor de handel (EBIC's) zal leggen, worden gestimuleerd. Snelle goedkeuring van dit programma en ondersteuning hiervan door alle partijen zullen van doorslaggevend belang zijn;
- **door nieuwe initiatieven te ontwikkelen die zijn bestemd om banden tussen de Gemeenschap, de Lid-Staten en de ASEAN** aan te knopen, met name via de bevordering van contacten en uitwisselingen tussen universiteiten, onderzoekers en intellectuelen, via ontmoetingen die kunnen helpen het wederzijds begrip tussen de beide regio's te bevorderen, via ondersteuning van particuliere, plaatselijke of regionale

inspanningen om betrekkingen op alle niveaus van de burgersamenleving aan te knopen. Het JEM-Programma (jonge EU-ASEAN-Manager) inzake een uitwisseling van jong kaderpersoneel bevordert het aanknopen van banden tussen jongeren en bedrijven en dus tussen de beide regio's.

4.2. Ontwikkelingssamenwerking

4.2.1. Algemeen beleid

Enkele ASEAN-landen zijn nog onderontwikkeld en kennen grote armoede : de inspanningen moeten dus worden gecontinueerd zodat verbetering van de economische groei gelijke tred houdt met de sociale ontwikkeling. Voorts is het belangrijk rekening te houden met bescherming van het milieu en het behoud van de natuurlijke rijkdommen. Tenslotte zou moeten worden gestreefd naar een toenemende medewerking van de zijde van de meestontwikkelde ASEAN-landen om de ontwikkelingsactiviteiten in de meest achtergestelde regio's te steunen.

4.2.2. Samenwerking op het gebied van de sociale ontwikkeling

De bijstand van de Gemeenschap op het gebied van de sociale ontwikkeling moet bij voorrang betrekking hebben op de armste bevolkingsgroepen. In dit verband zouden vooral de plattelandsontwikkeling en de ontwikkeling van het basisonderwijs moeten worden gesteund.

Bijzondere aandacht moet worden besteed aan verbetering van de positie van de vrouw en de rol van de vrouw in de samenleving in het algemeen en aan versterking van activiteiten ter bescherming van kinderen.

Wat de sociale grondrechten, en met name kinderarbeid betreft, kan de Gemeenschap de nodige hulp bieden om de inspanningen die de Zuidoostaziatische landen op deze terreinen zouden moeten verrichten, te steunen. Tenslotte moet de gezondheidszorg een prioritaire plaats innemen in de tot stand te brengen samenwerking met de ASEAN-landen²⁶, met name in verband met de toeneming van het aantal AIDS-gevallen in de regio.

26 Een in 1995 door de Commissie opgezet programma voor de malariabestrijding in Vietnam, Cambodja en Laos, ten bedrage van 29 miljoen ecu, is een eerste voorbeeld van samenwerking met de ASEAN, omdat het in samenwerking met het regionaal kantoor van de WHO in Manila wordt uitgevoerd, en kan in aanmerking komen voor technische steun van een regionale organisatie (SEMAO-TROP-MED) voor toegepast onderzoek waarin de ASEAN deelneemt.

4.3. Samenwerking op andere gebieden

4.3.1. Milieu

In de nieuwe dynamiek EU-ASEAN zal de bescherming van het milieu een voornaam punt vormen. De ASEAN-landen zijn zich ten volle bewust van de risico's voor hun natuurlijk erfgoed verbonden aan snelle economische groei waarbij geen rekening wordt gehouden met de bescherming van het milieu. De samenwerking op milieugebied was in het verleden niet erg doeltreffend wegens het ontbreken van de nodige informatie om prioriteiten voor de verschillende milieukwesties te kunnen vaststellen. Nu deze prioriteiten duidelijker zijn geworden, zal er moeten worden samengewerkt aan de vaststelling van een systematische methode voor het bijwerken van de informatie en het gemeenschappelijk vaststellen van prioriteiten. Met name zal op de volgende punten moeten worden samengewerkt :

- versterking van de capaciteit van de ASEAN-landen tot de ontwikkeling en de toepassing van een effectieve milieuwetgeving;
- stimulering van de regeringen, het bedrijfsleven, de belangengroepen en andere kringen (bij voorbeeld militaire kringen) om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het milieu in de ASEAN;
- bevordering van de deelneming van de ASEAN aan het nastreven van wereldwijde en regionale milieudoelstellingen;
- installatie van de passende technologie ter vermindering van verontreiniging, met name door nieuwe industrieën, op voertuigen en bij de energieproductie; plaatselijke ontwikkeling van passende technologische oplossingen voor lokale verontreinigingsproblemen.

4.3.2. *Het nader tot elkaar brengen van de samenlevingen van beide partijen*

Bij het uitstippelen van ons samenwerkingsbeleid moet bijzondere aandacht worden besteed aan het aanknopen van nauwere banden tussen Europa en Azië, met name op het gebied van de cultuur. Op het belang van het aanknopen van banden tussen onze universiteiten en andere sectoren van de burgermaatschappij werd uitgebreid ingegaan tijdens de Topconferentie van Bangkok in het kader waarvan vele voorstellen werden gedaan. De ASEAN en Europa

moeten in hun bilaterale betrekkingen de inspanningen waarmee in het kader van de OAZE een begin zal worden gemaakt, voortzetten.

De ASEAN en de Gemeenschap kunnen op het gebied van onderwijs en opleiding tot samenwerking komen die, met inachtneming van het beginsel van subsidiariteit, een aanvulling vormt op de bilaterale activiteiten op deze gebieden. Op basis van de ervaring in de Gemeenschap opgedaan met de totstandbrenging van onderwijs- en opleidingsnetwerken in de Lid-Staten kunnen zij partnerschap tussen onderwijsinstellingen bevorderen en voor de student bedoelde samenwerkingsactiviteiten en de uitwisseling van ervaringen op het gebied van de ontwikkeling van leerplannen, de universitaire erkenning, de samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen en de gebruikmaking van nieuwe onderwijstechnieken stimuleren.

Ook moet worden gezien welk gevolg moet worden gegeven aan het culturele forum Europa-Azië dat in januari jongstleden in Venetië werd gehouden. Bijzondere aandacht zou kunnen worden besteed aan voorlichting tussen de beide regio's over hun respectieve activiteiten ter bevordering van hun regionale identiteit en hun cultuur. In dit verband ligt samenwerking met het "Committee on Culture and Information ASEAN" voor de hand.

4.3.3. *Misdaadbestrijding*

Te zamen moeten wij strijden tegen de georganiseerde misdaad in al haar verschillende vormen, inclusief het witwassen van geld. Dit moet geschieden zowel in het kader van de bestaande bilaterale samenwerking, die beter moet worden gecoördineerd, als in de desbetreffende multilaterale organen. Voorts zullen in het kader van het partnerschap specifieke samenwerkingsvormen moeten worden ontwikkeld wanneer de noodzaak daartoe zich doet gevoelen.

De handel in verdovende middelen vormt ontegenzeggelijk een zeer belangrijk doel van deze samenwerking, met name versterking van de betrekkingen tussen de douane-administraties, vooral op het gebied van precursoren is wenselijk. Ook moet bijzondere aandacht worden geschonken aan de strijd tegen illegale immigratie, in het bijzonder mensenhandel en de organisaties die zich daarmee bezighouden.

4.3.4. *Wetenschap en technologie*

Wetenschappelijke en technologische samenwerking is een belangrijk instrument voor het bevorderen van een voor samenwerking in het algemeen gunstig klimaat. Voorts worden

Europa en de derde landen aldus in staat gesteld betrokken te worden bij het vergaren van de kennis en de vernieuwende en geschikte technologieën die, wil men tot duurzame ontwikkeling komen, nodig zijn voor het oplossen van de regionale en wereldwijde problemen.

Wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen Europa en de onderzoekers uit de ASEAN wordt reeds actief aangemoedigd door het 4de Kaderprogramma op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling, met name wat betreft de natuurlijke rijkdommen, de landbouw, de gezondheid en de informatie- en communicatietechnologieën.

Er wordt in de Commissie beraadslaagd over de wijze waarop de wetenschappelijke en technologische samenwerking met de ASEAN-landen kan worden verbeterd.

Aangezien er reeds een officiële dialoog over de samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie tussen Europa en de ASEAN bestaat, doen zich nu mogelijkheden voor om deze dialoog uit te breiden.

DEEL III - OPERATIONELE STRUCTUREN

Voor de tenuitvoerlegging van de in deel II uiteengezette doelstellingen zullen er kleine aanpassingen op het institutionele kader²⁷ moeten worden aangebracht. Wij beschikken nl. reeds over een aanzienlijk aantal bilaterale instanties die bevoegd zijn om richtsnoeren goed te keuren, te besluiten over gemeenschappelijke acties tussen de beide regio's en toe te zien op hun tenuitvoerlegging. Voorts kan over de algemenere vraagstukken worden beraadslaagd in uitgebreide fora, zoals de Postministeriële Conferentie, het Regionale ASEAN-Forum en sinds kort de Ontmoetingen Azië-Europa (OAZE).

Het ontbreekt het huidige systeem evenwel aan een "praktisch" kader om concrete onderwerpen, met name op het gebied van de economische betrekkingen aan de orde te stellen. Ook de mogelijkheid tot inschakeling van de particuliere sector laat te wensen over.

Intensivering van onze contacten en inschakeling van het bedrijfsleven zouden via de volgende structuren kunnen plaatsvinden :

- ♦ **een dialoog inzake investeringen en de handelspolitiek** in het kader van de door de overeenkomst van 1980 voorziene structuren waarin multilaterale en bilaterale handelspolitieke vraagstukken aan de orde kunnen worden gesteld en die tot taak heeft richtsnoeren voor de specifieke werkzaamheden op handelsgebied te geven;
- ♦ **een orgaan op het niveau van de particuliere sector voor het voeren van een dialoog (Business Dialogue)**. De dialoog zou zich moeten concentreren op de belangen van de werkelijke medespelers en het uitstippelen van een aantrekkelijk actieplan voor economische stimulering. Er zouden gezamenlijke ad hoc-groepen EG-ASEAN in het leven kunnen worden geroepen om te beraadslagen over onderwerpen van wederzijds belang en een bijzondere groep zou zich kunnen bezighouden met kleine en middelgrote ondernemingen; een systeem van verslaguitbrenging van de Business Dialogue aan de werkgroepen zou ervoor moeten zorgen dat er rekening wordt gehouden met de belangen van de particuliere sector;
- ♦ **ad hoc-fora waarin eminente persoonlijkheden, onderzoekers, zitting hebben en die zich bezighouden met belangrijke maatschappelijke onderwerpen**, zoals cultuur, waarden, bescherming van het personenrecht (mensenrechten, de rechten van werknemers, van het gezin, de vrouw, kinderen) ten einde een beter wederzijds begrip te kweken en gemeenschappelijke

²⁷ Zie bijlage 8.

voorstellen vast te stellen die aan de gemeenschappelijke besluitvormingsorganen kunnen worden voorgelegd.

Aanpassing van de taken van de Gemengde Commissie en versterking van de rol van de SOM (Groep van hoge ambtenaren) zullen eventueel noodzakelijk zijn.

DEEL IV - DE VERSCHILLENDE OPTIES VOOR DE REALISERING VAN EEN NIEUWE DYNAMIEK

In de afgelopen jaren heeft Europa zijn externe beleid ten opzichte van een groot aantal partners herzien. Het poogde telkens een model te kiezen dat in overeenstemming is met de specifieke situatie van het betrokken land of de betrokken landen. De herijking van onze betrekkingen met de ASEAN mag geen uitzondering op deze regel vormen. Er dient met een aantal factoren rekening te worden gehouden :

- het economisch integratieproces van de ASEAN verloopt langzaam en het gevaar bestaat dat dit zo blijft en wel om verschillende redenen : er zijn nog vele problemen ten aanzien van de liberalisatie van gevoelige produkten, zoals basislandbouwprodukten, de non-tarifaire belemmeringen - de opheffing waarvan is gepland, maar zonder precieze datum -; met de harmonisatie van de douaneprocedures werd nog maar net een begin gemaakt; de besluiten inzake de liberalisatie van diensten en investeringen zijn nog heel recent;
- na Vietnam in haar midden te hebben opgenomen, staat de ASEAN nu op het punt hetzelfde te doen met Cambodja en Laos en ongetwijfeld op langere termijn Myanmar; deze landen bevinden zich in een veel minder vergevorderd stadium van ontwikkeling dan de meeste huidige leden, hetgeen om een complexere aanpak vraagt om rekening te houden met de verschillen;
- de ASEAN-landen zijn, met uitzondering van Vietnam²⁸, lid van de APEC, die voor de industrielanden in het jaar 2010 en voor de ontwikkelingslanden in het jaar 2020 voorziet in de totstandbrenging van vrijhandel en vrije investeringen; de Aziatische ministers van Economie van de OAZE merkten tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de OAZE op dat tegenover de door hun landen op erga omnes- basis in het kader van de APEC te verrichten liberalisatie-inspanningen een Europese tegenprestatie moet staan;
- het handels- en het industriële beleid van de ASEAN-landen zijn niet gecoördineerd en elk land heeft zijn eigen belangen; eventueel moet dus de mogelijkheid bestaan van een aanpasbare of specifieke aanpak;
- gevoelige politieke vraagstukken, zoals dat van de mensenrechten en met name de kwestie TIMOR, zijn altijd op de achtergrond aanwezig. ook al liet de Topconferentie van Bangkok interessante initiatieven zien.

28 Vietnam diende zijn kandidatuur bij de APEC in in juni 1996.

De huidige situatie ziet er als volgt uit :

- een samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeenschap en de Lid-Staten van de ASEAN,
- een bilaterale overeenkomst met een land van de ASEAN, Vietnam, terwijl er overeenkomsten worden voorbereid met de toekomstige leden, Cambodja en Laos,
- een ministerieel niveau dat de gezamenlijke betrekkingen tussen de ASEAN en Europa buiten de overeenkomst om overkoepelt.

Twee opties worden voorgesteld om de overgang naar een nieuw tijdperk in onze betrekkingen te markeren en een dynamiek op gang te brengen die tot concrete acties over en weer leidt :

OPTIE 1. EEN FORMELE OVEREENKOMST
--

De overeenkomst van 1980 geeft een zekere manoeuvreerruimte, maar zou er beter op worden wanneer zij zou worden aangevuld om rekening te houden met bepaalde van de in deel II vastgestelde doelstellingen.

Een overeenkomst die de overeenkomst van 1980 aanvult, zou het interregionale karakter van onze betrekkingen versterken, met name om rekening te houden met het feit dat de ASEAN zich midden in haar integratieproces bevindt. Er zou hiervoor een besluit van de ASEAN-landen tot samenwerking met de Gemeenschap als geheel nodig zijn.

De ASEAN betudeert thans alle banden die zij met andere regionale zones zou kunnen aanknopen. Met name heeft zij stappen bij de NAFTA genomen. Door de mogelijkheid van een dergelijk versterkt partnerschap te bieden zou Europa zijn belangstelling voor de ontwikkeling van de regio bewijzen.

De demarche zou een formeel karakter hebben (Protocol bij de overeenkomst van 1980) en zou beogen onze banden op alle terreinen waarop de huidige overeenkomst niet het nodige kader biedt, aan te vullen. Er zouden gezamenlijk specifieke acties voor versterkte liberalisatie en samenwerking kunnen worden vastgesteld.

Dat deze optie haar beperkingen heeft, moet worden toegeschreven aan het onzekere en in wezen onvolmaakte karakter van het integratieproces van de ASEAN. Ondanks de verklaringen van goede intenties en het aanhalen van de banden (bij voorbeeld het besluit om jaarlijkse informele topconferenties te houden) spreekt de ASEAN nog lang niet met één stem.

Soort besluit	Een protocol bij de overeenkomst van 1980
Inhoud	- <u>grondslag</u> : erkenning van de wil van de beide regio's om samen te werken ter bevordering van de democratie, welvaart en banden tussen hun volkeren - formulering van <u>interregio-doelstellingen</u>, met name : - samenwerking op het gebied van regionale integratie - vergemakkelijking van het handelsverkeer tussen de twee zones - totstandbrenging van een <u>interregio-overlegmechanisme</u> om deze doelstellingen te ontwikkelen - de totstandbrenging van versterkte <u>economische samenwerking</u> - herijking van de <u>ontwikkelingssamenwerking</u>
Mechanismen	Voor het protocol zou een voorstel voor onderhandelingsrichtsnoeren worden ingediend. De werkgroepen en overlegfora die in het kader van de bestaande structuren werkzaam zijn, zullen zich inzetten om de vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken.

Aangaande de ontwikkeling van een politieke interregio-dialoog zou een specifieke overeenkomst tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten en de ASEAN-landen kunnen worden gesloten.

OPTIE 2. EEN ACTIEF PARTNERSCHAP

De tenuitvoerlegging van nieuwe doelstellingen met het oog op verdieping van ons partnerschap met de ASEAN kan als uitgangspunt hebben het uitspreken van een collectieve wil tot versterking van de samenwerkingsactiviteiten in het kader van de overeenkomst vastgesteld en tot het ontwikkelen van nieuwe activiteiten in overeenstemming met de geconstateerde prioriteiten. De aanpak zou dan het afleggen zijn van een gezamenlijke verklaring door de ministers, of zelfs de staatshoofden, waarin de algemene doelstellingen worden vastgesteld met betrekking waartoe een groep ambtenaren op hoog niveau de opdracht krijgt een ontwerp voor een programma van concrete acties op te stellen. Het voordeel van deze aanpak is dat hij de ASEAN-landen een grotere flexibiliteit biedt, aangezien eventuele op deze basis aan te gane verbintenissen individueel kunnen zijn. Ook zou het aldus mogelijk zijn de terreinen en sectoren waarvoor prioritaire actie vereist is, nauwkeurig af te bakenen. Tenslotte zouden op terreinen, zoals de politieke dialoog, de grondrechten en maatschappelijke kwesties, precieze verbintenissen kunnen worden aangegaan op basis van gelijkheid. De verwezenlijking van het actieplan op basis van vrijwillige en individuele verbintenissen zou inhouden dat deze mechanismen interregionaal zijn, maar dat zij bilateraal overleg niet uitsluiten.

In deze optie zou er sprake moeten zijn van een nauwe betrokkenheid van de particuliere sector; twee werkwijzen kunnen worden overwogen :

1. het bedrijfsleven doet zelfstandig het werk en brengt vervolgens verslag uit aan de organen van de overeenkomst;
2. het bedrijfsleven neemt direct deel aan de werkzaamheden van de verschillende comités.

Elk van beide oplossingen heeft haar verdiensten en hierop kan afhankelijk van het geval een beroep worden gedaan :

- voor onderzoek van specifieke sectoren van bedrijvigheid (vervoer, telecommunicatie, energie, ...) zal de eerste oplossing worden gekozen via welke de voor de bedrijfstak typische problemen kunnen worden vastgesteld en tevens banden tussen ondernemingen van de sector kunnen worden aangeknoopt;
- in het geval van horizontale aangelegenheden (van het soort intellectuele eigendom, normen, investeringen, ...) kan de particuliere sector worden betrokken bij de werkzaamheden van de organen van de overeenkomst om zijn deskundigheid in te brengen en zijn bijzondere eisen kenbaar te maken.

Of een dergelijk partnerschap kans van slagen heeft, hangt vanzelfsprekend af van de wil van de beide partners voortgang te boeken, maar ook van hun bereidheid de nodige

middelen en het nodige menselijk potentieel in te zetten om het geplande overleg en de geplande onderhandelingen te organiseren. Voorts moeten er met het oog op doelmatigheid vrij precieze doelstellingen worden vastgesteld, met name wat betreft het tijdschema.

Soort besluit	Een verklaring en een actieprogramma ondertekend door de Gemeenschap en haar Lid-Staten en de Lid-Staten van de ASEAN.
Inhoud	- vaststelling van prioriteiten en versterking van de activiteiten op de in de overeenkomst vastgestelde samenwerkingsterreinen; - ontwikkeling van nieuwe activiteiten op andere terreinen dan de in de overeenkomst vermelde met inachtneming van de op ministerieel niveau vastgestelde politieke, economische en verdere doelstellingen.
Mechanismen	Uitwerking door de Commissie van een voorstel voor een actieplan en een ontwerp-verklaring met het oog op de formele indiening hiervan bij de Raad. Nadat deze teksten door de communautaire organen en de ASEAN-partners zijn goedgekeurd, worden er beraadslagingen en onderhandelingen gevoerd in het kader van de organen van de overeenkomst en in ad hoc-groepen voor de overige terreinen, met rapportering aan de Senior Officials Meeting.

Verdere opties die zouden kunnen worden overwogen, staan te ver af van het nagestreefde doel, dat wil zeggen de totstandbrenging van een concrete dynamiek, maar kunnen als volgt worden samengevat :

- een nieuwe overeenkomst van de derde generatie in de plaats van de overeenkomst van 1980 zou op de reeds ondervonden politieke hinderpalen stuiten²⁹;
- overeenkomsten met elk ASEAN-land zouden een goed alternatief vormen, indien de ASEAN niet in hetzelfde tempo voortgang zou willen boeken; in verband met de voorgestelde doelstellingen is het evenwel noodzakelijk de aanpak voor het regionale blok te doen gelden met instandhouding van de nodige flexibiliteit om individuele verbintenissen mogelijk te maken.

²⁹ Zie bijlage 5.1.

CONCLUSIES

Wat de voornaamste doelstellingen zijn, is duidelijk : het aan onze dialoog geven van een specifieke inhoud, het strakker aanhalen van de banden tussen onze twee regionale integratieprocessen en actieve stimulering van het handelsverkeer en investeringen. Hoewel wij deze resultaten op diverse wijzen kunnen bereiken, zetten de geschiedenis van onze betrekkingen met de ASEAN en de specifieke context van de regio ons ertoe aan te kiezen voor een originele en pragmatische aanpak, waarin optimaal gebruik wordt gemaakt van de huidige instellingen; aldus worden er op alle niveaus mogelijkheden geboden voor een actieve versterking van onze betrekkingen.

De Commissie stelt derhalve het op gang brengen van een "nieuwe dynamiek" voor overeenkomstig het model van optie 2 in deel IV, waarvan de eerste stap het afgeven van een gemeenschappelijke verklaring in de komende ministeriële bijeenkomst EU-ASEAN, die voor februari 1997 is gepland, zou kunnen zijn. Deze verklaring zou alle elementen moeten omvatten van een geheel van initiatieven dat in het kader van een actieprogramma dat zal worden uitgewerkt door deskundigen op hoog niveau van beide partijen moet worden ontwikkeld. Hierin zouden de regionale doelstellingen moeten worden opgenomen waarmee Europa zou aangeven dat het vertrouwen heeft in het in de ASEAN in gang gezette proces zowel voor wat betreft haar versterking als voor wat betreft haar inspanningen om nieuwe leden op te nemen.

Het is van groot belang dat wij snel vorderingen boeken om een en ander in het kader van de OAZE in te passen en ervoor te zorgen dat de in dat kader aan de orde gestelde impulsen worden gerealiseerd. De samenwerking tussen de EU en ASEAN kan een motor van de nieuwe dialoog tussen Europa en Azië worden. De indiening van het rapport van de groep van eminente persoonlijkheden zal ons in staat stellen snel met onze ASEAN-partners in overleg te treden.

BIJLAGENLIJST

Bijlage 1	ASEAN Indicatoren - Algemene statistische indicatoren ASEAN - Uitvoer binnen de ASEAN - Uitvoer binnen de ASEAN (CEPT-produkten) - Groei uitvoer binnen de ASEAN 1994-95 - Groei CEPT-uitvoer binnen de ASEAN 1994-95 - Intraregionale uitvoer van CEPT-produkten - Intraregionale invoer van CEPT-produkten
Bijlage 2	Handelscijfers EG-ASEAN - EG-handel met de ASEAN - Invoer naar de ASEAN naar hoofdsector - Uitvoer uit de ASEAN naar hoofdsector - Handelsbalans met de ASEAN naar hoofdsector - Invoer van de EG-12 uit de ASEAN-landen - Uitvoer uit de EG-12 naar de ASEAN-landen - Handelsbalans van de EG-12 met de ASEAN-landen - EG-invoer uit de ASEAN-landen 1995 - EG-uitvoer naar de ASEAN-landen 1995 - EG-handelsbalans met de ASEAN-landen 1995 - EG-invoer uit de ASEAN-landen door de Lid-Staten - EG-uitvoer naar de ASEAN-landen door de Lid-Staten - EG-handelsbalans met de ASEAN-landen naar Lid-Staat
Bijlage 3	Directe buitenlandse investeringsstromen - Geografische opsplitsing van directe buitenlandse investeringsstromen niet EUR-12 - Directe buitenlandse investeringsstromen vanuit ASEAN-landen naar de EU
Bijlage 4	AFTA en APEC - Oprichting van de AFTA - De APEC
Bijlage 5	Betrekkingen tussen de EU en de ASEAN - Historisch overzicht - Korte schets van de banden tussen de EU en de ASEAN
Bijlage 6	Kort overzicht handelsbeleid - Indonesië - Maleisië - De Filippijnen - Singapore - Thailand
Bijlage 7	Verdeling van de financiële bijstand van de EG in de ASEAN 1976-1995
Bijlage 8	De Institutionele Structuur van de betrekkingen tussen de EU en de ASEAN

Bijlage 1 - ASEAN-indicatoren:

- 1.1. Algemene statistische indicatoren ASEAN**
- 1.2. Uitvoer binnen de ASEAN**
- 1.3. Uitvoer binnen de ASEAN (CEPT-produkten)**
- 1.4. Groei uitvoer binnen de ASEAN 1994-95**
- 1.5. Groei CEPT-uitvoer binnen de ASEAN 1994-95**
- 1.6. Intraregionale uitvoer van CEPT-produkten**
- 1.7. Intraregionale invoer van CEPT-produkten**

1.1. ALGEMENE STATISTISCHE INDICATOREN VOOR DE ASEAN

Indicatoren	Brunei	Indonesië	Maleisië	de Filippijnen	Singapore	Thailand	Vietnam
Basis (1995)							
Bevolking (miljoenen)	0.3	194	20	69	3	60	74
Oppervlakte (1,000km ²)	6	1,905	330	300	1	513	332
Economie (1994)							
Bruto Binnenl. Produkt (mld USD)	4	143	64	54	55	124	13
BBP per hoofd bevolking (USD)	13,822	763	3,386	817	19,213	2,103	170
Jaarlijkse groei BBP in % (1995)	2.0	7.2	8.5	5.2	8.9	8.6	8
Totaal goederen- uitvoer (mln USD)	2,682	40,053	58,754	13,483	96,749	45,167	3,400
Totaal goederen- invoer (mln USD)	1,208	31,983	59,594	22,738	102,590	54,340	4,000
Totaal buitenlandse schuld (mln USD)	0.15	90.5	25	36.5	16.5	55	25
Directe buitenlandse investerings (mln USD - 1993)	-	2,004	4,351	763	6,829	1,621	300
Bevolking							
Groeipercen- tage (jaarlijks gemiddelde 1990-95)	2.1	1.6	2.4	2.1	1.0	1.1	2.2
Beroepsbevol- king (% van totaal)	-	43	38	56	65	56	49

Bronnen: CHELEM, La Découverte: *L'Etat du Monde 1996*; ASEAN-Secretariaat

1.2. UITVOER BINNEN DE-ASEAN (ALLE PRODUKTEN) (MLN USD)

Land	1994	1995	Groei
Brunei	467.52	233.41	-50.08%
Indonesië	5,787.97	6,334.00	9.43%
Maleisië*	15,002.15	18,429.01	22.84%
de Filippijnen	1,425.12	2,361.32	65.69%
Singapore	28,806.68	33,095.20	14.89%
Thailand**	7,991.37	8,894.08	11.30%
Vietnam***	794.70	685.93	-15.86%
TOTAAL	60,275.52	70,032.94	16.19%

1.3. UITVOER BINNEN DE ASEAN (CEPT-PRODUKTEN) (MLN USD)

Land	1994	1995	Groei
Brunei	467.70	230.29	-50.44%
Indonesië	5,157.25	5,600.86	8.60%
Maleisië*	13,036.18	16,000.08	22.74%
de Filippijnen	1,184.87	2,091.47	76.51%
Singapore	25,467.56	29,495.46	15.82%
Thailand**	3,743.58	5,905.98	57.76%
Vietnam***	n.a.	n.a.	n.a.
TOTAAL	49,054.14	59,324.14	20.94%

N.B.:

- * Voor Maleisië ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Thailand en Vietnam voor het 4de kwartaal.
- ** Voor Thailand ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Vietnam over 1995 en voor de uitvoer naar Maleisië voor het 4de kwartaal.
- *** Voor Vietnam ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Thailand over 1995 en de cijfers voor de uitvoer naar Maleisië voor het 4de kwartaal.

Bron: het ASEAN-Secretariaat

1.4. GROEI UITVOER BINNEN DE ASEAN, 1994-95 (MLN USD)

Land	1994	1995	Stijging
Brunei	467.52	233.41	-234.11
Indonesië	5,787.97	6,334.00	546.03
Maleisië*	15,002.15	18,429.01	3,426.87
de Filippijnen	1,425.12	2,361.32	936.19
Singapore	28,806.68	33,095.20	4,288.51
Thailand**	7,991.37	8,894.08	902.70
Vietnam***	794.70	685.93	-108.77
TOTAAL	60,275.52	70,032.94	9,757.42

1.5. GROEI CEPT-UITVOER BINNEN DE ASEAN, 1994-95 (MLN USD)

Land	1994	1995	Groei
Brunei	467.70	230.29	-234.41
Indonesië	5,157.25	5,600.86	443.62
Maleisië*	13,036.18	16,000.08	2,963.90
de Filippijnen	1,184.87	2,091.47	906.60
Singapore	25,467.56	29,495.46	4,027.90
Thailand**	3,743.58	5,905.98	2,162.40
Vietnam***	n.b.	n.b.	n.b.
TOTAAL	49,054.14	59,324.14	10,270.00

N.B.:

- * Voor Maleisië ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Thailand en Vietnam voor het 4de kwartaal.
- ** Voor Thailand ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Vietnam over 1995 en voor de uitvoer naar Maleisië voor het 4de kwartaal.
- *** Voor Vietnam ontbreken de cijfers voor de uitvoer naar Thailand over 1995 en de cijfers voor de uitvoer naar Maleisië voor het 4de kwartaal.

Bron: het ASEAN-Secretariaat

1.6. INTRAREGIONALE UITVOER VAN CEPT¹ PRODUCTEN, 1993-94 (MLN USD)

UITVOER UIT	JAAR	UITVOER NAAR					
		Brunei	Indonesië	Maleisië	de Filippijnen	Singapore	Thailand
Brunei	1993		n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
	1994		0.44	37.0	28.3	197.9	200.7
	94/93%		n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Indonesië	1993	22.5		459.9	260.1	3,046.2	430.5
	1994	39.4		599.6	319.3	3,722.0	333.0
	94/93%	75.6		20.9	22.8	22.2	-22.7
Maleisië	1993	142.6	478.9		429.4	8,448.4	1,632.1
	1994	185.7	604.6		535.5	9,581.7	2,014.5
	94/93%	30.2	26.2		24.7	13.4	23.4
de Filippijnen	1993	1.2	28.7	124.6		302.2	129.2
	1994	2.2	43.6	166.3		618.7	296.4
	94/93%	83.3	52.2	33.5		104.7	129.4
Singapore	1993	548.4	n.a.	9,186.9	1,121.4		3,168.8
	1994	842.7	n.a.	19,484.1	1,425.3		5,249.4
	94/93%	44.1	n.a.	112.1	27.1		65.7
Thailand	1993	15.3	83.7	277.9	62.5	2,359.4	
	1994	18.1	135.0	316.0	74.8	2,740.8	
	94/93%	18.4	61.4	13.7	19.7	16.2	
TOTAAL	1993	32,833.0					
	1994	49,813.0					
	94/93%	51.7					

Bron: het ASEAN-Secretariaat

¹ De CEPT-uitvoer maakte in 1994 81,4% en in 1995 84,7% van de totale uitvoer binnen de ASEAN uit.

1.7. INTRAREGIONALE INVOER VAN CEPT-PRODUKTEN, 1993-94 (MLN USD)

INVOER NAAR	JAAR	INVOER UIT					
		Brunei	Indonesië	Maleisië	de Filippijnen	Singapore	Thailand
Brunei	1993		n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
	1994		53.7	224.7	2.4	575.2	60.3
	94/93%		n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Indonesië	1993	0.6		411.3	41.7	1,543.3	148.8
	1994	0.2		489.1	54.7	1,630.9	231.5
	94/93%	-67.13		18.9	30.9	5.7	55.6
Maleisië	1993	1.7	441.3		200.3	5,469.3	789.0
	1994	28.2	627.5		303.4	6,799.0	1,131.4
	94/93%	1,559.3	42.2		51.5	24.3	43.4
de Filippijnen	1993	0.1	211.9	167.0		634.7	86.9
	1994	0.5	245.6	237.6		794.7	129.6
	94/93%	352.5	15.9	42.3		25.2	49.2
Singapore	1993	215.8	n.a.	13,629.1	493.0		3,448.2
	1994	250.5	n.a.	19,106.2	882.8		5,629.4
	94/93%	16.1	n.a.	40.2	79.1		63.3
Thailand	1993	216.6	269.2	891.2	94.9	935.8	
	1994	149.7	231.8	1,499.8	186.1	1,212.9	
	94/93%	-30.9	-13.9	68.3	96.0	29.6	
TOTAAL	1993	30,341.9					
	1994	42,769.2					
	94/93%	41.0					

Bron: het ASEAN-Secretariaat

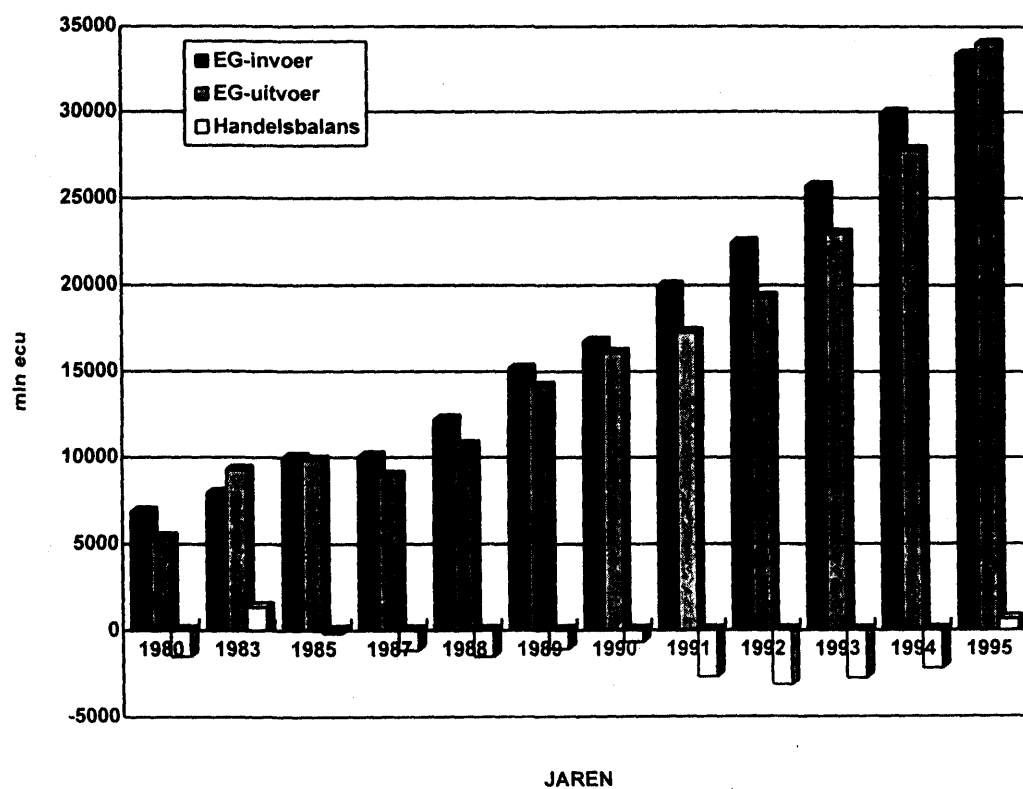
Bijlage 2 - Handelscijfers EG-ASEAN:

- 2.1. EG-handel met de ASEAN**
- 2.2. Invoer naar de ASEAN naar hoofdsector**
- 2.3. Uitvoer uit de ASEAN naar hoofdsector**
- 2.4. Handelsbalans met de ASEAN naar hoofdsector**
- 2.5. Invoer van de EG-12 uit de ASEAN-landen**
- 2.6. Uitvoer uit de EG-12 naar de ASEAN-landen**
- 2.7. Handelsbalans van de EG-12 met de ASEAN-landen**
- 2.8. EG-invoer uit de ASEAN-landen 1995**
- 2.9. EG-uitvoer naar de ASEAN-landen 1995**
- 2.10. EG-handelsbalans met de ASEAN-landen 1995**
- 2.11. EG-invoer uit de ASEAN-landen door de Lid-Staten**
- 2.12. EG-uitvoer naar de ASEAN-landen door de Lid-Staten**
- 2.13. EG-handelsbalans met de ASEAN-landen naar Lid-Staat**

2.1. EU-HANDEL MET DE ASEAN

Cijfers in mln ecu

	1980	1983	1985	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
EG-invoer	6,857	7,917	9,972	10,037	12,203	15,173	16,748	19,947	22,403	25,667	29,940	33,355
EC-uitvoer	5,369	9,269	9,810	8,906	10,689	14,110	16,083	17,282	19,278	22,920	27,759	33,991
Handelsbalans	-1,488	1,350	-162	-1,131	-1,514	-1,063	-665	-2,665	-3,125	-2,747	-2,181	636

Bron: EUROSTAT

2.2. Invoer naar de ASEAN naar hoofdsector

	1980			1988			1994		
Opsplitsing naar sector	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan
Voedingsmiddelen & levende dieren	1,296.05	724.54	907.85	2,254.95	1,093.89	1,942.28	2,539.56	2,523.09	4,561.66
Dranken en tabaksprodukten	106.34	18.72	13.01	99.61	19.85	30.27	106.92	58.87	38.37
Onbewerkte stoffen	1,555.57	755.83	3,684.46	1,629.45	821.21	3,402.21	1,614.16	1,101.03	3,714.42
Oliën, vetten en wassen	447.26	278.61	93.68	625.96	302.08	129.96	1,090.02	363.06	256.86
Grondstoffen	3,405.22	1,777.70	4,699.00	4,609.97	2,237.03	5,504.72	5,350.66	4,046.05	8,571.31
Olieprodukten	220.15	4107.80	11,814.8	38.76	1,203.71	7,423.67	243.65	961.01	9,034.83
Chemische produkten	35.15	28.10	131.53	135.50	195.29	315.36	511.73	777.14	729.82
Ingedeeld naar stof	951.28	754.82	566.39	1,492.41	1,171.65	1,500.46	3,070.43	2,198.89	3,247.01
Machines en vervoermateriaal	770.00	2,045.39	157.79	3,195.84	7,513.11	599.20	13,171.3	26,754.2	6,560.49
Diversen	690.76	651.67	105.58	2,513.46	3,151.96	432.23	6,986.12	9,913.70	2,973.00
Industrieprodukten	2,447.19	3,479.98	961.29	7,337.21	12,032.0	2,847.25	24,345.8	40,361.4	14,210.1
Overige goederen	784.70	148.49	93.21	216.79	279.62	354.48	606.24	717.41	699.75
Totaal	6,857.2	9,514.0	17,568.3	12,202.7	15,752.4	16,130.1	29,940.2	45,368.4	31,816.2
1995 Totaal							33,354.3	49,105.1	36,903.3

Cijfers in mln ecu (Bron : Eurostat/Comtrade)

2.3. Uitvoer uit de ASEAN naar hoofdsector

	1980			1988			1994		
Opsplitsing naar sector	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan
Voedingsmiddelen & levende dieren	180.61	465.46	140.15	389.94	431.64	156.10	721.60	937.25	236.43
Dranken en tabaksprodukten	106.29	118.13	1.57	233.12	144.89	5.34	409.23	302.80	28.11
Onbewerkte stoffen	25.57	348.56	120.55	137.86	407.30	141.50	348.64	1,037.68	348.53
Oliën, vetten en wassen	9.72	7.46	14.57	37.99	9.84	11.16	31.38	20.84	7.08
Grondstoffen	322.19	939.61	276.84	798.91	993.67	314.10	1,510.85	2,334.57	620.15
Olieprodukten	48.90	128.13	39.60	47.60	95.81	75.92	365.54	508.90	327.97
Chemische produkten	680.58	745.72	812.35	1,533.98	920.46	1,227.27	3,177.12	2,204.00	3,391.42
Ingedeeld naar stof	677.67	373.14	2,733.38	1,516.85	519.93	3,022.14	3,706.17	1,408.73	7,017.01
Machines en vervoermateriaal	2,851.31	3,826.02	5,034.11	4,769.13	5,520.55	9,591.23	15,288.5	17,243.5	35,505.9
Diversen	325.27	264.75	425.02	1,010.68	663.00	806.41	2,629.71	2,315.12	2,842.50
Industrieprodukten	4,534.83	5,209.63	9,004.86	8,830.64	7,623.94	14,647.1	24,801.5	22,991.3	48,756.8
Overige goederen	463.56	45.72	100.11	1,011.15	255.16	328.23	1081.26	821.69	978.95
Totaal	5,369.37	6,323.09	9,421.41	10,688.3	8,968.58	15,365.3	27,759.1	26,863.5	50,683.9
1995 Totaal							33,988.7	29,893.5	59,363.6

Cijfers in mln ecu (Bron : Eurostat/Comtrade)

2.4. Handelsbalans met de ASEAN naar hoofdsector

	1980			1988			1994		
Opsplitsing naar sector	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan	EU	VS	Japan
Voedingsmiddelen & levende dieren	-1,115.44	-259.08	-767.70	-1,865.01	-662.25	-1,786.18	-1,817.96	-1,549.85	-4,325.25
Dranken en tabaksprodukten	-05	99.41	-11.44	133.51	125.04	-24.93	302.31	243.93	-10.26
Onbewerkte stoffen	-1,530.00	-407.27	-3,563.91	-1,491.59	-413.91	-3,260.71	-1,265.52	-63.35	-3,365.89
Oliën, vetten en wassen	-437.54	-271.15	-79.11	-587.97	-292.24	-118.80	-1,058.64	-342.22	-249.79
Grondstoffen	-3,083.03	-838.09	-4,422.16	-3,811.06	-1,243.36	-5,190.62	-3,839.81	-1,711.49	-7,951.17
Olieprodukten	-171.25	-3,979.67	-11,775.2	8.84	-1,107.90	-7,347.75	121.89	-452.11	-8,706.85
Chemische produkten	645.43	717.62	680.82	1,398.48	725.17	911.91	2,665.39	1,426.85	2,661.61
Ingedeeld naar stof	-273.61	-381.68	2,166.99	24.44	-651.72	1,521.68	635.74	-790.16	3,769.99
Machines en vervoermateriaal	2,081.31	1,780.63	4,876.32	1,573.29	-1,992.56	8,992.03	2,117.19	-9,510.78	28,945.36
Diversen	-365.49	-386.92	319.44	-1,502.78	-2,488.96	374.18	-4,356.41	-7,598.58	-130.49
Industrieproducten	2,087.64	1,729.65	8,043.57	1,493.43	-4,408.07	11,799.80	1,061.91	-16,472.7	35,246.47
Overige goederen	-321.14	-102.77	6.90	794.36	-24.46	-26.25	475.02	104.28	279.20
Totaal	-1,487.84	-3,190.88	-8,146.87	-1,514.43	-6,783.79	-764.82	-2,180.99	-18,532.0	18,867.65
1995 Totaal							845.9	-19,211.8	22,460.3

Cijfers in mln ecu (Bron : Eurostat/Comtrade)

2.5. INVOER VAN DE EG-12 UIT DE ASEAN-LANDEN (X 1.000 ECU)

THAILAND	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	3.914.208	5.103.681	5.148.022	5.531.003	6.263.562	6.377.369
Grondstoffen (0-4)	1.370.048	1.694.921	1.552.286	1.471.692	1.601.099	1.400.236
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	1.198.077	1.484.292	1.353.975	1.272.009	1.328.621	1.031.961
Dranken en tabaksprodukten (1)	30.436	40.154	43.022	37.323	36.310	26.962
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	140.047	170.191	154.437	162.063	235.724	339.977
Minerale brandstoffen(3)	3	0	661	5	5	67
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	1.485	284	191	292	439	1.268
Industrieprodukten (5-8)	2.514.866	3.310.200	3.533.004	3.976.139	4.535.717	4.793.677
Chemische produkten (5)	15.359	22.733	28.605	32.385	45.067	53.308
Fabrikaten (6)	637.709	689.487	678.432	719.795	885.874	951.934
Machines en vervoermateriaal (7)	537.041	797.716	959.422	1.297.937	1.592.237	2.007.936
Diverse fabrikaten(8)	1.324.757	1.800.264	1.866.546	1.926.022	2.012.539	1.780.499
Overige niet ingedeelde goederen (9)	29.294	98.560	62.732	83.171	126.745	183.456

VIETNAM	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	82.993	172.178	319.505	544.143	857.909	1.112.895
Grondstoffen (0-4)	47.598	73.612	86.454	87.868	195.294	283.242
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	37.875	48.379	48.463	59.936	155.604	244.249
Dranken en tabaksprodukten(1)	0	19	27	32	218	96
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	6.728	5.332	7.332	5.834	10.151	21.395
Minerale brandstoffen(3)	2.977	19.868	30.458	22.063	29.283	17.428
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	19	14	173	4	38	75
Industrieprodukten(5-8)	35.195	98.112	231.781	455.648	660.555	826.624
Chemische produkten(5)	1.424	902	2.183	2.472	4.820	6.616
Fabrikaten(6)	7.093	15.843	23.883	39.378	58.519	63.969
Machines en vervoermateriaal(7)	535	1.304	7.285	25.828	14.717	7.317
Diverse fabrikaten(8)	26.143	80.063	198.431	387.970	582.499	748.722
Overige niet ingedeelde goederen(9)	200	454	1.270	626	2.060	3.028

INDONESIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	2.864.616	3.579.828	4.343.078	5.032.085	5.857.146	5.946.805
Grondstoffen (0-4)	1.254.355	1.211.921	1.351.163	1.546.580	1.985.065	1.940.335
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	517.383	539.642	487.855	540.395	608.947	505.450
Dranken en tabaksprodukten(1)	66.842	78.683	76.581	56.097	52.392	57.010
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	340.257	298.583	296.045	378.622	520.570	585.152
Minerale brandstoffen(3)	95.810	35.433	141.121	183.408	242.614	187.472
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	234.062	259.580	349.560	388.057	560.542	605.250
Industrieprodukten (5-8)	1.599.271	2.349.447	2.973.313	3.438.047	3.860.014	3.978.418
Chemische produkten (5)	35.659	49.337	68.143	65.688	91.920	110.123
Fabrikaten (6)	729.740	899.363	1.072.590	1.147.041	1.262.749	1.316.777
Machines & vervoermateriaal(7)	73.362	89.537	221.764	363.102	409.853	416.831
Diverse fabrikaten(8)	760.510	1.311.209	1.610.815	1.862.216	2.095.491	2.134.687
Overige niet-ingedeelde goederen(9)	10.991	18.460	18.602	47.458	12.067	28.053

MALEISIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	3.607.554	4.383.214	4.939.649	6.227.465	7.488.496	8.871.560
Grondstoffen (0-4)	1.354.506	1.241.417	1.270.674	1.291.408	1.371.637	1.393.086
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	266.156	260.461	265.102	258.323	288.201	276.341
Dranken en tabaksprodukten(1)	441	749	557	1.707	802	1.820
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	830.558	707.100	696.383	725.305	692.202	715.543
Minerale brandstoffen(3)	18.892	0	15	2.523	6.030	11.320
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	238.459	273.106	308.617	303.550	384.402	388.062
Industrieprodukten (5-8)	2.202.571	3.085.541	3.573.264	4.849.056	6.055.158	7.308.193
Chemische produkten (5)	37.255	59.045	64.604	76.752	128.201	187.458
Fabrikaten (6)	350.934	404.411	449.018	471.657	563.596	585.382
Machines & vervoermateriaal (7)	1.160.243	1.718.061	2.034.408	3.188.728	4.210.574	5.398.532
Diverse fabrikaten (8)	654.139	904.026	1.025.234	1.111.919	1.152.788	1.136.821
Overige niet-ingedeelde goederen(9)	50.477	56.256	95.711	87.002	61.701	170.282

BRUNEI	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	222.837	281.595	221.592	397.240	313.918	262.748
Grondstoffen (0-4)	314	405	789	244	138	41
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	80	136	284	116	88	35
Dranken en tabaksprodukten(1)	35	24	6	40	3	5
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	199	155	494	87	38	0
Minerale brandstoffen(3)	0	0	0	0	0	0
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	0	90	4	0	10	2
Industrieprodukten (5-8)	221.813	277.182	204.870	378.357	308.771	257.690
Chemische produkten (5)	71	63	61	121	1	46
Fabrikaten (6)	4.095	201	555	386	436	189
Machines & vervoermateriaal (7)	7.834	73.643	49.556	8.909	30.793	117.413
Diverse fabrikaten (8)	209.813	203.275	154.699	368.941	277.541	140.043
Overige niet-ingedeelde goederen(9)	710	4.008	15.933	18.640	5.008	5.017

SINGAPORE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	4.685.499	5.220.210	5.651.191	6.439.967	7.752.602	8.440.792
Grondstoffen (0-4)	179.117	175.896	168.784	171.302	193.293	214.508
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	65.558	75.650	84.212	90.636	97.423	91.343
Dranken en tabaksprodukten(1)	2.677	2.156	2.491	3.168	3.112	6.199
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	108.330	77.486	68.808	69.916	83.047	111.392
Minerale brandstoffen (3)	166	17.556	5.318	2.115	4.892	888
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	2.386	3.048	7.955	5.467	4.819	4.686
Industrieprodukten (5-8)	4.438.554	4.982.731	5.401.368	6.162.745	7.368.227	7.889.124
Chemische produkten (5)	137.465	190.921	192.141	173.428	184.294	298.400
Fabrikaten (6)	184.798	196.362	204.690	200.571	203.965	230.059
Machines & vervoermateriaal (7)	3.481.135	3.871.480	4.209.403	5.138.428	6.221.875	6.546.434
Diverse fabrikaten (8)	635.156	723.968	795.135	650.318	758.092	814.231
Overige niet- ingedeelde goederen(9)	67.828	61.583	81.039	105.921	191.082	337.160

De FILIPPIJNEN	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	1.257.650	1.472.714	1.607.892	1.909.893	2.101.598	2.342.110
Grondstoffen (0-4)	397.963	384.771	383.293	397.848	426.336	506.731
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	158.251	179.446	182.973	159.480	152.272	142.045
Dranken en tabaksprodukten(1)	15.913	17.505	17.419	18.730	14.352	12.830
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	83.989	62.162	65.695	72.432	85.324	99.360
Minerale brandstoffen (3)	0	2	223	463	2.405	161
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	139.810	125.656	116.983	146.743	171.984	252.335
Industrieprodukten (5-8)	820.005	1.045.346	1.146.137	1.370.199	1.464.773	1.615.784
Chemische produkten (5)	15.817	12.783	10.116	10.554	16.753	20.794
Fabrikaten (6)	123.354	153.365	145.038	143.878	130.078	122.421
Machines & vervoermateriaal (7)	210.125	274.940	405.249	572.497	662.448	855.286
Diverse fabrikaten (8)	470.709	604.259	585.734	643.269	655.494	617.284
Overige niet-ingedeelde goederen(9)	39.682	42.597	78.462	141.846	210.489	219.595

Bron : Eurostat

2.6. UITVOER UIT DE EG-12 NAAR DE ASEAN-LANDEN (X 1.000 ECU)

THAILAND	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	3.409.261	3.816.594	3.913.451	5.042.718	6.103.940	7.736.802
Grondstoffen (0-4)	282.469	302.035	332.060	421.512	452.197	479.041
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	113.715	135.454	164.037	186.543	221.835	243.839
Dranken en tabaksprodukten (1)	122.418	110.935	107.606	132.698	117.182	125.404
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	30.621	45.455	47.549	60.754	92.785	88.074
Minerale brandstoffen (3)	9.465	5.784	8.918	36.072	13.882	13.809
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	6.249	4.407	3.950	5.445	6.513	7.915
Industrieprodukten (5-8)	2.916.610	3.226.613	3.382.756	4.383.777	5.414.893	6.944.571
Chemische produkten (5)	446.832	452.109	535.604	624.142	718.594	785.814
Fabrikaten (6)	630.981	742.686	678.988	925.498	1.052.491	1.178.262
Machines en vervoermateriaal (7)	1.693.044	1.879.612	1.945.080	2.600.740	3.248.210	4.593.456
Diverse fabrikaten (8)	145.752	152.207	223.085	233.397	395.598	387.039
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	210.182	287.946	198.635	237.428	236.850	313.190

VIETNAM	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	127.713	184.994	300.993	487.322	616.018	710.723
Grondstoffen (0-4)	31.173	22.268	37.229	39.655	56.034	74.952
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	21.133	19.811	32.512	33.050	45.437	60.518
Dranken en tabaksprodukten (1)	4.393	1.420	2.108	2.941	3.903	4.373
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	142	705	2.072	2.613	5.716	6.925
Minerale brandstoffen (3)	5.400	218	273	732	874	2.706
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	106	114	263	319	105	430
Industrieprodukten (5-8)	94.143	160.117	259.447	441.671	547.977	614.976
Chemische produkten (5)	35.611	44.124	53.270	79.438	117.509	147.229
Fabrikaten (6)	5.575	19.897	31.106	55.009	79.079	98.624
Machines en vervoermateriaal (7)	45.682	87.160	162.878	283.084	323.140	326.707
Diverse fabrikaten (8)	7.275	8.936	12.193	24.140	28.248	42.417
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	2.397	2.609	4.316	5.996	12.007	20.795

INDONESIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	2.837.070	3.201.876	4.053.728	4.144.538	4.314.431	5.316.493
Grondstoffen (0-4)	111.074	144.319	195.269	422.070	360.449	431.326
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	42.512	63.610	87.096	92.315	77.751	149.136
Dranken en tabaksprodukten (1)	7.573	7.251	9.911	9.601	12.143	11.124
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	42.284	63.608	54.828	162.901	142.016	219.874
Minerale brandstoffen (3)	15.683	7.253	40.853	153.810	123.269	45.495
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	3.021	2.596	2.581	3.444	5.270	5.696
Industrieprodukten (5-8)	2.571.421	2.923.622	3.602.306	3.585.701	3.750.937	4.579.865
Chemische produkten (5)	426.194	406.484	479.032	586.220	697.476	756.347
Fabrikaten (6)	331.833	370.349	463.778	448.031	458.129	516.624
Machines en vervoermateriaal (7)	1.703.232	2.020.562	2.501.425	2.394.770	2.447.308	3.122.155
Diverse fabrikaten (8)	110.162	126.226	158.071	156.680	148.024	184.738
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	154.575	133.936	256.153	136.767	203.045	305.303

MALEISIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	2.495.577	2.940.505	3.103.616	3.985.301	5.772.374	7.361.700
Grondstoffen (0-4)	179.188	231.971	224.653	311.276	273.299	340.810
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	74.135	90.012	95.574	118.675	120.519	163.919
Dranken en tabaksprodukten (1)	53.666	66.922	56.200	62.052	63.270	72.337
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	42.993	62.865	62.595	116.382	68.152	89.745
Minerale brandstoffen (3)	7.097	6.531	8.765	10.691	13.357	10.040
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	1.297	5.642	1.519	3.476	8.001	4.769
Industrieprodukten (5-8)	2.087.912	2.601.878	2.766.601	3.536.634	5.182.020	6.692.941
Chemische produkten (5)	262.661	283.895	335.526	351.135	438.326	431.046
Fabrikaten (6)	358.322	431.476	396.921	517.816	657.979	760.031
Machines en vervoermateriaal (7)	1.330.041	1.724.860	1.809.763	2.448.717	3.762.152	5.180.407
Diverse fabrikaten (8)	136.888	161.647	224.392	218.965	323.564	321.457
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	228.478	106.656	112.362	137.391	317.055	327.950

BRUNEI	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	380.074	519.443	418.575	589.294	785.797	614.586
Grondstoffen (0-4)	5.093	4.180	5.079	4.932	6.391	10.223
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	2.992	2.796	3.801	3.434	4.800	8.399
Dranken en tabaksprodukten (1)	1.516	410	843	532	966	1.187
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	555	920	432	948	597	557
Minerale brandstoffen (3)	10	55	3	14	19	72
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	20	0	0	4	8	8
Industrieprodukten (5-8)	356.681	498.465	392.249	566.776	761.263	590.557
Chemische produkten (5)	3.740	3.554	4.817	3.932	5.316	4.715
Fabrikaten (6)	18.991	25.253	33.269	31.408	34.280	29.370
Machines en vervoermateriaal (7)	55.177	199.789	115.347	131.461	262.021	230.039
Diverse fabrikaten (8)	278.771	269.868	238.816	399.976	459.647	326.433
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	18.301	16.798	21.247	17.586	18.143	13.805

SINGAPORE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	5.682.464	5.684.599	6.348.902	7.682.448	8.871.220	10.129.896
Grondstoffen (0-4)	415.805	408.981	451.335	690.468	608.937	637.292
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	101.768	111.527	127.467	146.063	169.652	192.076
Dranken en tabaksprodukten (1)	199.635	205.909	227.647	223.468	167.963	215.286
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	26.295	34.587	27.152	33.717	28.944	28.655
Minerale brandstoffen (3)	85.412	53.606	65.240	284.372	231.139	197.513
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	2.694	3.352	3.830	2.849	11.239	3.761
Industrieprodukten (5-8)	4.910.400	5.057.436	5.493.302	6.702.453	8.021.213	9.054.909
Chemische produkten (5)	642.356	663.616	715.157	848.605	1.033.925	1.103.082
Fabrikaten (6)	803.896	847.735	981.021	1.193.358	1.322.544	1.395.217
Machines en vervoermateriaal (7)	2.814.865	2.956.965	3.050.505	3.787.044	4.481.072	5.229.346
Diverse fabrikaten (8)	649.282	589.119	746.618	873.447	1.183.672	1.327.264
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	356.260	218.182	404.265	289.527	241.070	437.695

De FILIPPINEN	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	1.246.230	1.119.798	1.443.141	1.732.465	1.957.521	2.118.475
Grondstoffen (0-4)	141.185	136.512	178.555	148.170	201.874	226.454
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	102.266	93.617	130.053	94.040	127.982	145.991
Dranken en tabaksprodukten (1)	20.189	25.301	33.835	30.987	47.442	54.613
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	12.054	13.837	10.625	18.493	17.624	14.716
Minerale brandstoffen (3)	3.293	1.843	2.192	3.518	7.012	9.366
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	3.373	1.913	1.850	1.133	1.613	1.767
Industrieprodukten (5-9)	1.034.487	930.500	1.202.791	1.528.349	1.584.264	1.788.440
Chemische produkten (5)	184.834	177.955	213.871	241.507	286.670	303.744
Fabrikaten (6)	117.824	122.408	141.963	158.484	174.773	229.839
Machines en vervoermateriaal (7)	642.789	547.522	743.926	1.011.740	1.103.266	1.121.266
Diverse fabrikaten (8)	89.040	82.815	103.031	116.618	119.556	133.590
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	70.559	52.787	61.796	55.945	71.383	103.581

Bron : Eurostat

2.7. HANDELSBALANS VAN DE EG-12 MET DE ASEAN-LANDEN (X 1.000 ECU)

THAILAND	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	-504.947	-1.287.086	-1.234.571	-488.285	-159.622	1.359.432
Grondstoffen (0-4)	-1.087.578	-1.392.885	-1.220.226	-1.050.180	-1.148.902	-921.195
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	-1.084.362	-1.348.838	-1.189.938	-1.085.466	-1.106.786	-788.123
Dranken en tabaksprodukten (1)	91.983	70.780	64.584	95.375	80.872	98.441
Onbew.stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-109.426	-124.735	-106.888	-101.309	-142.939	-251.903
Minerale brandstoffen (3)	9.462	5.784	8.257	36.067	13.877	13.742
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	4.765	4.123	3.759	5.154	6.074	6.647
Industrieprodukten (5-8)	401.744	-83.586	-150.248	407.638	879.176	2.150.895
Chemische produkten (5)	431.473	429.376	506.999	591.757	673.527	732.506
Fabrikaten (6)	-6.728	53.199	556	205.703	166.617	226.328
Machines en vervoermateriaal (7)	1.156.003	1.081.896	985.658	1.302.803	1.655.973	2.585.520
Diverse fabrikaten (8)	-1.179.004	-1.648.058	-1.643.461	-1.692.625	-1.616.941	-1.393.460
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	180.888	189.386	135.903	154.257	110.105	129.733

VIETNAM	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	44.720	12.817	-18.512	-56.821	-241.891	-402.171
Grondstoffen (0-4)	-16.424	-51.344	-49.225	-48.213	-139.260	-208.290
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	-16.742	-28.568	-15.951	-26.885	-110.167	-183.730
Dranken en tabaksprodukten (1)	4.393	1.400	2.081	2.910	3.685	4.277
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-6.585	-4.627	-5.260	-3.221	-4.436	-14.470
Minerale brandstoffen (3)	2.423	-19.650	-30.185	-21.331	-28.409	-14.722
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	87	100	90	315	67	356
Industrieprodukten (5-8)	58.948	62.005	27.666	-13.977	-112.578	-211.648
Chemische produkten (5)	34.187	43.221	51.088	76.965	112.689	140.613
Fabrikaten (6)	-1.518	4.054	7.223	15.631	20.560	34.654
Machines en vervoermateriaal (7)	45.147	85.857	155.594	257.256	308.423	319.389
Diverse fabrikaten (8)	-18.868	-71.127	-186.238	-363.830	-554.250	-706.305
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	2.197	2.156	3.047	5.370	9.947	17.767

INDONESIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	-27.546	-377.952	-289.349	-887.547	-1.542.714	-630.313
Grondstoffen (0-4)	-1.143.280	-1.067.602	-1.155.893	-1.124.509	-1.624.616	-1.509.009
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	-474.871	-476.032	-400.758	-448.080	-531.195	-356.315
Dranken en tabaksprodukten (1)	-59.269	-71.432	-66.671	-46.496	-40.249	-45.885
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-297.973	-234.975	-241.217	-215.721	-378.555	-365.278
Minerale brandstoffen (3)	-80.127	-28.179	-100.269	-29.599	-119.345	-141.978
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	-231.041	-256.984	-346.979	-384.613	-555.272	-599.554
Industrieprodukten (5-8)	972.150	574.175	628.993	147.653	-109.076	601.447
Chemische produkten (5)	390.535	357.148	410.889	520.532	605.556	646.223
Fabrikaten (6)	-397.906	-529.015	-608.812	-699.010	-804.621	-800.153
Machines en vervoermateriaal (7)	1.629.870	1.931.025	2.279.661	2.031.668	2.037.456	2.705.325
Diverse fabrikaten (8)	-650.348	-1.184.983	-1.452.744	-1.705.536	-1.947.468	-1.949.948
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	143.584	115.475	237.551	89.309	190.978	277.250

MALEISIE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	-1.111.977	-1.442.709	-1.836.034	-2.242.164	-1.716.122	-1.509.860
Grondstoffen (0-4)	-1.175.318	-1.009.446	-1.046.021	-980.132	-1.098.337	-1.052.275
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	-192.021	-170.449	-169.528	-139.648	-167.682	-112.422
Dranken en tabaksprodukten (1)	53.224	66.173	55.643	60.346	62.468	70.517
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-787.564	-644.236	-633.788	-608.923	-624.050	-625.798
Minerale brandstoffen (3)	-11.795	6.530	8.750	8.168	7.328	-1.279
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	-237.162	-267.464	-307.098	-300.074	-376.402	-383.292
Industrieprodukten (5-8)	-114.659	-483.663	-806.663	-1.312.422	-873.138	-615.252
Chemische produkten (5)	225.406	224.850	270.921	274.383	310.126	243.588
Fabrikaten (6)	7.388	27.065	-52.097	46.159	94.383	174.648
Machines en vervoermateriaal (7)	169.798	6.799	-224.645	-740.011	-448.423	-218.125
Diverse fabrikaten (8)	-517.251	-742.378	-800.842	-892.953	-829.224	-815.364
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	178.001	50.400	16.650	50.389	255.353	157.668

BRUNEI	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	157.237	237.848	196.982	192.054	471.879	351.837
Grondstoffen (0-4)	4.779	3.775	4.291	4.689	6.252	10.182
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	2.912	2.659	3.517	3.317	4.712	8.364
Dranken en tabaksprodukten (1)	1.481	386	837	493	963	1.181
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	356	765	-62	861	559	557
Minerale brandstoffen (3)	10	55	3	14	19	72
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	20	-90	-4	4	-2	7
Industrieprodukten (5-8)	134.868	221.283	187.378	188.420	452.492	332.867
Chemische produkten (5)	3.669	3.492	4.756	3.811	5.314	4.670
Fabrikaten (6)	14.897	25.051	32.714	31.022	33.844	29.181
Machines en vervoermateriaal (7)	47.343	126.146	65.791	122.552	231.228	112.627
Diverse fabrikaten (8)	68.959	66.593	84.117	31.035	182.106	186.390
Overige niet-ingedeelde goederen(9)	17.591	12.790	5.314	-1.054	13.135	8.788

SINGAPORE	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	996.965	464.389	697.711	1.242.481	1.118.618	1.689.104
Grondstoffen (0-4)	236.688	233.086	282.552	519.167	415.644	422.784
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	36.210	35.877	43.255	55.426	72.229	100.733
Dranken en tabaksprodukten (1)	196.958	203.753	225.155	220.300	164.851	209.088
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-82.035	-42.899	-41.656	-36.199	-54.103	-82.737
Minerale brandstoffen (3)	85.246	36.050	59.922	282.257	226.247	196.625
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	308	305	-4.125	-2.618	6.419	-925
Industrieprodukten (5-8)	471.846	74.704	91.933	539.708	652.986	1.165.785
Chemische produkten (5)	504.891	472.695	523.017	675.176	849.630	804.681
Fabrikaten (6)	619.098	651.373	776.331	992.786	1.118.579	1.165.159
Machines en vervoermateriaal (7)	-666.269	-914.515	-1.158.897	-1.351.384	-1.740.804	-1.317.088
Diverse fabrikaten (8)	14.126	-134.849	-48.517	223.129	425.580	513.033
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	288.432	156.599	323.226	183.606	49.988	100.535

De FILIPPIJNEN	1990	1991	1992	1993	1994	1995
TOTAAL	-11.420	-352.916	-164.751	-177.428	-144.077	-223.635
Grondstoffen (0-4)	-256.778	-248.259	-204.738	-249.678	-224.463	-280.278
Voedingsmiddelen en levende dieren(0)	-55.985	-85.829	-52.920	-65.440	-24.289	3.946
Dranken en tabaksprodukten (1)	4.276	7.797	16.416	12.257	33.090	41.783
Onbew. stoffen, m.u.v. brandstoffen(2)	-71.925	-48.325	-55.069	-53.939	-67.500	-84.644
Minerale brandstoffen (3)	3.293	1.841	1.968	3.054	4.607	9.205
Dierl. & plant. oliën, vetten & wassen(4)	-136.438	-123.743	-115.133	-145.611	-170.371	-250.568
Industrieprodukten (5-8)	214.482	-114.847	56.653	158.151	219.492	172.656
Chemische produkten (5)	169.017	165.173	203.755	230.953	269.917	282.951
Fabrikaten (6)	-5.529	-30.957	-3.075	14.606	44.695	107.418
Machines en vervoermateriaal (7)	432.663	272.382	338.677	439.243	440.818	265.981
Diverse fabrikaten (8)	-381.669	-521.444	-482.703	-526.651	-535.938	-483.693
Overige niet-ingedeelde goederen (9)	30.876	10.189	-16.666	-85.901	-139.106	-116.013

Bron : Eurostat

2.8. EG-INVOER UIT DE ASEAN-LANDEN 1995

(X 1.000 ecu)

	Thailand	Vietnam	Indonesië	Maleisië	Brunei	Singapore	Filippijnen	ASEAN
BLEU	604.770	74.871	434.282	531.938	421	225.499	112.462	1.984.244
Denemark	136.455	15.236	138.939	113.457	42	45.002	27.153	476.284
Frankrijk	837.979	216.263	578.238	918.199	108.169	1.291.415	216.842	4.167.105
Duitsland	1.471.917	422.524	1.414.353	2.204.796	938	1.839.984	760.722	8.115.234
Griekenl.	50.018	3.737	63.705	45.559	45	49.463	8.974	221.502
Ierland	70.196	3.099	33.709	363.076	34	759.293	31.364	1.260.770
Italië	516.221	84.248	748.602	530.063	1.469	468.364	162.819	2.511.785
Nederlan	928.505	91.220	873.532	1.014.789	3.842	1.380.111	357.621	4.649.620
Portugal	87.832	6.361	41.969	70.907	69	36.232	7.675	251.045
Spanje	352.860	55.449	467.761	322.761	10	165.526	64.543	1.428.911
VK	1.320.615	139.888	1.151.715	2.756.015	147.709	2.179.903	591.935	8.287.781
EU12	6.377.369	1.112.895	5.946.805	8.871.560	262.748	8.440.792	2.342.110	33.354.280

Bron : Eurostat

2.9. EG-UITVOER NAAR DE ASEAN-LANDEN 1995

(x. 1.000 ecu)

	Thailand	Vietnam	Indonesië	Maleisië	Brunei	Singapore	Filippijnen	ASEAN
BLEU	700.147	44.275	320.452	271.474	3.669	483.994	113.969	1.937.980
Denemark	178.222	25.807	80.017	83.001	4.902	160.039	44.894	576.882
Frankrijk	1.333.883	259.461	799.268	1.825.414	155.928	1.435.330	290.479	6.099.763
Duitsland	2.871.300	181.396	2.097.411	2.185.923	94.074	2.801.496	744.360	10.975.960
Griekenl.	14.164	1.029	41.508	3.083	14	23.041	10.249	93.088
Ierland	50.980	5.480	15.891	266.295	1.125	199.731	61.689	601.192
Italië	891.570	79.680	573.574	700.594	40.852	1.335.675	215.698	3.837.644
Nederlan	477.494	35.224	612.897	314.305	8.119	850.957	185.117	2.484.113
Portugal	27.638	625	462	26.139	0	61.335	5.079	121.277
Spanje	188.481	7.794	150.726	140.922	786	357.252	52.538	898.499
VK	1.002.922	69.953	624.285	1.544.551	305.118	2.421.046	394.403	6.362.278
EU12	7.736.802	710.723	5.316.493	7.361.700	614.586	10.129.896	2.118.475	33.988.675

Bron : Eurostat

2.10. EG-HANDELSBALANS MET DE ASEAN-LANDEN 1995

(x 1.000 ecu)

	Thailand	Vietnam	Indonesië	Maleisië	Brunei	Singapore	Filippijnen	ASEAN
BLEU	95.377	-30.596	-113.830	-260.465	3.248	258.495	1.507	-46.264
Denmark	41.767	10.571	-58.922	-30.456	4.860	115.036	17.741	100.598
Frankrijk	495.904	43.198	221.031	907.215	47.759	143.915	73.637	1.932.658
Duitsland	1.399.383	-241.127	683.058	-18.873	93.136	961.512	-16.362	2.860.727
Griekenl.	-35.854	-2.708	-22.197	-42.477	-32	-26.422	1.274	-128.414
Ierland	-19.216	2.381	-17.818	-96.781	1.091	-559.561	30.326	-659.579
Italië	375.349	-4.568	-175.028	170.531	39.383	867.312	52.880	1.325.859
Nederlan	-451.011	-55.996	-260.636	-700.484	4.278	-529.154	-172.504	-2.165.507
Portugal	-60.194	-5.736	-41.506	-44.768	-69	25.102	-2.596	-129.768
Spanje	-164.380	-47.655	-317.035	-181.838	775	191.726	-12.005	-530.412
VK	-317.693	-69.935	-527.430	-1.211.464	157.409	241.143	-197.533	-1.925.503
EU12	1.359.432	-402.171	-630.313	-1.509.860	351.837	1.689.104	-223.635	634.395

Bron : Eurostat

2.11. EG-INVVOER UIT DE ASEAN-LANDEN DOOR DE LID-STATEN

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
BLEU	974.838	1.133.678	1.179.818	1.512.302	1.842.443	1.984.244
<i>Denemarken</i>	374.031	374.516	397.798	470.510	528.764	476.284
<i>Frankrijk</i>	2.122.600	2.507.781	2.805.368	3.227.577	3.622.733	4.167.105
<i>Duitsland</i>	4.605.199	5.853.035	6.460.487	7.310.859	8.264.450	8.115.234
<i>Griekenland</i>	90.490	160.850	172.948	191.907	210.687	221.502
<i>Ierland</i>	113.805	149.583	185.023	492.806	738.452	1.260.770
<i>Italië</i>	1.519.200	1.729.537	1.989.706	2.103.205	2.227.992	2.511.785
<i>Nederland</i>	2.090.121	2.597.999	2.872.727	3.033.757	3.994.629	4.649.620
<i>Portugal</i>	177.824	185.631	197.626	218.944	232.881	251.045
<i>Spanje</i>	731.601	1.015.671	1.152.718	979.922	1.272.461	1.428.911
<i>VK</i>	3.835.648	4.505.140	4.816.711	6.540.006	7.699.739	8.287.781
EU12	16.635.357	20.213.420	22.230.928	26.081.796	30.635.230	33.354.280

Bron : Eurostat

2.12. EG-UITVOER NAAR DE ASEAN-LANDEN DOOR DE LID-STATEN

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
BLEU	967.065	1.026.091	1.022.112	1.454.274	1.683.648	1.937.980
<i>Denemarken</i>	347.722	329.753	454.171	464.318	515.395	576.882
<i>Frankrijk</i>	2.502.867	2.804.137	3.531.229	3.789.197	4.242.117	6.099.763
<i>Duitsland</i>	5.204.690	6.052.952	6.117.621	7.233.290	9.197.800	10.975.960
<i>Griekenland</i>	29.252	36.362	29.336	48.436	67.298	93.088
<i>Ierland</i>	141.037	148.491	177.957	220.669	397.004	601.192
<i>Italië</i>	1.652.012	1.768.369	2.155.698	2.668.781	3.129.124	3.837.644
<i>Nederland</i>	1.149.641	1.171.472	1.327.916	1.877.806	1.992.982	2.484.113
<i>Portugal</i>	36.804	44.579	47.297	57.738	76.027	121.277
<i>Spanje</i>	335.932	344.027	472.502	638.844	689.541	898.499
<i>VK</i>	3.811.368	3.741.576	4.246.566	5.210.733	6.430.366	6.362.278
EU12	16.178.390	17.467.810	19.582.406	23.664.086	28.421.301	33.988.675

Bron : Eurostat

2.13. EG-HANDELSBALANS MET DE ASEAN-LANDEN NAAR LID-STAAT

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
BLEU	-7.773	-107.587	-157.706	-58.028	-158.795	-46.264
<i>Denemarken</i>	-26.309	-44.763	56.373	-6.192	-13.369	100.598
<i>Frankrijk</i>	380.267	296.356	725.861	561.619	619.384	1.932.659
<i>Duitsland</i>	599.492	199.917	-342.866	-77.570	933.349	2.860.729
<i>Griekenland</i>	-61.238	-124.488	-143.612	-143.470	-143.389	-128.414
<i>Ierland</i>	27.232	-1.091	-7.066	-272.137	-341.449	-659.578
<i>Italië</i>	132.812	38.832	165.992	565.576	901.132	1.325.859
<i>Nederland</i>	-940.480	-1.426.526	-1.544.811	-1.155.952	-2.001.646	-2.165.507
<i>Portugal</i>	-141.020	-141.052	-150.329	-161.205	-156.854	-129.769
<i>Spanje</i>	-395.670	-671.644	-680.216	-341.079	-582.919	-530.412
<i>V.K.</i>	-24.280	-763.563	-570.144	-1.329.273	-1.269.374	-1.714.040
EU12	-456.967	-2.745.610	-2.648.522	-2.417.710	-2.213.930	634.395

Bron : Eurostat

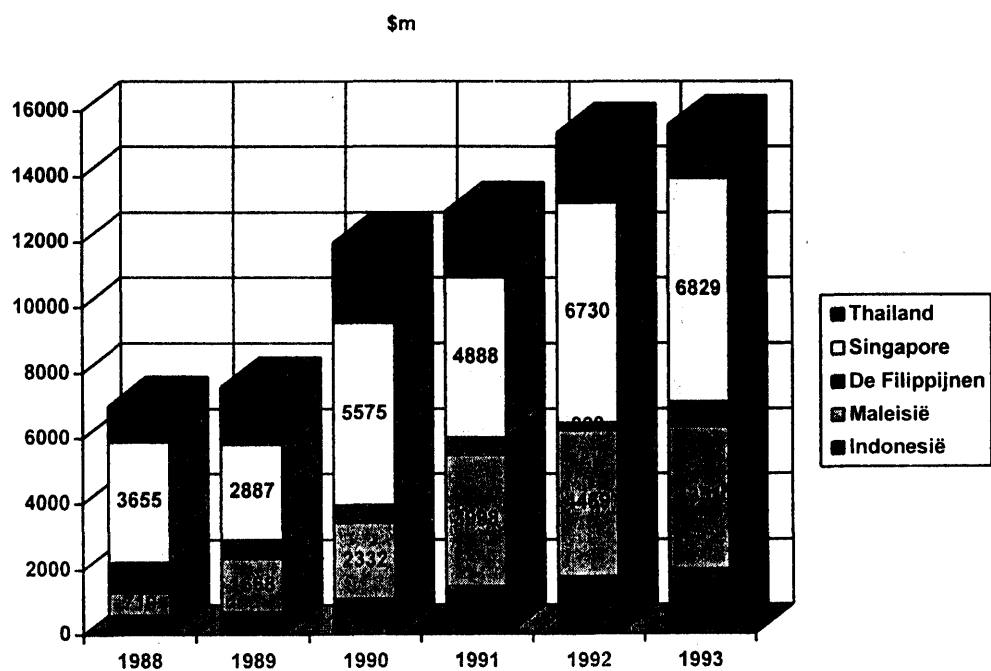
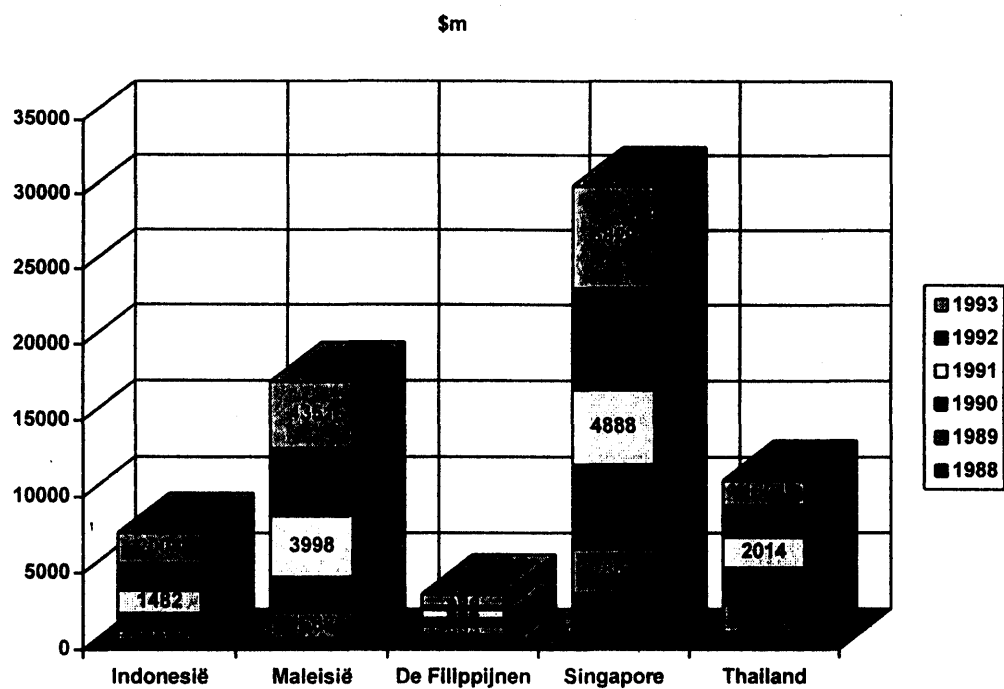
**Bijlage 3 - Directe buitenlandse investeringsstromen
EU-ASEAN**

- 3.1. Europese directe buitenlandse investeringen in ASEAN-landen**
- 3.2. Directe buitenlandse investeringsstromen vanuit ASEAN-landen naar de EU**

3.1. EUROPESE DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN ASEAN-LANDEN (MLN ECU)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993
Indonesië	576	682	1,093	1,482	1,777	2,004
Maleisië	719	1,668	2,332	3,998	4,469	4,351
De Filippijnen	936	563	530	544	228	763
Singapore	3,655	2,887	5,575	4,888	6,730	6,829
Thailand	1,105	1,775	2,444	2,014	2,116	1,621

Bron: Asian Development Outlook 1995-96

3.2. DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGSSTROMEN VANUIT DE ASEAN NAAR DE EU

**Directe netto-kapitaalinvesteringen van de voornaamste ASEAN-investeerders
(millions of US dollars)**

	EU	Wereld	EU-aandeel (%)
Singapore*	965	13,226	7,3
Maleisië	168,5	1907,2	8,8

**De cijfers zijn van 1993*

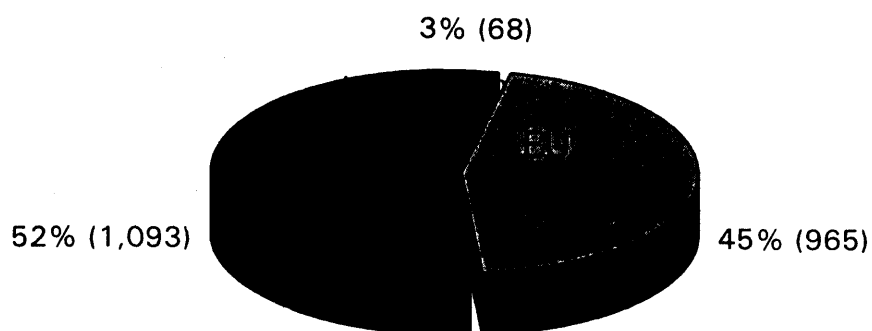
Directe buitenlandse investeringsstromen van Maleisië, 1994 (mln USD)

Landen	
Wereld	1907,2
EU	168,5
Verenigd Koninkrijk	124,4
Duitsland	23,8
Ierland	9,4
Italië	2,8
Zweden	0,6
België	0,1
Nederland	2,1
Frankrijk	4
Denemarken	0,1
Griekenland	-
Portugal	-
Oostenrijk	-
Luxemburg	0,1
Spanje	-
Finland	1
Andere	1739,1

**Directe kapitaalinvesteringen in het buitenland van Singapore naar land, 1993
(mln USD)**

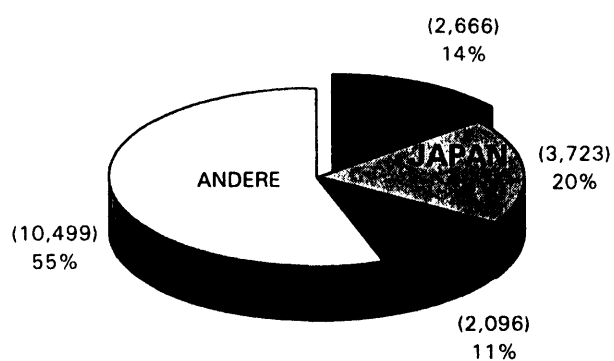
Landen	
Wereld	13,226
EU	965
Nederland	291
Verenigd Koninkrijk	225
Andere	450
Verenigde Staten	1,093
Azië	7,149
Hong Kong	2,507
Japan	68
Asean	3,695
Brunei	57
Indonesië	322
Maleisië	2,900
de Filippijnen	144
Thailand	273

Directe netto-kapitaalinvesteringen van Singapore in de landen-trits (EU, Japan en de VS), 1993 (mln USD)

Directe buitenlandse investeringsstromen uit de EU naar de ASEAN* (mln USD)

Gemiddelde DBI-stromen 1990-93

Bron: UNCTAD, Afdeling transnationale ondernemingen en investeringen, DBI databank.

*Brunei Darussalam en Vietnam zijn uitgesloten

Bijlage 4 - AFTA en APEC:

4.1. Oprichting van de AFTA

4.2. De APEC

4.1. OPRICHTING VAN DE AFTA

ASEAN Free Trade Area (AFTA)

De AFTA werd formeel ingesteld na de ondertekening op 28 januari 1992 te Singapore van de kaderovereenkomst ter bevordering van de economische samenwerking in de ASEAN. De oprichters van de AFTA waren de mening toegedaan dat preferentiële handelsovereenkomsten tussen de lidstaten van de ASEAN zowel de nationale economieën als de economie van de ASEAN in zijn geheel zouden versterken, de investeringen, de produktie en de exportinkomsten zouden doen toenemen en, zodoende, bevorderlijk zouden zijn voor de economische ontwikkeling van de lidstaten.

De Groep van Ministers van Economische Zaken van de ASEAN (AEM) heeft een Raad van Ministers van de AFTA opgericht waarin één vertegenwoordiger van elke lidstaat en de Secretaris-generaal van het Secretariaat van de ASEAN zitting hebben. Het basisinstrument van de AFTA is het zogenaamde GEPT (gemeenschappelijk effectief preferentieel tarief) dat de leden van de ASEAN de verplichting oplegt hun invoerrechten in het onderlinge handelsverkeer volgens een vastgesteld tijdschema te verlagen.

Aan het GEPT liggen vier lijsten en twee data ten grondslag. De zogenaamde "**Inclusion List**" is de door elk lid opgestelde lijst van goederen waarvoor de rechten worden verlaagd. Deze lijst omvat in beginsel alle industrieprodukten, met inbegrip van de verwerkte landbouwprodukten. In de overeenkomst van 1992 waren de niet-verwerkte landbouwprodukten van het GEPT-schema uitgesloten. Tijdens de vergadering van de Ministers van Economische Zaken van de ASEAN te Chiang Mai in september 1994 werd evenwel besloten de niet-verwerkte landbouwprodukten geleidelijk in het GEPT op te nemen, met dien verstande dat bepaalde produkten in een nieuwe **Sensitive List** zouden worden opgenomen waarvoor bijzondere regelingen zouden worden getroffen.

Een **General Exception List** is een lijst van produkten die een land kan uitsluiten om redenen in verband met de nationale veiligheid, de openbare zedelijkheid, de bescherming van het leven van planten en dieren en de instandhouding van kunstwerken en oudheidkundige voorwerpen. Een **Temporary Exclusion List** is een lijst van goederen die de Lid-Staten te gevoelig achten voor onmiddellijke opname in het GEPT-schema. Produkten van de Exclusion List komen in de andere ASEAN-landen niet voor het GEPT-tarief in aanmerking. Tijdens de vergadering van Chiang Mai werd overeengekomen alle produkten van de Exclusion List over een periode van vijf jaar geleidelijk naar de Inclusion List over te dragen. Dit besluit werd tijdens de 7de Raad van de AFTA, die in september 1995 te Brunei Darussalam werd gehouden, bekrachtigd met een eerste overdracht van 682 tarieflijnen van de Exclusion List naar de Inclusion List. Het is opmerkelijk dat deze eerste overdracht vooral betrekking had op chemische produkten (organische, anorganische, plastische stoffen). Het tijdschema van de GEPT voorziet in een **Normal Track Programme** en een **Fast Track Programme**. Voor elk programma zijn uiterste data vastgesteld en voor Vietnam zijn de termijnen drie jaar langer dan voor de andere ASEAN-landen.

Normal Track Programme : tarieven van meer dan 20% worden tegen 1 januari 1998 (Vietnam 2001) tot 20% en tegen 1 januari 2003 (Vietnam 2006) tot 0% à 5% teruggebracht. Tarieven van 20% of minder worden tegen 1 januari 2000 (Vietnam 2003) tot 0% à 5% teruggebracht.

Fast Track Programme : Tarieven van meer dan 20% worden tegen het jaar 2000 (Vietnam 2003) tot 0% à 5% teruggebracht. Tarieven van 20% of minder worden tegen 1 januari 1998 (Vietnam 2001) verlaagd tot 0% à 5%. Het programma voorziet voor vijftien groepen van produkten in een versnelde tariefverlaging :

Plantaardige oliën (GS 15)	Cement (GS 25)
Chemische produkten (GS 28, 29, 38)	Meststoffen (GS 31)
Pharmaceutische produkten (GS 30)	Kunststof (GS 39)
Produkten van rubber (GS 40)	Houtpulp en pulp van andere cellulosehoudende vezelstoffen (GS 47)
Lederwaren (GS 41, 42)	Textielprodukten (GS 50, 63)
Keramische produkten en glas (GS 69, 70)	Kathoden van koper (GS 74)
Edelstenen en sierraden (GS 71)	Electronica (GS 84, 85)
Meubelen van hout en van rotan (GS 95)	

Het GEPT-schema voorziet bovendien in :

- de voorwaarde dat de produkten voor 40% van oorsprong moeten zijn uit de ASEAN om voor tariefconcessies in het kader van de GEPT in aanmerking te komen
- een geleidelijke opheffing van de non-tarifaire belemmeringen voor de handel en de buitenlandse investeringen (de op dit gebied te nemen maatregelen bevinden zich nog in het stadium van de probleemstelling en de eerste voorontwerpen van beleidsmaatregelen)
- harmonisatie van normen, wederzijdse erkenning van proeven en certificering van produkten
- harmonisatie van de methoden voor het bepalen van de douanewaarde (waarbij het streven erop gericht is tegen het jaar 2000 de transactiewaarde van de GATT toe te passen) en van de douaneprocedures
- de vaststelling van gemeenschappelijke en vereenvoudigde procedures, met de nadruk op :
 - a) de mogelijkheid de formaliteiten bij uitvoer te vervullen voor de goederenaangifte wordt overgelegd;
 - b) de mogelijkheid de formaliteiten bij invoer te vervullen voor de goederenaangifte wordt overgelegd;
 - c) het onderzoek van de goederen;
 - d) de afgifte van certificaten van oorsprong met terugwerkende kracht;
 - e) de terugbetaling, enz.

Andere vormen van samenwerking op aanverwante en andere gebieden kunnen betrekking hebben op, ondermeer : macro-economisch overleg, eerlijke mededingingsregels en het aantrekken van risicodragend kapitaal.

Analyse van AFTA

AFTA zal geen douane-unie zijn en dus zeker geen gemeenschappelijke markt. De sterk uiteenlopende nationale belangen maken een compromis tussen lage tarieven (Singapore) en hoge tarieven (Indonesië en andere landen)* onmogelijk. Bovendien is het GEPT-schema, dat een aantal nationale vrijwaringsclausules bevat, in wezen een vrijhandelsprogramma met een "ingebouwd" nationaal vetorecht. De conclusie luidt derhalve dat de betrokken landen zich tot op heden nog niet onherroepelijk tot een gemeenschappelijke economische toekomst voor de ASEAN hebben verbonden. De belangrijkste exportprodukten van de vier grote ASEAN-landen zijn dezelfde, hetgeen betekent dat de toepassing van het GEPT-schema ernstige gevolgen zal hebben omdat in één of meer landen wellicht delen van deze takken van industrie zullen moeten verdwijnen.

De gevolgen van het vrijhandelssysteem voor de handelsstromen van de ASEAN zullen naar verwachting pas op lange termijn merkbaar worden en de invloed van AFTA op de economische ontwikkeling van de ASEAN-landen kan derhalve pas na verloop van tijd worden beoordeeld. De verwachting is alleszins dat de betrokken landen zich niet zonder meer zullen neerleggen bij de ingrijpende structurele aanpassingen die de omschakeling naar een vrij handelsverkeer binnen de ASEAN met zich brengt, vooral indien de voorgenomen toetreding van nieuwe landen zoals Myanmar doorgang vindt.

* Zie bijlage 6

4.2. DE APEC

De APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) werd in 1989 opgericht met het oog op de toenemende economische interdependentie van de landen van Azië en de Stille Zuidzee. Deze organisatie heeft derhalve in hoofdzaak ten doel de groei en de ontwikkeling van deze regio te bevorderen door de handel in goederen, diensten, kapitaal en technologie te vergemakkelijken en door een "open regionale samenwerking" tussen de lidstaten te bevorderen. De APEC telt op dit ogenblik 18 leden¹ die tezamen 56% van de wereldjaarproductie en 46% van de wereldhandel in goederen vertegenwoordigen.

Sedert 1989 vinden jaarlijks ministersvergaderingen plaats. Bovendien hebben de Verenigde Staten, toen zij in 1993 het voorzitterschap van de APEC waarnamen, voorgesteld informele bijeenkomsten van de economisch belangrijkste landen te organiseren. Sedertdien hebben drie van dergelijke vergaderingen plaatsgevonden, namelijk te Blake Island, Seattle (1993), Bogor, Indonesië (1994), en Osaka, Japan, (1995). De belangrijke plaats die de ASEAN bekleedt binnen de APEC blijkt uit het feit dat hoewel de APEC 18 leden telt, het voorzitterschap van de organisatie om het jaar door één van de 6 ASEAN-lidstaten wordt waargenomen (1992, 1994, 1996, enz.).

Uit institutioneel oogpunt vormen de Senior Official Meetings (SOM) de kern van de APEC. Zij houden toezicht op de werkzaamheden van de drie commissies (begroting en administratie, economie en handel, en investeringen) en de tien werkgroepen. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven nemen samen met ambtenaren van economische zaken deel aan de activiteiten van deze werkgroepen, die per sector gespecialiseerd zijn (bij voorbeeld handelsbevordering, telecommunicaties, visserij, toerisme, enz.). In 1992 werd te Singapore een APEC secretariaat opgericht.

In de Declaration of Common Resolve waarover in 1994 te Bogor overeenstemming werd bereikt, wordt vrijhandel de basisvoorwaarde voor economische groei genoemd. De leiders van de betrokken landen kwamen dan ook overeen de belemmeringen voor de economische samenwerking en de integratie weg te nemen. Deze doelstelling van een vrij en open handelsverkeer en vrije investeringen dient door de geïndustrialiseerde landen tegen het jaar 2010 en door de ontwikkelingslanden tegen 2020 te worden bereikt.

Tijdens de topconferentie van Osaka werd met het oog hierop een concreet 25-jarenplan opgesteld, de zogenaamde "Action Agenda", waarin de nadruk werd gelegd op het allesomvattende karakter van het liberalisatieproces. Er werd een uiterste termijn vastgesteld voor het opstellen van concrete en uitgebreide "Action Plans" die op de volgende topconferentie in Subic Bay op de de Filippijnen (in november van dit jaar) door elk APEC-lid dienen te worden voorgelegd. Elk lid van de APEC is derhalve verantwoordelijk voor het opstellen van zijn eigen "Action Plan" voor de liberalisering van het handelsverkeer, met als algemene streefdata 2010 en 2020. De

¹ Australië, Brunei Darussalam, Canada, Chili, Volksrepubliek China, Hong Kong, Indonesië, Japan, Republiek Korea, Maleisië, Mexico, Nieuw Zeeland, Papoua Nieuw-Guinea, Filippijnse Republiek, Singapore, Taiwan, Thailand en de Verenigde Staten. Vietnam is het enige ASEAN-lid dat geen lid is van de APEC.

"Action Plans" worden vanaf begin januari 1997 ten uitvoer gelegd en worden jaarlijks herzien.

Na de topconferentie van Osaka liepen de meningen over het karakter van deze handelsliberalisatie evenwel uiteen. Terwijl de Verenigde Staten voorstander waren van liberalisatie in de zin van artikel XXIV, dat wil zeggen een vrijhandelszone volgens de bepalingen van de WTO, gaven de Aziatische leden de voorkeur aan een op het beginsel van de meest begunstigde natie gebaseerde vorm van liberalisatie, met andere woorden een soort van open regionalisme. De Eminent Person's Group van de APEC pleitte voor deze aanpak in zijn tweede rapport² dat in 1994 werd gepubliceerd en omschreef deze als een proces van regionale samenwerking dat niet enkel zal leiden tot een daadwerkelijke vermindering van de interne (intraregionale) belemmeringen voor de economische interactie maar dat ook een werkelijke beperking met zich zal brengen van de externe belemmeringen voor de economieën die geen deel uitmaken van deze regionale liberalisatie. Dit zal onvermijdelijk bijdragen tot een vrijere wereldeconomie.

² "Achieving the APEC vision : Free and Open Trade in the Asia Pacific", Tweede rapport van de Eminent Persons Group, augustus 1994.

Bijlage 5 - Betrekkingen tussen de EU en de ASEAN:

5.1. Historisch overzicht

5.2. Korte schets van de banden tussen de EU en de ASEAN

5.1. HISTORISCH OVERZICHT

Op de Europese betrekkingen met de ASEAN hebben de hechte samenwerkingsbanden, die ontstonden nadat aan het begin van de jaren 70 de eerste informele contacten waren gelegd, hun stempel achtergelaten. De economische en politieke veranderingen die zich in beide regio's hebben voorgedaan, vroegen om ingrijpende wijzigingen in de inhoud van deze samenwerkingsactiviteiten. Aanpassing van de betrekkingen EU-ASEAN aan de veranderende omstandigheden geschiedde tot dusver binnen de in maart 1980 ondertekende Samenwerkingsovereenkomst EG-ASEAN.

De Gemeenschap is de oudste gesprekspartner van de ASEAN. De betrekkingen werden informeel gestart in 1972 op initiatief van de ASEAN die voornamelijk uit was op handelsvoordelen. Het eerste contact op ministerieel niveau werd in juni 1972 gelegd, toen een delegatie onder leiding van de Indonesische minister van Handel in een bijzondere zitting door de Commissie werd ontvangen. De idee van een samenwerkingsovereenkomst werd voor het eerst door de Commissie gelanceerd in 1974, waarbij zij verwees naar de in 1973 met India gesloten overeenkomst. Omdat het de ASEAN ontbrak aan de vereiste institutionele structuren, ging deze verbintenis niet door. Niettemin werd tijdens de eerste Topconferentie van de ASEAN, die in 1976 op Bali werd gehouden, besloten om de nodige stappen te nemen voor uitbreiding van de contacten en institutionalisering van een dialoog met de Gemeenschap.

De eerste ministeriële bijeenkomst tussen de EEG en de ASEAN werd in november 1978 in Brussel gehouden. Nooit eerder waren de ministers van Buitenlandse Zaken van de Lid-Staten van de EEG in het kader van de Gemeenschap bijeengekomen met hun collega's van een niet met de Gemeenschap geassocieerde regionale organisatie van ontwikkelingslanden. Bij die gelegenheid werd besloten een samenwerkingsovereenkomst tot stand te brengen die uiteindelijk in maart 1980 door beide partijen werd ondertekend. Sindsdien voltrokken de betrekkingen tussen de EEG en de ASEAN zich in het door deze overeenkomst geboden wettelijk kader; naast de in de overeenkomst vastgelegde bijeenkomsten van het Gemengd Comité voor samenwerking waarin de overeenkomst voorziet, bleven er regelmatig ministeriële bijeenkomsten plaatsvinden.

Vanaf 1978 werden er regelmatig bijeenkomsten tussen de EG en de ASEAN gehouden, inclusief 11 ministeriële bijeenkomsten en 12 bijeenkomsten van het Gemengd Comité voor samenwerking. Vanaf 1980 neemt de EG als partner in de dialoog eveneens deel aan de ieder jaar (eind juli) onmiddellijk na de ministeriële bijeenkomst van de ASEAN gehouden post-ministeriële Conferenties.

Het einde van de koude oorlog en de indrukwekkende economische resultaten door de ASEAN behaald, leidden tot de noodzaak van herziening van het kader van de betrekkingen. Zo werd in de negende ministeriële bijeenkomst van de ASEAN en de EU (AEMM), die in 1991 in Luxemburg werd gehouden, besloten de overeenkomst van 1980 aan te passen om rekening te houden met de veranderende behoeften waaraan via wederzijdse samenwerking moet worden tegemoet gekomen. Vanaf juli 1992 weigert de Raad evenwel machtiging te verlenen tot communautaire onderhandelingsrichtsnoeren voor een nieuwe overeenkomst, omdat hij zich zorgen maakt over de mensenrechtensituatie op Oost-Timor. Dit verhinderde niet het

aanhaken van de politieke banden, geïllustreerd door de deelneming van de EU aan het Regionale ASEAN-Forum (ARF) vanaf zijn eerste bijeenkomst in juli 1994, noch verdieping van de gemeenschappelijke dialoog binnen de strikte grenzen van de overeenkomst van 1980 op basis van een in de 10de AEMM, die in oktober 1992 in Manila werd gehouden, bereikte consensus.

Het politieke EU-ASEAN-kader bleek soepel genoeg om bepaalde sedert 1980 tot stand gekomen wijzigingen in de samenwerkingsprerogatieven te kunnen incorporeren. In het in juli 1994 gepubliceerde beleidsdocument van de Commissie "Op weg naar een nieuwe Aziëstrategie" worden de veranderingen aangegeven waarmee de betrekkingen tussen de EU en de ASEAN worden geconfronteerd en wordt opgeroepen tot de totstandbrenging van een partnerschap met de ASEAN van gelijken. De in september 1994 in Karlsruhe gehouden AEMM juichte de inhoud van de mededeling van de Commissie toe en zegde toe de sinds jaar en dag bestaande dialoog en samenwerking tussen de EU en de ASEAN nieuw leven te zullen inblazen en te zullen intensiveren. In deze context richtte de AEMM een groep van eminente persoonlijkheden (GEP) op die tot taak heeft concrete maatregelen voor te stellen om de betrekkingen tussen de EU en de ASEAN op te vijzelen.

Het rapport van de GEP werd in juni 1996 ingediend.

5.2. KORTE SCHETS VAN DE BANDEN TUSSEN DE EU EN DE ASEAN

De EU en de ASEAN zijn verbonden door een groot aantal officiële activiteiten die hun hechte partnerschap schragen. Deze banden passen in het kader van institutionele en economische contacten die kunnen worden samengevat in drie hoofdcategorieën : institutionele dialoog, versterking van de handel, economische en ontwikkelingssamenwerking.

5.2.1. De institutionele Dialoog¹

Het hoogste niveau waarop de institutionele dialoog plaatsvindt, i.e. de ministeriële bijeenkomst EG-ASEAN (AEMM), die wordt bijgewoond door de ministers van Buitenlandse Zaken. De 11de AEMM werd in oktober 1994 gehouden in Karlsruhe, Duitsland. De bijeenkomst wordt om het jaar gehouden en houdt zich voornamelijk bezig met politieke en economische en samenwerkingskwesties. Om de continuïteit van de politieke dialoog in de jaren waarin er geen ministeriële bijeenkomst wordt gehouden te bewaren, wordt er een bijeenkomst van hoge ambtenaren georganiseerd. De laatste dergelijke bijeenkomst vond in mei 1995 in Singapore plaats.

In het kader van de samenwerkingsovereenkomst worden er ongeveer om de 18 maanden bijeenkomsten van het Gemengd Comité voor samenwerking gehouden om over lopende en toekomstige projecten te beraadslagen. Het 12de JCC vond in oktober 1995 in Brussel plaats. Binnen het JCC werden vier subcomités opgericht : voor de handel, voor economische en industriële samenwerking, voor wetenschap en technologie en voor bosbouw.

De subcomités komen normaliter éénmaal per jaar bijeen en brengen verslag uit aan het JCC.

De EU neemt deel aan ASEAN-bijeenkomsten die openstaan voor de partners waarmee de ASEAN een dialoog voert. Dit zijn de post-ministeriële Conferentie (PMC) en het Regionale Asean-Forum (ARF). Beide worden onmiddellijk na de jaarlijkse ministeriële bijeenkomst van de ASEAN gehouden. In eerstgenoemde bijeenkomst wordt de algemene politieke en economische situatie van de ASEAN en van de betrekkingen tussen de EU en de ASEAN onder de loep genomen. De tweede bijeenkomst is een forum waarin wordt beraadslaagd over veiligheidszaken in de ASEAN-regio.

De dagelijkse contacten tussen de EU en de ASEAN lopen via het ASEAN Brussels Committee (ABC), waarin alle missies van de ASEAN bij de EG zijn verenigd. Het jaarlijks voorzitterschap van het ABC loop parallel met het voorzitterschap van de ASEAN. Voorts wordt er een land-coördinator voor drie jaar aangewezen. Bijeenkomsten tussen de Commissie en het ABC vinden op ad hoc-basis plaats.

¹ Een overzicht van de institutionele structuur van de betrekkingen EU-ASEAN wordt in bijlage 8 gegeven.

5.2.2. Versterking van de handel

Handel is wel de "hoeksteen van de betrekkingen tussen de EG en de ASEAN" genoemd. Sedert de sluiting in 1980 van de samenwerkingsovereenkomst breidde het handelsverkeer zich fors uit : in de periode 1980/1995 nam het handelsvolume met een factor 4,9 toe tot 67 miljard ecu. In 1995 was het aandeel in de totale EG-invoer van de ASEAN gestegen tot 5,8% (tegenover 1,8% in 1975). De uitvoer van de ASEAN naar de EG is sedert 1984 sneller gestegen dan naar enige andere markt. De EG neemt nu onder de handelspartners van de ASEAN de derde plaats in wat betreft de totale handel en de tweede plaats wat betreft de uitvoer.

De eerste SAP-regeling werd in 1971 door de EEG ingesteld. In 1993 ontving de ASEAN bijna 30% van het totale door de EG toegewezen SAP; Indonesië, Thailand en Singapore kwamen respectievelijk op de 3de, 4de en 5de plaats als begunstigden van het SAP naar waarde, terwijl Maleisië op de 7de plaats kwam en de Filipijnen op de 11de plaats. Als regio was de ASEAN in 1993 de voornaamste begunstigde van het SAP vóór China. Op 1 januari 1995 werd een herziene SAP-regeling voor industrieproducten van kracht. De Commissie organiseerde voorlichtingsseminaria in de hoofdsteden van de meeste ASEAN-landen om de relevante overheidsinstanties en de economische subjecten te informeren.

Met de goedkeuring van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (de TRIPs-Overeenkomst) in het kader van de Uruguay-Ronde werd het belang onderstreept dat zowel de ontwikkelde als de ontwikkelingslanden hechten aan een passende bescherming van intellectuele eigendomsrechten. De EG droeg via economische samenwerking en met name via programma's zoals het octrooien- en handelsmerkenprogramma EG-ASEAN actief bij aan de ontwikkeling van de intellectuele eigendomssystemen in de ASEAN-landen. Wat dat betreft werd de totstandbrenging in de vijfde Topconferentie van de ASEAN in december 1995 van een kaderovereenkomst van de ASEAN inzake samenwerking op het gebied van de intellectuele eigendom gezien als een positief resultaat. Om contacten en nauwer overleg op dit gebied te bevorderen, werd in het 12de JCC, dat in oktober 1995 werd gehouden, besloten tot het bijeenkomen van een ad hoc-groep van deskundigen op het gebied van de intellectuele eigendom medio 1996; de groep zal het resultaat van haar besprekingen voorleggen aan de Bijeenkomst van hoge economische ambtenaren van de ASEAN (ASEOM).

In de handelsbetrekkingen tussen de EG en de ASEAN komt eveneens wetgeving ter bescherming van de handel, zoals bijvoorbeeld anti-dumpingwetgeving, aan de orde. De nieuwe Overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van GATT 1994, de anti-dumpingovereenkomst van de WTO, betekende een aanzienlijke verscherping van de regels op dit gebied in vergelijking met de anti-dumpingregels van 1979. De anti-dumpingwetgeving van de EG werd aangepast aan de nieuwe regels die krachtens artikel VI van de GATT van toepassing zijn en in januari 1995 werd

een nieuwe verordening van kracht. Vanaf 1994 voelen de ASEAN-landen zich het mikpunt van de anti-dumpingwetgeving van de EG : zes produkten uit de ASEAN vormen thans het voorwerp van anti-dumping-/anti-subsidiemaatregelen en naar 18 produkten loopt een onderzoek. Er zij evenwel op gewezen dat anti-dumpingprocedures enkel naar aanleiding van een klacht van een EG-industrie die voldoende voorlopig bewijsmateriaal van dumping en schade kan leveren, zoals door de anti-dumpingregels van de WTO vereist, kunnen worden geopend. Er is bij deze procedure sprake van een door de Europese Commissie op eigen initiatief genomen besluit. Het openen van een verhoogd aantal anti-dumpingonderzoeken naar produkten uit de ASEAN illustreert eigenlijk vooral de enorme groei van het handelsverkeer tussen de EG en de ASEAN.

5.2.3. Economische en ontwikkelingssamenwerking

Als complementaire factor van handelsuitbreiding bieden economische en ontwikkelingssamenwerking de middelen om de algemene economische betrekkingen tussen de EG en de ASEAN te versterken. Er is ook sprake van samenwerking op het gebied van drugs en vluchtelingen. De Europese Commissie beheert thans 25 regionale projecten in de ASEAN, waarvan er 14 gezamenlijke projecten van de EG en de ASEAN zijn. Het totale aantal projecten in de ASEAN (regionaal + bilateraal) bedraagt vanaf 1976 326².

5.2.3.1. Economische samenwerking

De economische samenwerking van de EG met de ASEAN-landen is gebaseerd op vier algemene beginselen :

- Zij rekent op de **wederzijdse belangstelling** van zowel particuliere als openbare Europese en Aziatische partners,
- Zij vormt door de rol van katalysator te spelen een **aanvulling** op de door de Lid-Staten van de EU ondernomen acties.
- Zij is **afgestemd op** de culturele, economische, sociale en politieke kenmerken van elk van de partners van de EU in de ASEAN, aan hun verschillen in ontwikkelingsniveau en de liberalisatiegraad van hun economieën.
- Zij brengt een **directe dialoog met de particuliere sector** tot stand en stelt diens behoeften en prioriteiten vast om partnerschap tussen Europese bedrijven en bedrijven uit de ASEAN aan te moedigen. Het partnerschapsklimaat zal Europese investeringen in de ASEAN vergemakkelijken.

² Gedetailleerde cijfers over de aan elk soort samenwerkingsactiviteit toegewezen bedragen worden in bijlage 7 gegeven.

Als aan deze criteria is voldaan, vindt de ontwikkeling van de dialoog en het partnerschap tussen de EG en de ASEAN op drie niveaus plaats met het oog op :

- Verbetering van het algemene economische, sociale en culturele samenwerkingskader van de EU-ASEAN-betrekkingen via het scheppen van een klimaat van vertrouwen in de wereld van het bedrijfsleven;
- Aanmoediging en vergemakkelijking van kruisinvesteringen en commerciële contacten;
- Ontwikkeling van de samenwerking tussen bedrijven.

5.2.3.2. *Ontwikkelingssamenwerking*

In 1994 namen de Gemeenschap en haar Lid-Staten 46% van de totale officiële ontwikkelingshulp (ODA) of 26,6 miljard USD (27,1 miljard USD in 1993) voor hun rekening; het feit dat de Gemeenschap de grootste donor wereldwijd is en de gelijke van Japan wat betreft de ontwikkelingssamenwerking in Azië (elk 39%) verdient onderstreping. Er werd een begin gemaakt met ontwikkelingsprogramma's van de EG in Zuidoost-Azië (~10% van de totale officiële ontwikkelingshulp van de EG + de Lid-Staten) in 1976, toen het Europese Parlement de eerste toewijzing van steun voor Azië en Latijns-Amerika op de EG-begroting opvoerde. De hulp concentreerde zich op de volgende sectoren : geïntegreerde landbouwonwikkeling, landbouwproductie en -diensten, sociale ontwikkeling en milieu. Recentelijk werd het accent gelegd op : in Indonesië bosbehoud en duurzaam bosbeheer, in de Filippijnen participatieve ontwikkeling in de armste landbouwgebieden, inclusief geïntegreerde ontwikkeling, landbouwhervorming en zwangerschapszorg, in Vietnam op de herintegratie van voormalige vluchtelingen en de totstandbrenging van een markteconomie, gecombineerd met de steun voor NGO's.

5.2.3.3. *Andere soorten samenwerking*

Andere samenwerkingsgebieden omvatten steun voor vluchtelingen en drugs. De EG toonde haar bezorgdheid over de zorg voor en het levensonderhoud van, onderwijs aan, gezondheidszorg, repatriëring en herintegratie van vluchtelingen in Thailand, Vietnam, de Filippijnen en Maleisië via toewijzing van een bedrag van bijna 100 miljoen ecu aan deze activiteiten.

Op het gebied van drugs concentreerden de samenwerkingsprojecten zich op preventie en rehabilitatie; tot dusver werd weinig voortgang geboekt met overeenkomsten over de controle op precursoren.

Bijlage 6 - Kort overzicht handelsbeleid* :

6.1. Indonesië

6.2. Maleisië

6.3. De Filippijnen

6.4. Singapore

6.5. Thailand

* The information provided is based on the GATT/WTO Trade Policy Review Mechanisms and on information gathered by EC delegations and Member State's Trade Councils in certain of the countries considered.

6.1. INDONESIA

I. DOUANERECHTEN

In mei 1995 heeft de regering de douanerechten op 6.030 produkten verminderd, ofwel op 64% van de 9.398 produkten die in het Indonesische douanetarief voorkomen. De regering heeft voorts een programma opgesteld voor verdere verminderingen tot en met het jaar 2003. De voornaamste verminderingen waren die voor onderdelen voor in Indonesië te assembleren personenwagens (van 175% tot 125% en tot 40% in 2003), auto's (van 100% tot 75% en tot 50% in 2003), bedrijfsvoertuigen (van 40% tot 30% en tot 20% in 2003), krantenpapier (van 20% tot 5%; drukpapier van 20% tot 0%). Volgens de regering zullen de douanerechten op industriegoederen, behalve auto's en alcoholische dranken, in 2003 niet meer dan 10% bedragen. Ook werden in mei 1995 enkele niet-tarifaire belemmeringen afgeschaft. Verscheidene sectoren waarvoor strenge beperkingen golden, werden voor nieuwe investeerders opengesteld. In januari 1996 werd een nieuw programma voor tariefverminderingen goedgekeurd, met het volgende resultaat:

Deregulatie Januari 1996				
Douanerechten	Voor deregulatie	%	Na deregulatie	%
0%	1,053	14.5%	1,149	15.8%
5%	2,247	30.8%	2,235	30.7%
10%	541	7.4%	636	8.7%
15%	847	11.6%	742	10.2%
20%	281	3.9%	284	3.9%
25%	1,409	19.3%	1,347	18.5%
30%	809	11.1%	794	10.9%
35%	2	0.03%	8	0.1%
40%	14	0.2%	8	0.1%
40% +	81	1.1%	81	1.1%
Totaal	7,284	100%	7,284	100%

Bron: Ministerie van Financiën, Indonesië

Indonesië heeft tevens beloofd in de komende tien jaar de meeste belastingen op invoergoederen af te schaffen.

De BTW op invoergoederen varieert momenteel van 0 tot 10%; de weeldebelasting kan tot 35% oplopen.

II. NIET-TARIFAIRE BELEMMERINGEN

II.1. Registratie, documenten en douaneprocedures

Inklaringsprocedures

Volgens de huidige wetgeving moeten alle goederen die Indonesië binnenkomen door de douane worden ingeklaard. Ze zijn aan douanerechten onderworpen, tenzij bij wet anders is bepaald.

II.2. Douanewaarde

Voor de heffing van de douanerechten wordt de waarde van de goederen als volgt bepaald:

Goederen met een waarde van 5.000 \$ (fob) of meer:

- De waarde wordt bepaald door een door de overheid aangestelde expert aan de hand van de marktprijzen bij export uit het land van levering.

Goederen met een waarde van minder dan 5.000 \$:

- De waarde wordt aan de hand van de factuur vastgesteld.

II.3. Retributies

Om een betere service te kunnen verlenen en de stroom goederen en documenten vlotter te kunnen afhandelen, heeft de douane sinds 1 december 1990 voor geheel Indonesië een systeem voor snelle inklaring ontwikkeld (Customs Fast Release System). Dit systeem heeft betrekking op de aangiften ten invoer, de controle en de vrijgave van goederen met een waarde van minder dan 5.000 \$ en is bedoeld de invoer efficiënter te doen verlopen. De toegang tot dit systeem is gratis.

II.4. Invoerverboden

Sommige goederen mogen niet worden in- of uitgevoerd, bijv.:

- gevaarlijke artikelen en stoffen zoals verdovende middelen en drugs, ontvlambare stoffen, gifstoffen, oxidanten, radio-actieve stoffen enz.;
- explosieven;
- vuurwapens en munitie;
- boeken, tijdschriften, drukwerk, brochures, kranten geschreven met Chinese letters/karakters en in de Chinese taal;
- grammofoonplaten, cassettes, videocassettes en films;
- zend- en ontvangstapparatuur, draadloze telefoon of telecommunicatie-apparatuur;

- kleurenfotokopieermachines en onderdelen voor deze machines;
- bepaalde plantesoorten zoals kinine, orchideeën, agave enz.;
- bedreigde soorten en bijprodukten van deze soorten;
- in het buitenland vervaardigde kant en klare geneesmiddelen, met inbegrip van traditionele Chinese geneesmiddelen;
- niet-geregistreerde voedingsmiddelen en drank;
- zonneverduisteringsglazen;
- bestrijdingsmiddelen;
- produkten van bepaalde goederen zoals rubber, onbewerkt leer, rotan enz.;
- afval van staal, koper en messing;
- cultuurgoederen.

Deze goederen kunnen slechts onder bepaalde voorwaarden met toestemming van bepaalde overheidsinstanties worden in- of uitgevoerd.

II.5. Invoervergunningen

Volgens het invoervergunningensysteem worden goederen in drie hoofdcategorieën onderverdeeld, al naar gelang de soort importeur¹. Deze categorieën zijn producent-importeur (IP), dealer of vertegenwoordiger (AT) en geregistreerde importeur (IT). Bovendien mogen sommige produkten slechts door een staatsbedrijf, zoals BULOG, worden ingevoerd. Alle andere goederen kunnen vrij worden ingevoerd en worden onder de categorie "algemene importeur" (IU) ingedeeld. Het aantal tariefposten waarop invoerbependingen van toepassing waren is geleidelijk gedaald van 1.122 in 1990, 470 in juni 1993, 318 in oktober 1993 en, na de tariefronde van juni 1994², tot 261 in juni 1994, welk laatste cijfer neerkomt op minder dan 3% van de tariefposten.

Ondanks het feit dat deze invoervergunningen niet op veel importprodukten van toepassing waren en dat de aan vergunning onderworpen invoer gedaald is van meer dan 40% in 1985 tot 10% nu, zijn 30% van de industrieprodukten

¹ Een vierde categorie "importeur-producent" werd in juni 1993 afgeschaft, nadat de laatste vergunning voor een dergelijke importeur, voor "andere nitraten" werd ingetrokken. Voordat ze in juni 1991 op grote schaal werden afgeschaft, konden binnenlandse producenten op grond van een dergelijke vergunning plaatselijk niet beschikbare grondstoffen invoeren, zoals geheel gedemonteerde auto's.

² Waaronder IT/AT invoervergunningen voor niet in Indonesië geassembleerde motorrijtuigen voor 46 tariefposten die in juni 1993 werden ingesteld. Bij de tariefronde van juni 1994 werden de IP- of AT-invoervergunningen voor 27 tariefposten omgezet in IU-vergunningen, waaronder 2 BULOG-landbouwartikelen (lactose) en 25 industrievoederen, waaronder aluminium rolluiken en machinezuigers en onderdelen daarvan. Bij die tariefronde werd de IT-status van verse en gebakken knoflook vervangen door door BULOG gecontroleerde vergunningen.

en 35% van de landbouwprodukten volgens een raming van de Wereldbank nog aan invoervergunningen onderworpen.

Produkten waarop beperkende invoervergunningen van toepassing zijn

(In % van de produktie van 1987)

Omschrijving	1989	1990	1991	1992	1993 ^b	1994 ^c
Landbouw	44.7	44.7	35.5	35.5	35.5	35.5
Voedingsgewassen	64.7	64.6	55.7	55.7	55.7	55.7
Plantagegewassen en andere gewassen	25.7	25.7	14.5	14.5	14.5	14.5
Vee	7.3	7.3	0.1	0.1	0.1	0.1
Bosbouw en visserij	12.5	6.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Mijnbouw (met inbegrip van olie en gas)	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Industrie (met uitzondering van olie en gas)	38.1	32.8	31.6	31.1	31.2	30.6
Voedsel, drank en tabak	62.9	61.3	59.8	58.7	60.7	58.8
Textiel, kleding en schoeisel	8.0	6.5	6.5	5.4	5.2	5.2
Houtprodukten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Papierprodukten	37.6	37.6	37.6	34.6	34.6	34.6
Chemische produkten	5.5	2.6	2.6	2.6	0.2	0.2
Olie en gas	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Niet-metallische produkten	19.5	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Basismetalen	17.2	5.0	5.0	4.6	4.6	4.6
Machinebouw	49.2	36.3	33.9	33.9	31.6	31.6
Andere industrieprodukten	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Totaal	27.9	25.4	22.3	22.1	22.1	21.9

a Gebaseerd op de Indonesische input-outputindeling voor 1985.

b Na de wijzigingen van oktober 1993. De cijfers omvatten de 1T/AT-vergunningen die in juni 1993 voor motorrijtuigen werden ingesteld ter vervanging van het invoerverbod.

c Na de tariefroede van juni 1994.

Bron: Wereldbank

De voornaamste produkten waarvoor invoervergunningen nodig zijn zijn landbouwprodukten, bewerkte voedingsprodukten en papierprodukten (voornamelijk door het verbod op de invoer van buitenlands drukwerk), machinebouwprodukten (voornamelijk voor de invoer van niet in Indonesië geassembleerde auto's en sommige machines), basismetalen (voornamelijk ijzer en staal) en chemische produkten (voornamelijk explosieven).

Beperkende invoervergunningen, vooral in de veel voorkomende IP-categorie, bepalen de mate waarin binnenlandse producenten van vele goederen aan de concurrentie van importprodukten worden blootgesteld. Als voorbeeld van dit soort vergunningen kunnen die voor staalprodukten (waaronder buizen en

pijpen) worden genoemd. Voorts zijn er bijzondere vergunningen voor de invoer van de voornaamste voedselprodukten, namelijk rijst, tarwe en tarwemeel, suiker, sojabonen, gummy bags, en sinds juni 1994, knoflook³, die enkel aan staatmonopoliebedrijven zoals BULOG worden verleend.

IT-vergunningen beperken de invoer van een hele reeks produkten in allerlei sectoren tot zes staatshandelsbedrijven.

IT-invoervergunningen, gekoppeld aan vergunningen voor alleenverteenwoordiging (AT), houden een invoermonopolie van bepaalde merken eindprodukten in stand⁴. IT/AT-vergunningen bestaan momenteel alleen voor de invoer van niet in Indonesië geassembleerde auto's⁵. Elk in te voeren type en merk auto moet vooraf bij het Ministerie van Nijverheid worden geregistreerd. Het Ministerie van Handel gaat na of het in te voeren type in het binnenland wordt geassembleerd en besluit of het onder een beperkende IT/AT-vergunning moet worden ingevoerd.

II.6. Staatshandelsbedrijven

Op grond van artikel XVII van de GATT heeft Indonesië BULOG als staatshandelsbedrijf aangemeld. Dit bedrijf ziet niet alleen toe op de tenuitvoerlegging van het voedselbeleid van de overheid (door toezicht op de produktie, de distributie en de verkoop van de voornaamste basislandbouwprodukten), maar is ook de enige wettelijk toegelaten importeur (en exporteur) van verschillende basisprodukten. BULOG houdt zich vooral bezig met rijst, suiker, tarwe, tarwemeel, sojabonen, gummy bags en, sinds juni 1994, knoflook. Het invoervolume wordt jaarlijks vastgesteld om het verschil tussen binnenlandse produktie en binnenlands verbruik te compenseren.

Voor het bereiken van haar ontwikkelingsdoelstellingen is Indonesië is voor een groot deel van de activiteiten van andere staatshandelsbedrijven afhankelijk. Zes staatsbedrijven hebben een monopolie op de invoer van voornamelijk bewerkte voedingsmiddelen en dranken (IT-vergunningen voor geregistreerde importeurs) om ervoor te zorgen dat de overheid de invoer van deze produkten in de hand kan houden.

Zoals eerder vermeld hebben een aantal staatsbedrijven ook invoermonopolies verkregen voor produkten die ze zelf vervaardigen. Alleen Pertamina kan oliën en gasprodukten invoeren, terwijl PT Perum Dahana over het invoermonopolie van explosieven beschikt. Staalprodukten konden voorheen

³ De invoer van knoflook was eerst aan een IT-vergunning onderworpen, doch sinds juni 1994 aan een BULOG-vergunning.

⁴ Buitenlandse leveranciers die AT-status verwerven zouden, in ruil voor exclusieve invoervergunningen, zich voor langere tijd moeten verbinden tot het verlenen van service en het leveren van onderdelen op de Indonesische markt, en zouden geleidelijk assemblage-eenheden of eenheden voor de produktie van onderdelen in Indonesië moeten opzetten.

⁵ IT/AT-invoervergunningen voor niet in Indonesië geassembleerde auto's werden in juni 1993 ingevoerd. Bij de tariefronde van 1994 werden de IP- en AT-vergunningen voor zuigermotoren voor auto's afgeschaft.

slechts door PT Krakatau Steel worden ingevoerd, maar dit monopolie werd in juli 1992 beëindigd.

II.7. Overheidsaankopen

Indonesië heeft geen centraal aankoopbureau voor de overheid. Overheidsinstanties en staatsbedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor aankopen tot een bedrag van 3 miljard roepies. Contracten van meer dan 3 miljard roepies, ook die van staatsbedrijven, moeten eerst door het Coördinerende Ministerie van Handel en Nijverheid worden goedgekeurd. De prijzen van de te leveren goederen en diensten moeten worden verantwoord en aan bepaalde technische voorwaarden moet worden voldaan. De aan te kopen produkten moeten zo veel mogelijk met behulp van binnenlandse inputs zijn vervaardigd⁶.

Openbare of beperkte aanbestedingsprocedures moeten worden gevolgd voor contracten van meer dan 20 miljoen roepies⁷. Bij beperkte aanbestedingen wordt een aantal bedrijven die op de Lijst van Erkende Leveranciers voorkomen, uitgenodigd een offerte te doen. Daar openbare aanbestedingen slechts voor bedragen boven de 500 miljoen roepies verplicht zijn, worden voor de meeste contracten beneden dat bedrag beperkte aanbestedingen gehouden. Slechts die buitenlandse leveranciers die aan de Indonesische compensatieregelingen voldoen worden bij openbare aanbestedingen in aanmerking genomen.

II.8. Plaatselijke inbreng

Om de binnenlandse produktie te bevorderen heeft Indonesië een aantal programma's waarbij "plaatselijke inbreng" een van de vereisten is. Deze programma's functioneren met behulp van een door het Ministerie van Nijverheid voor iedere assemblagefabriek opgestelde lijst die om de twee jaar wordt herzien en waarin de onderdelen zijn opgesomd die ingevoerd kunnen worden⁸. Goederen die zich niet op de "Master List" bevinden moeten bij Indonesische leveranciers worden aangekocht. Bij decreten van de Minister van Nijverheid is geregeld welke onderdelen in Indonesië moeten worden aangekocht, het percentage "plaatselijke inbreng" dat de te vervaardigen produkten moeten bevatten en, in vele gevallen, de termijn waarbinnen het streefniveau moet worden bereikt. Het percentage "plaatselijke inbreng" wordt meestal in de tijd opgevoerd door middel van lijsten volgens welke steeds hogere percentage "plaatselijke inbreng" is vereist.

⁶ Alle aankoopcontracten worden achteraf gecontroleerd door het Bureau voor Toezicht op Financiën en Ontwikkeling, onder meer om te zien of de prijzen billijk zijn.

⁷ Contracten voor minder dan 20 miljoen roepies worden rechtstreeks aan leveranciers in economisch zwakkere sectoren gegund.

⁸ Indien onderdelen worden ingevoerd die ook in Indonesië worden vervaardigd worden daarop de rechten toegepast van het douanetarief.

III. INVESTERINGSMAATREGELEN

III.1. Beperkingen op directe buitenlandse investeringen

Bij de tariefronde van mei werden ook wijzigingen aangebracht in de negatieve investeringslijst. Tien sectoren werden van de lijst geschrapt en vijf werden eraan toegevoegd. Er zijn nu in totaal 34 sectoren op de negatieve investeringslijst vermeld. De voornaamste wijzigingen waren: de toevoeging van een nieuwe categorie "Voor 100% buitenlandse eigendom gesloten sectoren", waarin acht sectoren zijn opgenomen: havenexploitatie; produktie, vervoer en distributie van elektriciteit; openbare telecommunicatiediensten; scheepvaart; drinkwatervoorziening; openbare spoorwegen; atoomenergie en reclame.

De Negatieve Investeringslijst

	Categorie	Aantal sectoren
I.	Gesloten sectoren, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan	9
II.	Voor buitenlandse investeringen gesloten sectoren	6
III.	Voor 100% buitenlandse investeringen gesloten sectoren	8
IV.	Absoluut gesloten sectoren	11
	Totaal	34

Bij de dereguleringsmaatregelen van mei 1994 werden de eerste zeven sectoren geopend.

Tien sectoren werden van de negatieve lijst geschrapt ten einde de handelsmogelijkheden te verbeteren, de binnenlandse produktie en de toegevoegde waarde te verhogen en de overdracht van technologieën te verbeteren.

6.2. MALEISIË

I. DOUANERECHTEN

Bij de invoer van goederen wordt het geharmoniseerde systeem voor de codering van goederen (GS) toegepast. De invoerrechten variëren van 0 tot 200%, met een gemiddelde van 15% tot 25%. Zowel de in- als uitvoer van goederen moet op de desbetreffende formulieren bij de douane worden aangegeven. Op bepaalde goederen wordt een omzetbelasting van 5%, 10% of 15% geheven, voor invoergoederen bij de invoer en voor plaatselijk geproduceerde goederen wanneer de producent ze verkoopt. De meeste invoerrechten worden geheven op basis van de waarde van de goederen.

Als onderdeel van het pakket fiscale maatregelen voor 1996 werden de invoerrechten op meer dan 2.600 soorten goederen, waaronder textielprodukten, grondstoffen en onderdelen, verminderd of afgeschaft.

De hoogte van de invoerrechten, uitvoerrechten en accijnzen varieert al naar gelang de aard van de goederen. Gedeeltelijke of gehele vrijstelling van invoerrechten en heffingen kan op aanvraag worden verkregen, afhankelijk van het feit of de eindprodukten in het land zelf verkocht zullen worden of zullen worden uitgevoerd. Vrijstelling van douanerechten is ook mogelijk voor ingevoerde machines en uitrusting en voor exportgoederen. Verpakkingsmateriaal kan in het algemeen niet voor terugbetaling of kwijtschelding van de bij invoer betaalde rechten in aanmerking komen. Bepaalde verdienstelijke industrietakken kunnen ook voor beschermende rechten en andere steunmaatregelen in aanmerking komen om de industrialisering van Maleisië te bevorderen.

Consolidaties:

65% van de tariefposten (landbouw- en industrieprodukten)

79% van de invoer (landbouw- en industrieprodukten)

I.1. Industrie

Gemiddeld tariefniveau

Na de-Uruguay Ronde is het gewogen gemiddelde tariefniveau 8.9%.

Opbouw tarieven⁹

15% (gemiddeld) halffabrikaten en eindprodukten

5% (gemiddeld) basisprodukten

⁹ Voor de afsluiting van de Uruguay-Ronde verkregen informatie.

I.2. Landbouw

Opbouw tarieven¹

- Basisprodukten: 16%
- Halfbewerkte produkten: 25%
- Eindprodukten: 5%

Bandbreedte huidige tarieven¹

- 0 ⇒ 50%: Basisprodukten
- 0 ⇒ 25%: Halfbewerkte produkten
- 0 ⇒ 5%: Eindprodukten

II. VOORBEELDEN VAN NEIT-TARIFAIRE MAATREGELEN

II.1. Invoervergunningen¹

Vergunningen blijven noodzakelijk voor een aantal produkten, waaronder gevogelte, vlees, eieren, rijst, suiker, sintel, acetylbromide, azijnzuur-anhydridechloride, vuurwerk, audio- en videobanden, explosieven, hout, veiligheidshelmen, diamanten, machines voor het malen van rijst, automatische cassette- of patroonladers, kleurenkopieermachines, bepaalde apparaten voor telecommunicatie, motorrijtuigen, wapens en munitie, met munten of schijven te bedienen speelautomaten, saccharine en zouten daarvan, melk, kool, koffie, meel van granen, bepaalde ijzer- en staalprodukten, en bepaalde soorten draad en kabel.

II.2. Voorwaardelijke invoerverboden¹

Deze zijn van toepassing op dieren, dierlijke produkten, planten, planteprodukten, sigaretten, aarde, meststoffen van dierlijke oorsprong, kogelvrije vesten, elektrische apparaten, veiligheidsgordels en imitatiewapens.

II.3. Transparantie

Het laatst gepubliceerde douanetarief dateert van 1988. Maleisië gebruikt het systeem van invoervergunningen en -verboden in een aantal gevallen om erop toe te zien dat aan de eisen op sanitair en fytosanitair gebied en aan de eisen op het gebied van veiligheid, milieu en auteursrechten is voldaan. In veel gevallen worden invoerverboden en -vergunningen echter ook gebruikt om binnenlandse producenten te beschermen. Het systeem is niet geheel duidelijk, daar tussen beide doeleinden geen onderscheid wordt gemaakt.

II.4. Overheidsaankopen

Compensatieregelingen: Maleisië kent geen dwingende voorschriften op het gebied van compensatieregelingen. Bij de beoordeling van de verschillende offertes wordt echter wel gelet op de compensatieregelingen die leveranciers eventueel aanbieden.

Openbare aanbestedingen: De Afdeling Beheer Contracten en Leveranties van het Ministerie van Financiën is het centrale inkoopbureau van de federale overheid. De Minister van Financiën heeft enkele bevoegdheden aan de Raad voor Aanbestedingen gedelegeerd. Deze Raad kan werken (met inbegrip van bouwwerken) tot 10 miljoen RM gunnen en leveranties van goederen en diensten tot 5 miljoen RM. De plaatselijke overheden hebben eigen aankoopbureaus.

Buitenlandse leveranciers kunnen op openbare aanbestedingen inschrijven indien zij bij het Ministerie van Financiën zijn geregistreerd en hun belang in het bedrijf of de joint venture niet meer dan 30% bedraagt. Binnenlandse bedrijven genieten niet van preferentiemarges ten opzichte van buitenlandse.

II.5. Investerings

Buitenlandse investeringen in de industriële sector zijn sterk gestimuleerd door het liberale Maleise beleid inzake deelname aan het kapitaal van bedrijven, waarbij het is toegestaan dat bedrijven die meer dan 80% van hun productie exporteren voor 100% in buitenlandse handen zijn. Voor bedrijven die minder exporteren varieert het niveau van de toegestane buitenlandse participatie in verhouding tot het exportniveau.

Volgens de autoriteiten heeft Maleisië geen wetgeving inzake plaatselijke inbreng in de productie. De overheid moedigt het gebruik van plaatselijk geproduceerde materialen evenwel aan. Het percentage "plaatselijke inbreng" in een produkt wordt bij het nemen van maatregelen voor het stimuleren van investering in aanmerking genomen. Er is wel een programma "plaatselijke inbreng" wat de productie van auto's betreft.

III. DIENSTEN

Volgens de Algemene Overeenkomst inzake de Handel in Diensten (GATS), is Maleisië verplicht 64 sectoren en subsectoren voor buitenlandse investeerders open te stellen. Maleisië heeft een aanzienlijke liberalisering van de handel in diensten beloofd, toepassing van de meestbegunstigingsclausule en nationale behandeling in verscheidene dienstensectoren zoals de vrije beroepen, computers, audiovisuele sector, zee- en luchtvervoer, consultancy en vele vormen van zakelijke dienstverlening. Het heeft zich ook tot een aanzienlijke liberalisering in de financiële sector, namelijk tot bijna de gehele financiële dienstverlening, verbonden.

Een verdere liberalisering van de dienstensector zal geleidelijk plaatsvinden, afhankelijk van de economische ontwikkeling van het land en de ontwikkeling van de binnenlandse dienstensector.

6.3. DE FILIPPIJNEN

I. TARIEFBESCHERMING

I.1. Hoogte van de douanerechten en Verbintenissen in het kader van de Uruguay-Ronde

In augustus 1991 heeft de regering, bij besluit (Executive Order) nr 470 een programma tot wijziging van de douanerechten goedgekeurd, waarbij vier tarieven werden vastgesteld: i) 3% voor basisgrondstoffen waarop voordien geen of 5% rechten van toepassing waren; ii) 10% voor grondstoffen, niet ter plaatste geproduceerde kapitaalgoederen en onderdelen; iii) 20% voor halffabrikaten, halfbewerkte produkten en kapitaalgoederen die wel ter plaatse worden geproduceerd, en iv) 30% op eindprodukten.

President Ramos heeft in juli 1995, bij Executive Order nr. 264 tot een verdere liberalisering van de douanerechten besloten. Volgens dit liberaliseringsprogramma dat in 2003 geheel van toepassing moet zijn, zijn er nog twee tarieven: 3% voor grondstoffen en 10% voor eindprodukten. Voor 2004 wordt gestreefd naar een uniform tarief van 5% op industrieprodukten.

I.2. Tariefverbintenissen

De Filippijnen hebben tijdens de onderhandelingen in het kader van de Uruguay-Ronde aangeboden 37% van de tarieven te consolideren.

I.3. Effectief beschermingsniveau

Het enige landbouwprodukt dat door invoerrechten wordt beschermd is rijst. Wat niet-landbouwprodukten betreft, zijn er enige beperkingen op tweedehands auto's (zie ook punt inzake "Plaatselijke inbreng"). De invoer van steenkool en van geraffineerde-olieprodukten zal naar verwachting in 1997 geheel geliberaliseerd zijn.

I.4. Tariefcontingenten

Volgens de Filippijnse autoriteiten hanteren de Filippijnen geen andere tariefcontingenten dan die welke bij de Uruguay-Ronde zijn overeengekomen.

II. NIET-TARIFAIRE BELEMMERINGEN

II.1. Andere rechten en heffingen

Specifieke rechten

Specifieke rechten zijn slechts op twee produktgroepen van toepassing:

- a) Films, afgedrukt en ontwikkeld, al dan niet van geluid voorzien of alleen de geluidsopnamen:

(i)journaalfilms, reisfilms, technische en wetenschappelijke films, ingedeeld onder de GS-codes nr. 3706.10 en 3706.90 - P. 0,30 per meter

(ii)andere films, ingedeeld onder GS-code nr. 3706.10 en 3706.90 - P. 2,00 per meter

b) Ruwe olie ingedeeld onder GS-code 2709 - P 0,95 per liter of P. 151,05 per vat

Olieprodukten die onder de GS-codes 27.10 en 27.11 zijn ingedeeld - P 1,00 per liter.

Seizoenheffingen

Hoewel er geen gemengde of alternatieve tarieven zijn, is op onder de GS-codes 03.02 en 03.03 ingedeelde vis een seizoensheffing van toepassing.

II.2. Minimum invoerprijzen

Deze werden in 1992 afgeschaft

II.3. Invoerverboden

De invoerprodukten worden op grond van de daarvoor geldende beperkingen als volgt ingedeeld.

Vrij in te voeren produkten: Voor deze produkten gelden geen voorschriften of verboden. Voor de invoer ervan zijn geen voorafgaande vergunningen of vrijstellingen van overheidsinstanties nodig.

Gereguleerde invoer: Voor deze invoer moeten overheidsinstanties vrijstellingen of vergunningen verlenen.

Verboden invoer: Volgens de huidige wetgeving zijn er geen produkten waarvan de invoer verboden is.

II.4. Invoervergunningen

Alle produkten kunnen in de Filippijnen worden ingevoerd. Bepaalde produkten dienen evenwel aan voorwaarden te voldoen of zijn aan een vergunning onderworpen

II.5. Invoercontingenten

Expliciete contingenten zijn er slechts voor twee produkten: mestvee (4800 stuks/maand) en paarden (150 stuks/maand).

II.6. Toezicht op de invoer (inspectie voor verzending)

Om valse aangiften en smokkel tegen te gaan heeft de Filippijnse regering een instantie met de algemene inspectie belast.

Deze algemene inspectie:

- a) controleert of de hoeveelheden in overeenstemming zijn met de in het contract genoemde hoeveelheden;
- b) stelt de douanewaarde vast, de marktprijs bij uitvoer, de vracht, en het bedrag van de rechten en heffingen;
- c) stelt zo nodig een verslag op over het resultaat van de controle. Dit document is noodzakelijk voor de douaneafhandeling en ter ondersteuning van de betalingsonderhandelingen.

II.7. Staatshandelsbedrijven

De "Philippine International Trading Corporation (PITC)", werd in 1973 opgericht en is het enige staatshandelsbedrijf. Oorspronkelijk hield dit bedrijf zich hoofdzakelijk met landen met staatshandel bezig. In 1981 werden de bevoegdheden tot algemene marketingfuncties uitgebreid. De PITC heeft geen exclusieve handelsrechten voor bepaalde produkten. Het treedt gewoonlijk namens Filippijnse ondernemingen op¹⁰. Er zijn plannen voor privatisering.

II.8. Invoerkartels

Niet van toepassing.

II.9. Normen en andere technische eisen

Toen de Filippijnen in januari 1980 tot de GATT toetraden, hebben ze de Overeenkomst inzake Technische Handelsbelemmeringen ondertekend.

Van de 1462 normen die de Filippijnen ontwikkeld of geformuleerd hebben, zijn 304 (of 21%) gelijk aan internationale normen of daarmee gelijkwaardig. De overige normen stemmen grotendeels met die van bepaalde landen overeen.

De Filippijnen hebben een aantal organen erkend om in andere landen produkten uit te testen overeenkomstig de Filippijnse normeringsprocedures.

¹⁰ Rijst is het enige produkt waarop de overheid exclusieve rechten heeft. Het wordt onder toezicht van de National Food Agency ingevoerd.

I. Elektrische produkten	III. Bouwmateriaal
1. Ballast voor TL-buizen	1. G.I.-buizen (gelast)
2. Schakelaars	2. G.I.-plaat
3. Edison-schroeffittingen	3. Portland-cement
4. TL-buizen	4. Pozzolan-cement
5. Houders voor TL-buizen	5. Versterkt staafstaal
6. Smeltzekeringen	6. HD-PE leidingen (voor drinkwater)
7. Glimlichtstarters voor TL-buizen	7. Stalen draadnagels
8. Gloeilampen	IV. Andere produkten
9. Isolatieband	1. Automatische loodzwavelzuuraccu's
10. Buis- en starterhouders voor TL-buizen	2. LPG cylinders voor huishoudelijk gebruik
11. Stekkers en stopcontacten	3. LPG cylinders voor auto's
12. Schakelaars	4. Zuurstof voor medische doeleinden
a) messchakelaars	5. Luchtbanden
b) moment/tuimelschakelaars	6. Rubber binnenbanden
13. Thermoplastisch geïsoleerde draad	7. Lucifers
14. Electrische leidingen van PVC	8. Aanstekers
II. Brandblusapparatuur	9. Koperen staven voor electrische doeleinden
1. Brandblussers	10. EC-aluminium staven voor electrische doeleinden
2. Brandslangen (<i>wordt momenteel niet toegepast</i>)	11. Snoeren

De Filippijnse importeurs en distributeurs van medische apparatuur dienen een vergunning bij de BFD aan te vragen. Alle voor in- of uitvoer bestemde levensmiddelen moeten ook bij de BFD worden aangemeld.

De invoer van bepaalde soorten groenten en fruit is aan fytosanitaire voorschriften onderworpen om de binnenlandse bedrijfstak tegen schadelijk ongedierte te beschermen, met name tegen de in sommige landen voorkomende fruitvlieg.

II.10. Overheidsaankopen

De Filippijnse overheid is zelf een belangrijke rechtstreekse importeur van veel essentiële produkten zoals rijst, wegenbouwmateriaal, cement, machines en uitrusting voor de verschillende overheidsprojecten en ook van militaire uitrusting die zij doorgaans na vergelijking van verschillende offertes aankoopt. Rijst is het enige produkt waarop de overheid een invoermonopolie heeft. Rijst wordt door de "National Food Authority" ingevoerd die voor stabiele prijzen moet zorgen.

Bij de aankoop van goederen en diensten wordt in het algemeen geen onderscheid gemaakt tussen binnenlandse en buitenlandse leveranciers. In verschillende sectoren, zoals de rijstsector, de medische sector en voor de uitvoering van infrastructuurprojecten, zou de voorkeur evenwel naar Filippijnse bedrijven uitgaan.

Buitenlandse bedrijven kunnen alleen inschrijven op aanbestedingen van de Filippijnse overheid indien zij een dochteronderneming of vertegenwoordiging hebben die in de Filippijnen is geregistreerd.

II.11. Plaatselijke inbreng

Volgens de Filippijnse autoriteiten kennen de Filippijnen geen wetgeving inzake de "plaatselijke inbreng" in produkten. Deelnemers aan het Programma van de overheid voor de ontwikkeling van de auto-industrie dienen echter wel aan regels inzake "plaatselijke inbreng" te voldoen en dienen ook door middel van export een minimumpercentage aan vreemde valuta te verdienen. Dit programma zal echter geleidelijk worden afgeschaft, zodat het eind 2000 zal hebben opgehouden te bestaan.

II.12. Subsidies en maatregelen ter bevordering van de export

Machines, installaties en bijbehorende onderdelen die bij de vervaardiging van exportprodukten worden gebruikt kunnen voor een periode van drie (3) jaar vrij van rechten worden ingevoerd.

Belastingkredieten voor ingevoerde grondstoffen die voornamelijk voor de vervaardiging en verpakking van exportgoederen worden gebruikt en die in de Filippijnen zelf niet gemakkelijk kunnen worden verkregen, zijn vijf (5) jaar geldig *mits* de belastingkredieten binnen dertig (30) dagen na uitvoer worden toegekend.

Belastingkredieten voor de toename van de exportinkomsten in het lopende jaar worden als volgt berekend:

- De eerste 5% toename van de exportinkomsten levert een krediet van 2,5% op de toegenomen exportinkomsten op die tegen de geldende koers in peso's worden omgezet;
- De volgende 5% toename levert een krediet van 5% op
- De volgende 5% toename levert een krediet van 7,5% op
- Een toename met meer dan 15% levert een krediet van 10% op.

Het belastingkrediet wordt uitsluitend toegekend voor het jaar waarin de exportgroei werd gerealiseerd.

Exporteurs van niet-traditionele produkten die plaatselijk verkregen grondstoffen, kapitaalgoederen en/of onderdelen gebruiken of substitueren, kunnen belastingkredieten verkrijgen voor een bedrag van 25% van het bedrag dat zij aan rechten hadden betaald, indien die produkten waren ingevoerd.

III. INVESTERINGSMAATREGELEN

III.1. Beperkingen op rechtstreeks buitenlandse investeringen

Buitenlandse investeringen zijn geregeld bij de Wet Buitenlandse Investerings van 1991, waarbij buitenlandse belangen van 100% in bijna alle sectoren zijn toegestaan, tenzij daarop bij de grondwet of bijzondere wetten beperkingen zijn gesteld (zie onderstaande tabel).

Negatieve lijst buitenlandse investeringen

Lijst A - Beperkingen uit hoofde van de Grondwet of bijzondere wetten	Lijst B - Beperkingen om redenen van veiligheid, landsverdediging, gezondheid, openbare zeden en de bescherming van middelgrote en kleine bedrijven
Geen buitenlands kapitaal • Massamedia • Vrije beroepen - Advocaten - Accountants - Ingenieurs enz... • Kleinhandel • Coöperaties • Particuliere beveiligingsbureaus • Kleinschalige mijnbouw • Visserij • Teelt van rijst en graan tot 25% buitenlands kapitaal • Plaatsingsbureaus • Door plaatselijke instanties gefinancierde openbare werken tot 30% buitenlands kapitaal • Reclame tot 40% buitenlands kapitaal • Ontwikkeling en exploitatie natuurlijke hulpbronnen • Landeigendom • Openbare nutsvoorzieningen • Onderwijsinstellingen • Financieringsinstellingen • Bouwbedrijven	tot 40% buitenlands kapitaal • Explosieven • Munitie • Wapens • Gevaarlijke drugs • Massageklinieken • Casino's • Particuliere bedrijven met een kapitaal van minder dan 200,000 USD • Kleine exportbedrijven die natuurlijke hulpbronnen exploiteren

III.2. Repatriëring van winsten

Geen beperkingen

III.3. Maatregelen in verband met vreemde valuta

In december 1993 werden lopende-rekeningtransacties geliberaliseerd, kregen exporteurs en importeurs vrij toegang tot kredieten in vreemde valuta en werd de volledige en onmiddellijke repatriëring van buitenlandse investeringen met inbegrip van winsten mogelijk gemaakt.

6.4. SINGAPORE

I. DOUANERECHTEN

Opbouw douanerechten

98.6% is vrijgesteld van rechten.

Het gemiddelde recht (douanerechten en accijnsen/waarde van de invoer) bedraagt 1.1%

Consolidaties

69.3% (was 0.5% in 1992)

Het gewone gemiddelde van de geconsolideerde rechten, alle sectoren tezamen genomen, bedraagt 7.4%

Bijzondere rechten

Ad-valoremrechten

12% motorrijwielen

41% motorrijtuigen

Ingevorderde rechten (douanerechten en accijnsen/waarde van de invoer)

22.1% petroleum

28% motorrijtuigen

29.8% tabak

41.3% likeur

Uitvoerrechten

Singapore kent geen uitvoerrechten. Soms is er controle op de uitvoer om redenen van volksgezondheid, staatsveiligheid en milieubescherming of ter uitvoering van internationale overeenkomsten. Singapore houdt momenteel toezicht op de uitvoer van textielprodukten en kledingsartikelen in het kader van vier bilaterale exportbeperkingsovereenkomsten.

II. VOORBEELDEN VAN NIET-TARIFAIRE MAATREGELEN

II.1. Vergunningen

Invoervergunningen en toezicht op de invoer worden voornamelijk ter uitvoering van internationale overeenkomsten gehandhaafd of om redenen van volksgezondheid, milieubescherming en staatsveiligheid. Zo kan

telecommunicatieapparatuur volgens de Wet Telecommunicatie (Dealers) van 1994 om redenen van staatsveiligheid uitsluitend worden ingevoerd nadat daarvoor bij de Telecommunications Authority van Singapore een vergunning is aangevraagd. Het aandeel buitenlands kapitaal in Singapore Telecommunications mag niet meer dan 40% bedragen.

Van de totale invoer in 1994 was 6% aan invoervergunningen onderworpen.

II.2. Gezondheidsvoorschriften

Volgens de wetgeving inzake de invoer van verse groente en fruit van 1994 moeten importeurs van verse groente en fruit die in Singapore wordt verkocht of geleverd elk jaar een vergunning aanvragen.

II.3. Overheidsaankopen

Singapore onderhandelt momenteel over de toetreding tot de Overeenkomst inzake Overheidsaankopen van 1994. Singapore is partij gebleven bij de Overeenkomst inzake Overheidsaankopen van 1979. Buitenlandse ondernemingen die aan de Singaporese overheid willen leveren, moeten een geregistreerd kantoor in Singapore hebben of moeten een plaatselijke vertegenwoordiger benoemen.

III. DIENSTEN

Singapore heeft negen maatregelen als Uitzonderingen op de GATS, Artikel II laten registreren, waaronder investeringsgarantieovereenkomsten, juridische dienstverlening, radio- en televisieomroep, computerreservatiesystemen en zeevervoer van en naar alle landen.

IV. INVESTERINGEN

Singapore maakt in de regel geen onderscheid tussen binnenlandse en buitenlandse investeringen. Beperkingen op buitenlands kapitaal bestaan echter in de sector telecommunicatie, financiële diensten en bij de nationale luchtvaartmaatschappij.

6.5. THAILAND

I. DOUANERECHTEN

I.1. Industrieprodukten

Gemiddeld toegepast tarief

17% by 1997¹¹ (was 30% in december 1994).

Tariefopbouw

vanaf 1997:

- 0% op produkten zoals medische apparatuur en meststoffen;
- 1% op grondstoffen, elektronische componenten en internationale vervoermiddelen;
- 5% op primaire goederen en kapitaalgoederen;
- 10% op halffabrikaten;
- 20% op eindprodukten
- 30% op goederen die een "bijzondere bescherming" vereisen¹².

Consolidatieniveau

68%

I.2. Landbouwprodukten

Huidig gemiddeld toegepast tarief

- landbouwgrondstoffen en vee:	38% (zal 28% worden in 2004 volgens verplichtingen in het kader van de UR)
- visserijprodukten:	55%
- bosbouwprodukten:	15%

Bandbreedte huidige rechten

0 ⇨ 65%:	landbouwgrondstoffen en vee
0 ⇨ 60%:	visserij- en bosbouwprodukten

¹¹ De nieuwe tariefopbouw is het gevolg van de tariefhervorming die in december 1994 werd aangekondigd. Er zijn belangrijke tariefverminderingen voor textielprodukten en kledingartikelen, schoenen en bewerkte voedingsprodukten. Motorvoertuigen, waarop in 1995 een gemiddeld tarief van 38% van toepassing was, met een maximumrecht van 80%, zijn van de tarief liberalisering uitgesloten.

¹² Deze categorie heeft betrekking op in Thailand geproduceerde goederen die met importgoederen moeten concurreren en waarvoor het nodig wordt geacht ze te blijven beschermen, zoals weefsels, tapijten, kleding, dekens, handtassen, schoenen, hoofddeksels, pruiken, televisietoestellen, ijskasten en air-conditioners.

Consolidatieniveau

Bijna alle rechten.

II. VOORBEELDEN VAN NIET-TARIFAIRE MAATREGELEN

II.1. Vergunningen

Niet-automatische vergunningen blijven van toepassing op een aantal produkten zoals vismeel, koffiebonen, suiker en andere minder belangrijke onbewerkte landbouwprodukten.

II.2. Voorwaardelijke invoerverboden

Gas, kerosine, motorfietsen en bepaalde soorten bussen.

II.3. Transparantie

Het laatst gepubliceerde douanetarief dateert van 1992.

II.4. Overheidsaankopen

Compensatieregelingen: bij aankoop in derde landen door staatsondernemingen boven 500 miljoen bath moeten compensatieregelingen worden toegepast.

Openbare aanbestedingen: er is geen centraal aankoopbureau en geen gecentraliseerde informatie-instantie. Thaise produkten genieten een prijspreferentie van 10%.

II.5. Investerings

Motorvoertuigen: vrijstelling van belasting voor personenauto's en bepaalde vrachtwagens indien de producent aan de eisen inzake "plaatselijke inbreng" voldoet.

Zuivelprodukten: eisen inzake plaatselijke inbreng bij investeringen.

III. DIENSTEN

De verplichtingen van Thailand uit hoofde van de GATS hebben betrekking op 95 soorten dienstverlening en 10 hoofdsectoren.

Meestbegunstigingsvrijstellingen gelden voor zakelijke dienstverlening, vervoer, banken en ander diensten. In de financiële sector is Thailand op zoek naar hulp van meer ontwikkelde APEC-landen om de export van diensten te kunnen vergroten.

Buitenlands kapitaal in dienstverlenende bedrijven in Thailand mag niet meer dan 49% van het statutaire kapitaal bedragen.

In het algemeen is Thailand geen verbintenissen aangegaan inzake haar beperkingen op de markttoegang en op de nationale behandeling bij de grensoverschrijdende dienstverlening. De volgende sectoren of subsectoren bevinden zich niet op de GATS-lijst van Thailand: onderzoek & ontwikkeling en onroerend goed in de categorie Handel; post- en koeriersdiensten in de categorie Telecommunicatie; voltooiing en afwerking in de categorie Distributie; toeristengidsen in de categorie Tourisme en Reizen; amusement, persagentschappen en bibliotheken in de categorie Recreatie; en binnenlandse waterwegen, pijpleidingen en ruimtediensten in de categorie Vervoer.

**Bijlage 7 - Verdeling van de financiële bijstand van de EG
in de ASEAN**

1976 - 1995

- Hierin opgenomen zijn vastleggingen voor subsidies van 1976 tot 1995 voor alle door de EG in de ASEAN-regio goedgekeurde acties, met uitzondering van geannuleerde of geschorste acties. De tabellen vermelden de vastleggingen voor alle voltooide acties en hebben niet uitsluitend betrekking op lopende projecten.
- De kolommen "EG-financiering" geven betalingsverplichtingen per 31.12.95.
- De kolom "% van totaal" heeft betrekking op de totale EG-financiering in de regio.
- 52,57% van de totale EG-financiering is uitbetaald.
- De eerste tabel met het hoofdje "ASEAN" heeft betrekking op regionale acties ten behoeve van alle ASEAN-landen. Alle andere tabellen hebben betrekking op bilaterale acties (rechtstreeks met een ASEAN-land gevoerde acties).

EG-Financiering (Mecu)	1,007.336
-------------------------------	------------------

११

BRUNEI			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	1	0.119	0.01%
- Verbetering van het algemene samenwerkingskader	1	0.119	0.01%
TOTAAL	1	0.119	0.01%

INDONESIE			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	10	7.935	0.80%
- Verbetering van het algemene samenwerkingskader	1	0.197	0.02%
- Samenwerking tussen bedrijven	9	7.737	0.78%
<i>Development co-operation</i>	28	256.081	25.79%
- Bosbouw	5	72.446	7.30%
- Bevloeiing en landbouwinfrastructuur	11	112.435	11.33%
- Geïntegreerde landbouwontwikkeling	3	37.500	3.78%
- Landbouwproductie	6	13.350	1.34%
- Landbouwdiensten	3	20.350	2.05%
<i>Andere</i>	4	1.900	0.19%
- Vluchtelingen	4	1.900	0.19%
- Natuurrampenbestrijding			
TOTAAL	42	265.916	26.41%

MALEISIE			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	7	1.587	0.18%
- Samenwerking tussen bedrijven	6	1.565	0.16%
- Niet gespecificeerd	1	0.022	0.02%
<i>Ontwikkelingssamenwerking</i>	2	0.811	0.08%
- Bosbouw	2	0.811	0.08%
<i>Andere</i>	9	5.110	0.51%
- Drugs	2	0.290	0.03%
- Vluchtelingen	7	4.820	0.49%
TOTAAL	18	7.509	0.76%

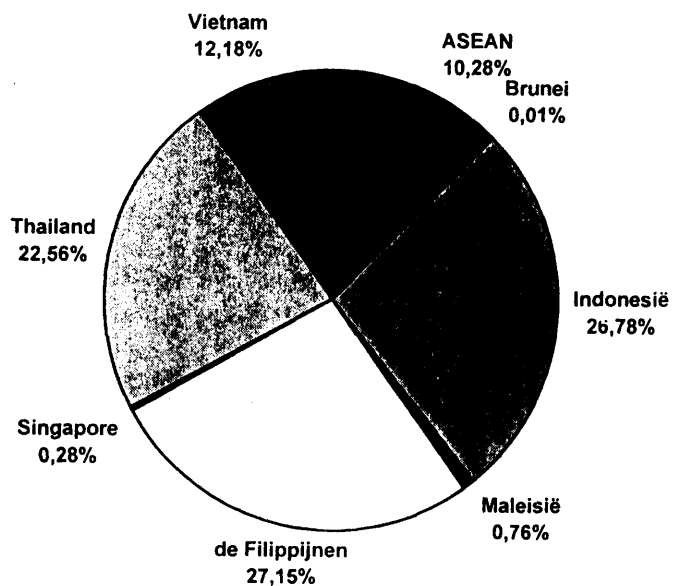
De FILIPPIJNEN			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	21	20.475	2.06%
- Verbetering van het algemene samenwerkingskader	1	0.990	0.10%
- Samenwerking tussen bedrijven	20	19.485	1.96%
<i>Ontwikkelingssamenwerking</i>	19	243.611	24.54%
- Bosbouw	2	28.000	2.82%
- Bevloeiing	1	4.500	0.45%
- Geïntegreerde landbouwont- wikkeling	12	179.900	18.12%
- Landbouwproductie	1	3.246	0.33%
- Landbouwdiensten	1	0.565	0.06%
- Sociale ontwikkeling	2	27.400	2.76%
<i>Andere</i>	24	5.463	0.55%
- Drugs	10	2.520	0.25%
- Mensenrechten	9	0.523	0.05%
- Vluchtelingen	5	2.420	0.24%
TOTAAL	64	269.549	27.15%

SINGAPORE			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	2	2.770	0.28%
- Samenwerking tussen bedrijven	2	2.770	0.28%
TOTAAL	2	2.770	0.28%

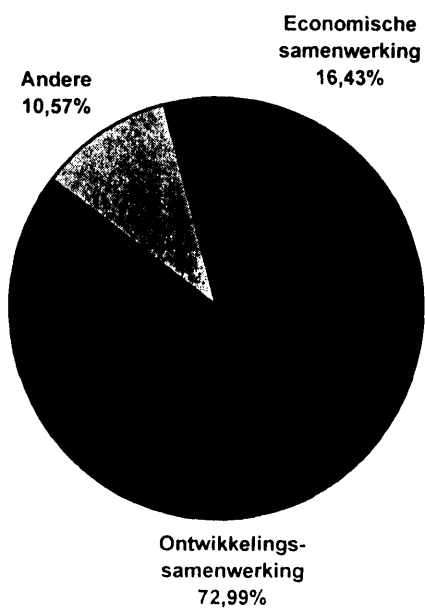
THAILAND			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	22	23.060	2.32%
- Verbetering van het algemene samenwerkingskader	3	3.939	0.40%
- Vergemakkelijking handel en investeringen	5	5.391	0.54%
- Samenwerking tussen bedrijven	12	8.931	0.90%
- Andere acties	2	4.800	0.48%
<i>Ontwikkelingssamenwerking</i>	30	181.866	18.32%
- Bosbouw	1	0.902	0.09%
- Bevoeijng en landbouwinfrastructuur	8	67.650	6.81%
- Landbouwproductie	15	48.154	4.85%
- Landbouwdiensten	5	65.036	6.55%
- Sociale ontwikkeling	1	0.121	0.01%
<i>Andere</i>	24	19.014	1.92%
- Drugs	10	3.333	0.34%
- Vluchtelingen	14	15.682	1.58%
TOTAAL	76	223.940	22.56%

VIETNAM			
Soort samenwerking	Aantal acties	EG-financiering (Mecu)	% van totaal
<i>Economische samenwerking</i>	11	21.764	2.19%
- Vergemakkelijking handel en investeringen	8	21.314	2.15%
- Samenwerking tussen bedrijven	3	0.450	0.05%
<i>Ontwikkelingssamenwerking</i>	35	30.079	3.03%
- Natuurrampenbestrijding	1	0.388	0.04%
- Bosbouw	3	18.960	1.91%
- Bevoeiing en landbouwinfrastructuur	2	0.379	0.04%
- Geïntegreerde landbouwontwikkeling	4	0.921	0.09%
- Landbouwproductie	4	2.917	0.29%
- Landbouwdiensten	4	1.239	0.12%
- Sociale ontwikkeling	17	5.275	0.53%
<i>Andere</i>	7	69.084	6.96%
- Drugs	1	0.222	0.02%
- Vluchtelingen	6	68.862	6.94%
TOTAAL	53	120.926	12.18%

Verdeling van de financiële bijstand van de EU in de ASEAN

Verdeling per sektor

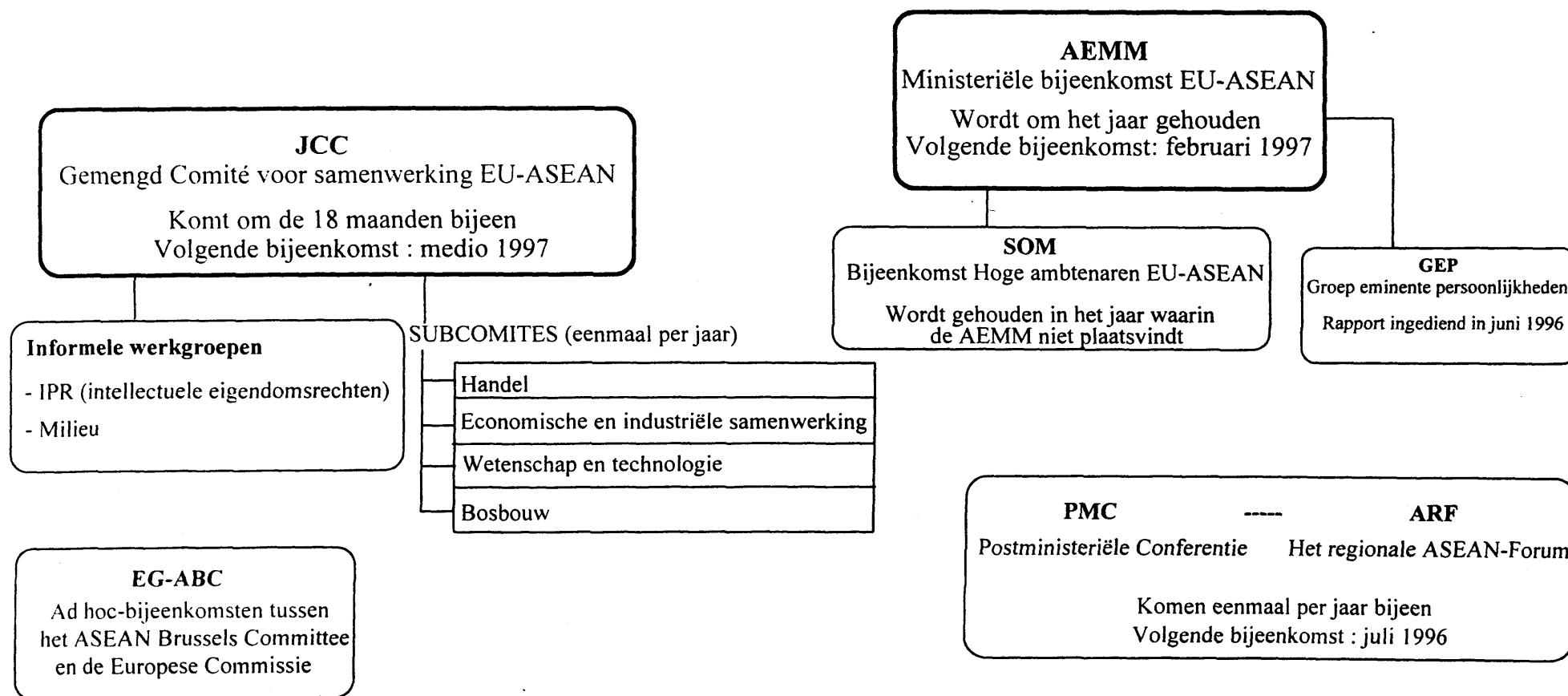
ONTWIKKELING FINANCIËLE BIJSTAND (MECU)

	Economische samenwerking	Ontwikkelings- samenwerking	Andere	Totaal
1976 - 1979		32.24 100%		32.24 100%
1980 - 1983		135.61 100%		135.61 100%
1984 - 1987	9.94 6.59%	139.90 92.75%	1.00 0.66%	150.83 100%
1988 - 1991	33.79 14.99%	161.54 71.66%	30.08 13.36%	225.41 100%
1992 - 1995	112.96 24.51%	330.28 71.66%	17.67 3.83%	460.91 100%

Bron: Europese Commissie

**Bijlage 8 - De Institutionele Structuur van de betrekkingen
tussen de EU en de ASEAN**

DE INSTITUTIONELE STRUCTUUR VAN DE BETREKKINGEN TUSSEN DE EU EN DE ASEAN

ISSN 0254-1513

COM(96) 314 def.

DOCUMENTEN

NL

11

Catalogusnummer : CB-CO-96-331-NL-C

ISBN 92-78-06021-6

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg